AK :: BPK :: EMK :: FMK :: GEO :: KTK :: MÉK

50 éves a faipari mérnökképzés

AVIVAT ACADEMIA

A Nyugat-Magyarországi Egyetem lapja

2007 : 5 : szeptember - október

TOPOGRÁFIA GYAKORLAT A SARKKÖRÖN - írásunk a 19. oldalon olvasható

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTÉRIUM

OKM

Többet ésszel: mesterképzésekben

Bár az első „bolognai" alapszakos hallgatók még nem lépnek tovább mesterképzésre, néhány intézmény már most ősszel elindította első mesterszakjait, a korábban oklevelet szerzettek érdeklődésére alapozva.

A mesterszakokra akár több alapképzési szakról is be lehet majd lépni. Az egyetemek és főiskolák minden esetben megjelölik azokat az alapképzési szakokat, amelyekről további tanulmányi követelmények előzetes teljesítése, kreditek gyűjtése nélkül lehet belépni a mester szintre, mint ahogy azokat az alapképzéseket is, ahonnan csak az alapképzéssel párhuzamosan, vagy később összegyűjtött kreditek megszerzését követően lehet felvételre jelentkezni.

Eddig több mint 200 mesterképzési szak követelményrendszerét dolgozták ki (és újabbak vannak folyamatban). Eddig 161 mesterszak létesítését hagyta jóvá a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság, közülük 125-nek a képzési és kimeneti követelményei már megjelentek, s több tucat jóváhagyott szakindítási kérelem van már az intézmények birtokában.

A tanárképző főiskolát végzetteknek jó hír, hogy a tanári mesterszakok akkreditációja is gőzerővel zajlik, így 2008 februárjában már valószínűleg ezekre is lehet jelentkezni. A tanári szakot választóknak a 2006-ban megkezdett alapképzésük alatt már 2007-ben dönteniük kell, hogy tanári szakon, vagy nem tanári szakon kívánnak továbbtanulni. A tanári mesterszak felvételének feltétele 10 kreditpontnyi pályaorientációs ismeret elvégzése alapképzésben, valamint a második tanári szakképzettség szakterületi ismeretének megalapozása 50 kredit terjedelemben.

A mesterképzés felvételi feltételeit - a felsőoktatási törvény alapján - a felsőoktatási intézmények maguk határozzák meg. Az egyetemek és főiskolák a jelentkezők teljesítményét mindenhol 100 pontos rendszerben értékelik. Az idén szeptemberben elindult képzések esetében volt, ahol a jelentkezők összpontszámát tisztán az oklevelük átlaga vagy minősítése alapján állapították meg, másutt a korábbi ismeretekre kiszámított pontszám (is) számított. A száz pontos rendszeren belül esetenként a megszerzett gyakorlati tapasztalat, vagy a nyelvtudás is pontot ért. Helyenként szakterületi alkalmassági vizsgát tartottak, máshol írásbeli és szóbeli felvételin kellett átesni. Volt, ahol a motivációs beszélgetés eredményét is beszámították.

Míg az intézmények az autonómia keretei között önállóan döntenek a mesterszakok követelményeiről és a felvételről, addig az államilag finanszírozott keretszámok intézmények közötti elosztása pályázati rendszerben történik. 2008-ra 3.500 fős államilag támogatott mesterszakos kerettel számol a szaktárca.

TARTALOM

2 Dr. hc. Dr. Varga János a MÉK tiszteletbeli doktora

4 Interjú Prof.Dr. Molnár Sándor dékánnal

6 Beszámoló a vancouveri 50 éves jubileumról

8 Egész héten ünnepeltek a fások

8 50 éves a faipari felsőoktatás Magyarországon

9 Tisztelgés 50 év előtt, avagy az „50 éves a faipari mérnökképzés" emlékoszlopának születése

10 Magyar Formatervezési Díjat nyertek

11 „A tehetség gondozása, ápolása, kiemelt feladatunk"

11 Új dékán a Benedek Elek Pedagógiai Kar élén

12 Aula-avató ünnepség a KTK-n

13 Mendlik Lajos festőművész – tanár (1903 - 1985)

14 Aki a soproni Erdőmérnöki Főiskoláról elindulva jutott el két nemzeti akadémia tagságáig

16 „Mert kell egy csapat...", avagy fiatal oktatók képzése a Faipari Karon

18 WEB2 Nyári Egyetem

19 Topográfia gyakorlat a sarkkörön

20 Romániai magyarok tanulták az EU-s pályázatírást

21 „Egy új világ kezdődik minden nyelv küszöbén, a szépség új birodalma, új értelmi és érzelmi törvényekkel"

22 Interregről határon innen és túl

23 Gólyatábor 2007 - Apáczaiasan

24 Alapállás

25 A borkészítés eredete

25 Dúdoló, Az Újságíróhoz - Mészáros Ágnes versei

26 A Jóisten mindig tréfás kedvében van - interjú Kálmán Imre egyetemi lelkésszel

27 Kutatók Éjszakája a BPK-n

28 Selmec szellemében Torockón

29 Születésnap, szerzői esttel

30 Küldjünk ajándékot a kilátástalanságba!

31 Gondolatok a VI. Faipari Marketing Konferenciáról

32 Programcsomag- és tananyag-bemutató módszertani konferencia a BPK-n

32 Szent Kinga Szabadegyetem

32 Ünnepélyes Megnyitó – Nagyfokú érdeklődés

33 Sikeres innováció a Faipari Mérnöki Kar kutatásai alapján

33 Jogi Információs Terminál a központi könyvtárban

34 Balektábor 2007. Mosonmagyaróváron

34 Újdonságok az idei Bábolnai Nemzetközi Gazdanapokon

35 Egyetemi élet Egyiptomban

36 A Brassó-Sopron Faiparos Diáktalálkozó margójára

37 A magyaróvári Gazdasági Felsőbb Tanintézethallgatója volt Hensch Árpád

38 Kitaibel Pál Tanulmányi Verseny Mosonmagyaróváron

39 Emlékezés Dr. h.c. dr. Joó Istvánra

40 In memoriam Izinger Pál

Vivat Academia
A Nyugat-Magyarországi Egyetem lapja

Apáczai Csere János Kar - Győr,
Benedek Elek Pedagógiai Kar - Sopron,
Erdőmérnöki Kar - Sopron,
Faipari Mérnöki Kar - Sopron,
Geoinformatikai Kar - Székesfehérvár,
Közgazdaságtudományi Kar - Sopron,
Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar - Mosonmagyaróvár

V. évfolyam, 5. szám
2007. szeptember - október

Főszerkesztő: Hargitai Gábor, hargitaig@nyme.hu
Olvasószerkesztő: Tóth András, tothandras@nyme.hu
A szerkesztőbizottság:
Dr. Albert Levente, lalbert@emk.nyme.hu (EMK)
Balázsik Valéria, bv@geo.info.hu (GEO)
Dr. Bácsatyai László, bacsaty@emk.nyme.hu (EMK)
Dr. Borbély József, cscsilla@ktk.nyme.hu (KTK)
Sütő Csaba András, scsa@atif.hu (AK)
Nagy Mónika nagymonika@atif.hu (AK)
Lükő István iluko@fmk.nyme.hu (FMK)
Mészáros Ágnes (KTK)
Raffai Balázs raphi@freemail.hu (FMK)
Szemerey Tamás tszemerey@fmk.nyme.hu (FMK)
Takács Judit takacs.judit@bepf.hu (BPFK)
Dr.Tenk Antal tenka@mtk.nyme.hu (MÉK)
Vincze Judit vinczej@mtk.nyme.hu (MÉK)
fotók: Petyus András
A címlapfotó: Hodossy Ilona: Míves ajtó
(Érdekes fák és fatermékek kategória I .helyezett
Hátsó borító: Lángh Gábor: Szimbiózis

A szerkesztőség címe: 9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Tel.:99/518-683; 518-365
e-mail: vivatacademia@nyme.hu

Kiadja: Nyugat-Magyarországi Egyetem
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Felelős kiadó: Prof. Dr. Faragó Sándor rektor

Design: Szarka Judit Gabriella és Szarka Zsófia Adrienn
A tördelés a NyME Kommunikációs Irodájában történik
Levilágítás: PrePress Grafikai Stúdió, Sopron
Felelős vezető: Sziklai Zsolt ügyvezető
Nyomás: Lővér-Print Nyomdaipari Kft., Sopron
Felelős vezető: Priszinger Imre ügyvezető
ISSN 1589-8091
Terjeszti a Nyugat-Magyarországi Egyetem

Az online kiadás internetcíme: http://vaonline.nyme.hu/

DR. HC. DR. VARGA JÁNOS A MEZŐGAZDASÁG- ÉS ÉLELMISZERTUDOMÁNYI KAR LEGÚJABB TISZTELETBELI DOKTORA

1941. június 3-án született Győrben. Állatorvos doktori diplomáját 1964-ben szerezte a Budapesti Állatorvostudományi Egyetemen. 1985-ben egyetemi tanárrá nevezték ki az Egyetem Járványtan és Mikrobiológiai Tanszékére. 1994-ben lett az MTA doktora, 2001-ben az MTA levelező-, 2007-ben az MTA rendes tagjává választották. 2004-ben a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjével tüntették ki. A Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karon 2007. szeptember 7-én megtartott tanévnyitó ünnepségen vette át tiszteletbeli (honoris causa) doktori kitüntető címét.

Professzor Úr Győrben született, de úgy tudom, hogy általános- és középiskoláit Mosonmagyaróváron végezte. Milyen emlékei vannak Mosonmagyaróvárról?

Óváron az akkori Kossuth Lajos Gimnáziumba jártam. Elsőben nagyon nehezen boldogultam, amikor az első félév végén hazavittem a bizonyítványomat, anyám látván a számtalan elégségest kétségbe esve kérdezte: -„Mondd fiam, mi lesz belőled?" Aztán lassan javultam, egyrészt rájöttem mennyit kell tanulnom ahhoz, hogy jobb jegyeket kapjak, másrészt érdekelni kezdett minden új ismeret, nagyon sokat olvastam. Már nem csak a tankönyveket, hanem minden egyebet ami a tananyagokhoz kapcsolódva elérhető volt. Így aztán az eredményeim is gyorsan javultak a harmadik első félévében már jó, a negyedikben pedig már jeles volt az átlagom és jelessel érettségiztem is. Jártunk tánciskolába és szombat délutánonként össztáncra (az osztályfőnökünk mindezt szigorúan tiltotta és mániákusan üldözte). Nyáron úsztunk a Dunában, a Lajtában, a szigetközi holtágakban, jártunk horgászni, evezni, télen korcsolyázni a Vár-tóra és gyakran a Mosoni-Dunára is. Amikor csak tehettem nyáron a vizekben és az erdőkben voltam. A víz iránti vonzalmam azóta is töretlen, sokat úszom itthon és külföldön is. Minthogy otthon szerény anyagi körülmények között éltünk, minden nyáron 1-2 hónapot dolgoztam is. Először a vasúton, aztán a Kühne Mezőgazdasági Gépgyár kovács műhelyében, a következő nyáron az óvári Gépállomás alkalmazott kombájnosként, az utolsó évben pedig mentős segédként az óvári korházban. Ezek a munkák megtanítatták velem a fizikai munka becsületét, sok tapasztalatot adtak és persze némi pénzt is, ami megkönnyítette a szeptemberi tanévkezdést.

Máig sem felejtem el 1956 októberét. Akkor második éves gimnazista voltam, talán ez volt az az időszak, amikortól kezdve már odafigyeltem a világ eseményeire. A laktanya előtti sortűz napján reggel 9 óra körül néhány akadémista átjött hozzánk a gimnáziumba és az igazgató tilalma ellenére közölte velünk, hogy ma elmaradnak az órák, megyünk tüntetni. Mi persze az előbbinek örültünk leginkább. Nagy tömeggel együtt a Hanság Múzeum előtti emlékműnél hallgattuk a beszédeket és szavalatokat, amikor hirtelen tompa sorozatlövéseket hallottunk, legalább kétszer. Először csak döbbenten álltunk, de perceken belül hallottuk a kórház hátsó udvaráról kihajtó mentők szirénáit, majd a néhány perc múlva megérkeztek az első sebesültek és halottak. Ez utóbbiak között volt két általános iskolai osztálytársam, akik akkor már ipari tanulóként dolgoztak a Mofém-ben és a Timföld gyárban. Másnap láttam a mosoni temetőben a ravatalozó elé kifektetett halottakat, a kórház előtti tüntetést és az azt követő lincselést. Láttam november 4.-e után a bejövő szovjet tankoszlopot, a tankok egy része ott maradt.

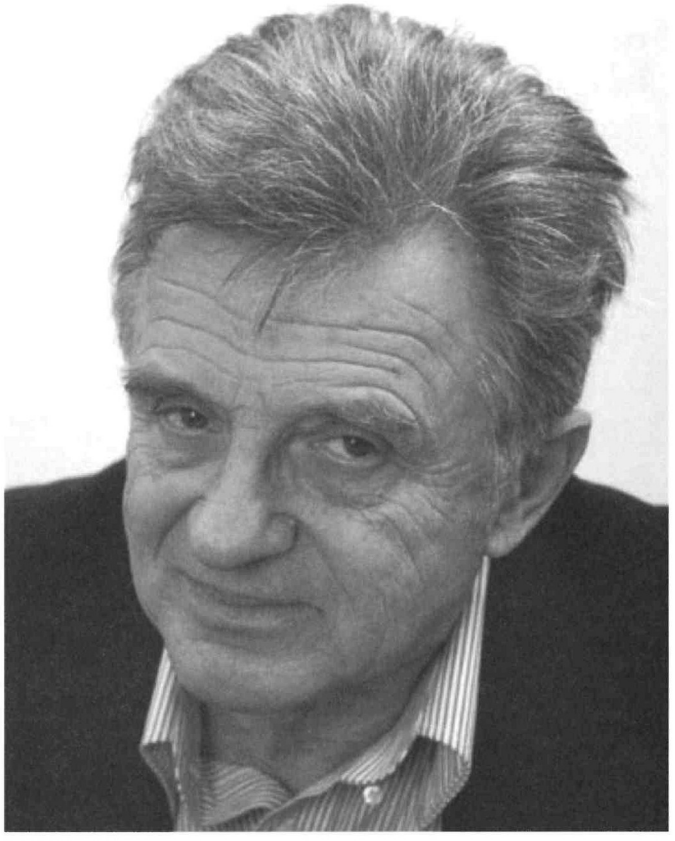

Dr. hc. Dr. Varga János akadémikus

Láttam szomszédokat, ismerősöket, egész családokat, akik legszükségesebb holmijaikat összeszedve, nem egyszer karon ülő kisgyerekekkel gyalog nekivágtak az osztrák határnak, hogy valahol a világban új életet kezdjenek.

Az otthon töltött első 18 évre sok szeretettel emlékezem ma is, bár bátyám és családja Mosonmagyaróváron él, viszonylag ritkán jutok haza.

1967 óta, vagyis kereken negyven esztendeje egyetemi oktató, így van összehasonlítási alapja a korábbi és a jelenlegi egyetemi oktatás feltételrendszerével kapcsolatban. Tapasztalt-e észrevehető változást az ún. Bolognai-rendszer bevezetése óta?

Ami a tananyag mennyiségét illeti, saját szakmámban (ál-

latorvosi mikrobiológia, fertőző betegségek, élelmiszerhigiéniai, igazgatási, igazságügyi és közegészségügyi vonatkozások) az a korábbiakhoz képest legalább a duplájára nőtt, még akkor is, ha az ember a hallgatók számára, csak a legszükségesebbeket válogatja össze. Az nem vitás tehát, hogy a hallgatók terhelése jelentősen nőtt, úgyhogy el kell gondolkodni előbb-utóbb valamilyen szakosodás bevezetésén már az alapképzésben is. Nálunk a szelekció igen erős, idén a ponthatár az Állatorvostudományi Karon 135 volt, tehát tényleg a legjobbak kerülnek be, mégis az az érzésem, hogy a hallgatók egy jelentős része a lehető legkisebb erőfeszítés árán akar diplomát szerezni. Kevésbé terhelhetők, hamarabb feladják, pedig manapság összehasonlíthatatlanul jobb körülmények között élnek, mint korábban.

A kredit rendszernek vannak előnyei, mert rugalmasabbá teszi az időbeosztást, a vizsgák elosztását, de megvannak a maga hátrányai is, könnyen torlódhatnak a vizsgák, amelyek aztán megoldhatatlan feladat elé állítják a hallgatót. Nincsenek úgy együtt az évfolyamok, mint korábban, inkább individumok lettek a hallgatók, keveset tudnak egymásról és kevesebbet törődnek is egymással. Persze manapság nagy a csábítás, sokkal inkább el tudják tölteni kellemesen a szabadidejüket egyénileg, mint korábban. Jelentősen jobb viszont a nyelvtudásuk, kinyílt számukra a világ, sokan mennek tanulni más országok egyetemeire egy-egy félévre, évre.

A Bolognai folyamat a mi karunkat nem érinti, nálunk maradt az öt éves képzés.

-Szakterülete a mikrobiológia, valamint a járványtan. Mi a helyzet most a madárinfluenza-fronton?

-A fertőző betegségek ma is az egyik legfontosabb területe az állatorvoslásnak, azért, mert ezek a betegségek igen jelentős gazdasági károkat okoznak, igazgatási vonzataik vannak (állat, illetve élelmiszer szállítási korlátozások, tilalmak), másrész a fertőző betegségek egy jelentős része az embert is érinti, azaz zoonozisok. Ez utóbbira példa éppen a madárinfluenza, de pl. az utóbbi hónapokban a kecsketej közvetítette kulancsencephalitis, vagy éppen a szúnyogok közvetítette nyugat nílusi láz, amely kb. egy évtizeddel ezelőtt kezdődve szétszóródott az egész világon és megjelent nálunk is.

A zoonozisok mellet nem szabad elfelejtkeznünk a klasszikus fertőző betegségekről sem, mint azt pl. a ragadós száj- és körömfájás idei angliai ismételt megjelenése mutatja.

A madárinfluenza változatlan erővel dúl Délkelet-Ázsia országaiban. Európában jelenleg e téren viszonylagos nyugalom van, de minthogy a vándormadarak hozzák és viszik kontinensek között is a nagy támadó képességű H5N1 (és más) vírustörzseket, a madárinfluenza ismételt megjelenésével nálunk is számolni kell.

-Időről-időre fellángol a vita a génmódosított (gm) szervezetek (növények, állatok) mezőgazdasági használatával kapcsolatban. Professzor Úrnak mi erről a véleménye?

-A génmódosítás útján előállított növényekről, állatokról a vita érthető, mert az emberek minden újtól, szokatlantól, legalább is eleinte tartanak. Szerintem a génmódosítás útján előállított növények használatba vételét esetenként kell vizsgálni. Elfogadhatónak (és veszélytelennek) tartok minden olyan módosítást (nemesítést), amikor az adott vagy rokon fajokban meglévő tulajdonságot sokszorozunk meg, azért, hogy előnyösebb tulajdonságú növényeket nyerjünk. Így semmi kifogásom az ellen, ha a dinnyében a cukorbeépülést kódoló szakaszokat sokszorozzuk, mert így édesebb sárga dinnyét kapunk, vagy a Rhizobium fajokban a levegőből történő nitrogénkötés génjeit szaporítjuk fel. Elfogadhatatlannak tartom viszont pl. toxikus fehérjéket kódoló gének beépítését akárhová, bármilyen céllal (pl. molyrezisztens kukorica), mert ennek a hatásai az élővilág más alkotóelemeire hosszú távra kiszámíthatatlanok. Genetikailag módosított vírusokat tartalmazó oltóanyagokat az állatorvoslásban ma már széles körben használunk mi is, de ezeknek a vírusoknak az ártalmatlanságát a gyakorlati használatba vétel előtt igen gondosan meg kell vizsgálni.

-A tiszteletbeli doktori cím átadásakor elhangzott laudatióból tudom, hogy nálunk a Karon a hallgatók szakirányú képzésében vesz részt. Milyennek látja a mi hallgatóinkat?

Az óvári Karon a vizsgabizottságokban való részvétel során kedvező tapasztalatokat szereztem. A hallgatók zöme jól felkészült, szabatosan önállóan mutatta be szakdolgozatát, válaszolt a tételekre. Biztosan meg fogják állni helyüket a gyakorlatban is.

-Az Állatorvostudományi Karon nemcsak magyar-, hanem angol nyelven is tart előadásokat. Mekkora az érdeklődés az idegen nyelvű képzés iránt?

-Az Állatorvos-tudományi Karon német (második év végéig) és angol (mind az öt évfolyamon) nyelven folyik képzés. Nekem a harmadik éves (mikrobiológia) és az ötödik éves (fertőző betegségek) hallgatókkal van kapcsolatom. Az idei évben több mint kétszer annyi idegen nyelvű hallgatót vettünk fel mint magyart. Csak magyar nyelvű képzést folytatva ma már a Kar nem élne meg. A külföldiek szívesen jönnek hozzánk, jól érzik itt magukat és úgy érzik hogy értékes diplomát szereztek, amelyeket hazájukban és más országokban is elismernek. A magyar és idegen nyelvű hallgatók, tanterve egyébként pontosan azonos, sem az oktatásban, sem pedig a vizsgáztatásban nincs különbség. Ugyanez érvényes a hallgatók érdeklődésére. A különbség talán annyi, hogy ők pl. az egyes fertőző betegségekre vonatkozóan azt is tudni akarják, hogy az ő országukban, régiójukban, hogyan áll az adott betegség.

-Ha kérhetem, avasson be bennünket a jövőre vonatkozó céljaiba, terveibe.

-Nincsenek különösebb terveim. Részt veszek az oktatásban, kutatásban, gyakorlati diagnosztikában, továbbképzésben, szakállatorvos képzésben, PhD-képzésben. Sok munkát jelentenek a különféle szakmai bizottságok, szakértői testületek. Ez utóbbiakban olyan állásfoglalások, szakmai javaslatok kidolgozása, amelyek segítik az állategészségügyi igazgatást, a fertőző betegségek, beleértve a zoonozisok elleni védekezést is.

-Mit „üzen" az egyetemi hallgatóságnak?

-A mai hallgatóknak nehéz tanácsot adni. Szeressék választott szakmájukat, legyenek nyitottak, kíváncsiak minden újra, tanuljanak nyelveket, ismerjék meg hazájukat és a világot.

Ezáltal kiegyen súlyozott, a világot derűvel szemlélő emberek lehetnek.

-Kedves Professzor Úr! Köszönöm az interjú-lehetőséget. A magam és a VIVAT ACADEMIA Szerkesztőbizottsága nevében szívből gratulálok a tiszteletbeli doktori címhez és kívánom, hogy még nagyon sokáig szolgálhassa felsőoktatásunkat saját egyetemén és itt, a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karon.

Dr. Tenk Antal

„NYISSUK KI A KAPUKAT!"

Interjú az 50 éves jubileumát ünneplő Faipari Mérnöki Kar dékánjával, Prof. Dr. Molnár Sándorral

Prof. Dr. Molnár Sándor dékán

- Fél évszázad alatt jelentős tapasztalat, eredmény gyűlhetett össze. Az évforduló ünnepi eseményei után, illetve az itt töltött évek tükrében mi az, amire a legszívesebben emlékszik?

- 1979 őszén kerültem Sopronba, így már huszonnyolcadik éve dolgozom az egyetemen. Az 1957-ben beiratkozott első évfolyamtól kezdve, szinte az összes évfolyamról vannak barátaim, ismerőseim, akik révén a teljes ötven évet át tudom tekinteni. Nagyon fontosnak tartom, hogy kialakult a faipari mérnököknek közössége. Ez alatt az ötven év alatt összekovácsolódott a társaság, s ez a szakmában nagy erőt képvisel. Ma már háromezernél többen végzettek a Faipari Mérnöki Karnak. Az Öregfás Diákok Baráti Köre tartja össze őket, a Faipari Tudományos Egyesülettel és a kar vezetésével együtt. Sokszínű világ bontakozott ki a karon az elmúlt két évtizedben. Az egyszakos faipari mérnöki képzéshez más szakok is csatlakoztak: először a papíripari mérnökképzés, később a mérnöktanár-, műszaki szakoktató-, tervezőművész-, gazdasági informatikus-képzés. Egy szélesebb paletta bontakozott ki a képzési kínálatban, így mára egy országosan elismert műszaki karrá fejlődtünk.

-Hetedik éve vezeti a Faipari Mérnöki Kart, vagyis második ciklusát tölti ebben a tisztségben. Lát - e különbséget a kar helyzetét illetően a két ciklus között?

- A hét év folyamatos változások közt telt. Első dékáni ciklusom kezdetén , az intézményünk neve még Soproni Egyetem volt. Később alakult meg a Nyugat-Magyarországi Egyetem, jött a kreditrendszer, a bolognai folyamat a kétlépcsős képzéssel. Nagyon sok változás következett be, egyrészt az oktatás formáját, szerkezetét, tartalmát illetően, másrészt a kari gazdálkodást illetően, amely önállóvá vált. Az első ciklusra még az volt jellemző, hogy a gazdálkodás nem állt annyira a középpontban, hisz a karoknak a jogköre kisebb volt. Most, a második ciklusban ez nagyon kritikus pont lett. A karoknak a keretgazdálkodás alapján kötelességük teljesíteni az elvárásokat. A gazdálkodásra nagyobb figyelmet kell fordítani, mint korábban. Ez alapvető különbség a két ciklus között. Mindkét időszakban sok feladatot kellett megoldanunk: az oktatás szervezeti, tartalmi fejlesztését, új szakok létrehozását, a akkreditáció megszerzését. Örömmel szólhatok arról, hogy folyamatos fejlődést tudtunk biztosítani a saját bevételek vonatkozásában, a hazai és nemzetközi kutatási pályázatok révén. Ez jelentősen hozzájárul gazdasági stabilitásunkhoz.

- Dékáni megbízatása előtt milyen területeken dolgozott?

- 1968-ban a mai Szentpétervárott végeztem az egyetemet. Korábban Szegeden végeztem erdésztechnikusként. Felvételi nélkül jutottam be a soproni egyetemre, mert az országos tanulmányi versenyen második helyezést értem el. Végül anyagi okok miatt kerültem Szentpétervárra, mert a szüleim nem tudták támogatni a továbbtanulásom. Ott szereztem a faipari mérnöki oklevelet. Ezt követően tizenkét évig dolgoztam különböző területeken, a faiparban. Voltam üzemvezető, fejlesztési osztályvezető, gyárigazgató. Csaknem a teljes faipart végigdolgoztam, ezt követően kerültem az egyetemre. Ekkor már műszaki doktori címmel rendelkeztem. 1983-ban szereztem kandidátusi fokozatot, és 1988-ban már akadémiai doktor voltam, méghozzá a legfiatalabb akadémiai doktor. A faanyagtudomány területén több, mint kétszáz publikációval rendelkezem. Büszke vagyok arra, hogy munkatársaimmal és önállóan mintegy 15 szakkönyvet írtunk magyar, német és angol nyelven. 1988-ban neveztek ki a Faanyag-ismerettani Tanszék vezetőjévé, azóta ezt a tanszéket vezetem. Nemrég intézetté váltunk, Faanyag-tudományi Intézetként ismernek. Sikerült a kis tanszéket nemzetközileg elismert intézetté fejleszteni. Ezt a munkámat ismerték el Zólyomban, a tiszteletbeli doktori címmel, Bécsben pedig a Joseph-Umdasch díjjal. Ma már a legkorszerűbb eszközökkel is fel vagyunk szerelve. Az elektronmikroszkóptól kezdve a különböző vizsgáló- és mérőberendezésekig minden a rendelkezésünkre áll. Nemzetközi és hazai projektek széles körében veszünk részt. Úgy érzem, hogy a szakmában is szép eredményeket értem el. Talán ennek volt köszönhető, hogy a kar oktatói egyhangúlag engem választottak hét évvel ezelőtt dékánnak.

- Visszatérve az Ön által vezetett fakultáshoz, elmondhatjuk róla, hogy négy szakmai területet gondoz ez a kar: faipari műszaki-, művészeti-, gazdaság-informatikusi- és pedagógiai képzést. Milyen problémákkal, sajátosságokkal jár ez a helyzet?

- Elég sok nehézséget okoz, de valójában négy lábon állást tesz lehetővé, és ez stabilabb tartást jelent, mintha egy, vagy két lábon állnánk. Ami a nehézséget okozza, az az, hogy valóban eltérő szakterületek ezek, eltérő személyiségekkel, oktatói egyéniségekkel. De úgy érzem, hogy nem rossz ez a szerkezet. A műszaki képzésben vagyunk a legerősebbek: van faipari mérnök- és papíripari mérnökképzés is. Az informatikus képzés is ehhez kapcsolódik. Fölszereltségünk kiváló, és ezen a területen a legnagyobb a hallgatói létszámunk. A művészképzés is szervesen kapcsolódik a mérnökképzéshez, mert a terméktervezéssel kapcsolatban szoros együttműködés tudott kibontakozni, ugyanis a mi művészképzésünk erősen kötődik a fához. Ilyenformán tehát megvan a kapcsolódás. Nagy önállósággal dolgozik az Alkalmazott Művészeti Intézet, és a kar természetesen minden segítséget megad hozzá. A mérnöktanár- és műszaki szakoktató képzés hasonló helyzetben van, mint a művészképzés, csak nehezebbek a feltételei. A műszaki szakoktató képzés helyzetét országszerte nagyon megnehezíti az új követelményrendszer. A szakoktató képzésben résztvevők tanműhelyekben

dolgoznak, ugyanakkor a mostani BSc- rendszerben a követelményszint azonos a mérnökökével, emiatt kisebb a jelentkezők száma ezen a területen. A mérnöktanár-képzésben nagy fantáziát látunk. Erre - az európai tapasztalatok is ezt mutatják - egyértelműen szükség van. Ez a jövőben mesterképzés formájában fog indulni. Biztos vagyok benne, hogy sikeres képzési terület lesz. Most átmeneti időszakban van a Tanárképző Intézet, de bízom benne, hogy itt is megoldódnak a problémák. Az informatikánál rendkívül nagy a verseny. Számos egyetem hirdetett ilyen jellegű képzést. Ezt nem szabad figyelmen kívül hagynunk. Nekünk azt kell képviselnünk, hogy a Nyugat-Dunántúlon mi vagyunk a legjobbak, és el kell érnünk, hogy a régió középiskoláiból minél többen ide jelentkezzenek. Azt hiszem, ezzel a képzési formával sem lesz gond a jövőben. Az idei évben kissé visszaesett a létszám, mintegy 27 fővel tudtuk indítani a szakot, de bízom benne, hogy a 35 fő körüli létszámot el fogjuk érni. Összességében tekintve úgy gondolom, hogy a kar különböző szakjai kölcsönösen kiegészíthetik egymást.

- Milyen a kar viszonya egyetem többi karával?

- A kar minden másik karral együttműködik, ez azonban természetesen eltérő mértékű. Legszorosabb a kapcsolat a nagy múltú Erdőmérnöki Karral. Jelentős a kölcsönös átoktatás, amely éppúgy hagyománnyá vált, mint a közös kutatások. Számos területen, például az egyetemi tudásközpontban, közösen dolgozunk. Tehát, el kell mondanom, hogy az Erdőmérnöki Karral egy nagyon jó, testvéri együttműködésben dolgozunk. Az újabb - a Nyugat-Magyarországi Egyetem keretében integrálódott - karokkal folyamatosan fejlődött a kooperáció. A mosonmagyaróvári Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karral az oktatás területén, az agrármérnök-tanár képzésben jött létre együttműködés. De szeretnénk részt venni a mezőgazdasági gépészmérnök-képzésben is. A doktori képzésben is folyamatos a kapcsolat, és több kutatási területen is zajlik közös tevékenység. A pedagógiai karok felé a kapocs a Tanárképző Intézet. Több kolléga is kivette részét a pedagógiai karokon folyó oktatásból, és kölcsönösen támogatjuk egymás kutatómunkáját. Összességében azt kell mondanom, hogy a Faipari Mérnöki Kar keresi az együttműködés lehetőségeit. Elsősorban arra törekszünk, hogy a nagy egyetemen belül, a műszaki kari jellegből fakadó, adottságainknak megfelelő kooperációs feladatokat fölvállaljuk.

- Kézenfekvőnek tűnik, hogy föltegyek egy másik, ide vonatkozó kérdést: mi a véleménye a Faipari Mérnöki Kar egyetemen belüli helyzetéről, tekintettel arra, hogy jövő évtől várható a Berzsenyi Főiskola csatlakozása. Jár-e valamilyen strukturális változással a csatlakozás, a karra nézve?

- Rövid távon, azt hiszem, nem jár strukturális változással, ez a kari szerkezet elég szilárdnak tűnik. De azt azért látni kell, hogy a mi karunk elsősorban műszaki kar, tehát a mérnökképzés lesz a jövőben is a fő feladata. A Berzsenyi Dániel Főiskola jövőre már egyetemi központként működik. Ott is folyik művészeti irányú képzés. Ez nem fedi le az iparművész-képzésünket, hiszen nyilvánvalóan adódik lehetőség az együttműködésre, elsősorban a rajztanárok képzésében, de más művészi területen is. Ugyanez érvényes - karunk vonatkozásában - a természettudományi képzésre. Már egyeztettünk a szombathelyiekkel a fizika oktatása kapcsán, hiszen a mi Fizika - Elektrotechnika Intézetünk tud segíteni a leendő Savaria Egyetemi Központnak a fizikusképzésben. Egy szorosabb együttműködés bizonyára itt is ki fog alakulni. A doktori iskolánk munkájában már most is részt vesznek szombathelyi kollégák, a doktori tanácsnak két tagja van Szombathelyről, és szeretnénk oktatókat nagyobb számban továbbképezni. Doktori iskolánk felvállalja, hogy saját szakterületén kinyilvánítja fogadókészségét. A tanárképzés vonalán is bizonyára szoros együttműködésre lesz szükség. Ami szintén nagyon fontos a mi szempontunkból, és a Szombathely környéki cégeknek is vágya, hogy egy erős műszaki képzés legyen Szombathelyen. Mi ezt a magunk részéről támogatjuk olyanformán, hogy saját laboratóriumainkat – mechatronikai- és egyéb laboratóriumokat - rendelkezésre bocsátjuk, ezzel biztosítunk egyfajta műszaki kutatási infrastruktúrát. De akár tovább is bővíthetjük a kört: a Vas és Zala megyei nagy cégek részéről is komoly az igény a régióban zajló műszaki képzéssel való együttműködésre.

- Mit tart az elmúlt öt év legkiemelkedőbb oktatási és kutatási eredményének a karon?

- Ha az elmúlt évek eredményeit nézzük, rendkívül pozitívan kell értékelni azt, hogy sikerült a kezdeti lépések után egy színvonalas iparművész-képzést elindítani, ami megfelelő akkreditációval rendelkezik, és országosan, sőt nemzetközileg elismert. Ugyanez vonatkozik a gazdaság-informatikus képzésre, ahol szintén egy elismert szellemi műhely alakult ki. Az oktatásban tehát, két területen is jelentős eredményt értünk el. A kutatást illetően azt emelném ki, hogy az elmúlt évek alatt, a kar a faanyag-fatermék vizsgálatot országos szinten teljes egészében lefedte. A megszűnt Faipari Kutatóintézet helyett átvállaltuk a kutatási feladatokat. Faipari anyagvizsgáló laboratóriumot építettünk, gyakorlatilag egyeduralmunk van a területen, és ez a karnak évente mintegy kétszázmillió forintos bevételt jelent. Talán mondanom sem kell, ez a gazdálkodásunk egyensúlyához jelentősen hozzájárul. Hozzá kell tennem, hogy folyamatosan sikeresek voltunk az elmúlt években a kiemelkedő nemzeti és nemzetközi kutatási projektekben (NKFP, EVG). Az Erdő- és Fahasznosítási Regionális Kutatási Központtal együttműködve, sikeresen teljesítettünk fontos feladatokat.

- Az elhangzottak alapján logikusan adódik az a kérdés, hogy a kar vezetésének milyen stratégiai elképzelései vannak a közeljövőt illetően?

- Kidolgoztunk egy kari stratégiát. Ennek középpontjában, az országos tendenciáknak megfelelően, a minőségi elemeken van a hangsúly. Nem kívánjuk képzési profilunkat tovább szélesíteni, arra törekszünk, hogy bekövetkezzen a képzés tartalmi korszerűsítése, a kétlépcsős képzési szintnek megfelelően. Másik oldalról nagyon fontosnak tartjuk azt, hogy kísérletet tegyünk angol nyelvű mesterképzés indítására. Ennek anyagát épp a közeljövőben akkreditáltatjuk. Szeretnénk külföldi diákokat fogadni, a doktori képzésben pedig európai projektben veszünk részt. Tehát a stratégiánk lényege: nyissuk ki a kapukat a külföld felé! Szeretnénk gyakorlatiasabbá tenni a kutatást, a tudástranszfer-vonalat kívánjuk fölerősíteni: a kutatási eredményekből minél többet szeretnénk a gyakorlatban is megvalósítani. Hiszen a cél a megszerzett tudás hasznosítása.

Tudomásomra jutott, hogy szeptember 3-án a Budapesti Műszaki Főiskola rektora „A Főiskoláért" kitüntető oklevelet és emlékérmet adományozta Önnek, az indoklás szerint: „a főiskola fejlesztése érdekében kifejtett hosszú távú tevékenységéért." Engedje meg, hogy ezúton is gratuláljak az elismeréshez. Köszönöm a beszélgetést.

Dr. Molnár László
egyetemi docens, NyME FMK Tanárképző Intézet)

BESZÁMOLÓ A VANCOUVERI 50 ÉVES JUBILEUMRÓL

Ez év június 14-15-16-án ünnepelték a vancouveri egyetemre kerülésük 50. évfordulóját - a magukat ma is soproninak tartó - öreg firmák és balekok. A jubilánsok nevében természetesen Prof. Dr. Gratzer Miklós, egyetemünk díszdoktora, az Alma Mater egyik büszkesége az 1956-os menekülés során társai meghatározó támasza, vezetője mondott ünnepi beszédet.

A nevezetes eseményen megjelent egyetemünk vezetői közül Prof. Dr. Faragó Sándor rektor, s az Erdőmérnöki - és Faipari Mérnöki Kar dékánja, Prof. Dr. Náhlik András, s Prof. Dr. Molnár Sándor is, akik köszöntötték a befogadó egyetemet, a messzire szakadt soproni testvéreket, valamint bemutatták a mai Alma Matert, s ezzel együtt a UBC-vel, illetve a Kanadában végzett magyar szakemberekkel kialakult együttműködést.

A jubilánsok nevében természetesen Gratzer Miklós mondott ünnepi beszédet, aki - miután megkülönböztetett tisztelettel üdvözölte az érintett, s az alkalomból meghívott előkelő vendégeket, majd társait egyben barátait és minden tisztelt jelenlévő urat, hölgyet, - kik elfogadták a meghívást -, az alábbiak szerint foglalta össze ünnepi gondolatait.

Prof.Dr. Gratzer Miklós (balról a negyedik) egyetemi vezetők és politikusok körében a UBC-Sopron emléktáblája mellett

„Ma, egy történelmi jelentőségű, felsőoktatási kuriózumnak számító képzés indításának ötvenedik évfordulójára emlékezünk, de nekünk - kanadai magyar erdészeknek -, ez a jubileum egyben a hálaadás ünnepe is. Szívünket a köszönet és hála érzése ma ugyanúgy áthatja, mint fél évszázaddal ezelőtt, amikor Kanada, Britt Columbia, s a University of British Columbia bennünket befogadott, ezáltal újjászülethettünk, s elkezdhettük második életünket.

Köszönettel tartozunk a félszáz éves eseményeket méltató megemlékezés, a három napos ünnepségsorozat szervezőinek is, mert ez a tisztelgés lehetőséget nyújt arra, hogy visszatekintsünk múltunkra, s történelmi nézőpontból felidézhessük a régi zajos évek eseményeit.

Nagy öröm számomra, hogy megoszthatom veletek azokat a személyes élményeimet, melyek abból a kivételes helyzetből fakadtak, hogy együtt dolgozhattam az ötven éves történések irányítóival és főszereplőivel, akik döntő szerepet játszottak abban, hogy egy látomás valósággá vált. Teszem e visszaemlékezést úgy is, mint az utolsó, aki az álom megvalósítóival együttműködhetett, s még életben van.

Jack Pickersgill sajnos nem érhette meg e szép napot, akinek köszönhetjük az osztrák lágerből való szabadulásunkat, mint ahogy további 38000 magyar menekült is. Valósággal „kihalászott" bennünket a táborokból, s élete végéig a soproniak barátja maradt. Az otthoni rendszerváltozás után az Országos Erdészeti Egyesület tiszteletbeli tagsággal jutalmazta jótevőnket, aki közel kilencven éves volt, amikor átadtuk neki a kitüntetést Ottawaban. A baráti kapcsolatunkat jellemzi, hogy amikor az ünnepélyes pillanatokban megemlítettem, hogy mi bevándorlási miniszterként ismertük meg, később közlekedésügyi miniszterként tevékenykedett, most, címzetes magyar erdészként, akár az Antall kormány erdészeti minisztere is lehetne, szemrebbenés nélkül válaszolt. „Miklós, én elfogadnám, persze csak akkor, ha jönnétek velem ti is." Válaszomra, hogy bizony ez nem lenne egyszerű, azonnal kész tervvel reagált. „Dehogy nem! Majd beszélek a magyar bevándorlásügyi miniszterrel." Nem tudhatta, hogy a magyar kormányban nincs ilyen pozíció, én pedig, kissé fájdalmasan vicceltem. „Mi magyarok ritkán importálunk embereket, inkább exportálunk, főleg erdészeket..."

Jack Pickersgill igazi államférfi, kitűnő történész, nagy humanista, s igaz barát volt, akinek emléke előtt ma is mély tisztelettel és hálával hajtunk fejet.

A Foley testvérek, Harald és Jo - a Powell River Társaság vezetői - nemcsak „házigazdáink" voltak, hanem a háttérből hegyeket mozgattak meg az érdekünkben, élve óriási befolyásukkal a gazdasági életre, s az egyetemre egyaránt, ahol a vezetőség sokszor meglehetősen vonakodott, amikor rólunk volt szó. Emlékszem, Harald 1956. december 23-án repülőgéppel vitt ki engem Powell Riverbe, megmutatni jövendő szállásheLyünket. Csúnya, sötét este volt, hideg, nyirkos köd szitált, a barakkok között dagasztani lehetett a nagy sarat, s csak néhány meztelen villanykörte világított az üresen tátongó deszkaépületekben. Szinte bocsánatkérően nézett rám, én meg csak mondtam bizakodva, köszönjük az új otthonunkat, ahol a kétszáz soproni erdésszel egy szép kis egyetemet teremtünk majd. Olyan hitetlenkedve, kérdőn felhúzott szemöldökkel figyelt -, hogy folytattam mondanivalóm. „Az egyetemet nem az épületek hozzák létre, hanem szív és lélek teszi azzá, s mi bőven rendelkezünk mindkettővel, bármennyire nincstelenek vagyunk egyébiránt." Egy évvel később, levelet kaptam tőle Karácsonyra, melyben felsorolta mi minden jó történt az év során, s mint a legfontosabb jóról, rólunk is írt. „Powell Riverben egy

szép kis egyetem működött, tele szellemmel és szívvel, s úgy látom a hajtómotorból nem fogyott ki a spiritusz."

A két Foley testvér, mint az önzetlenség, segítőkészség és a keresztény humanizmus megtestesítői egész életünkben példaképeink voltak, s csak a legnagyobb hálával gondolunk rájuk.

Jim Sinclair erdészeti és halászati miniszter, Nyugat-Kanada vezető liberális politikusa sem sajnált időt, energiát, hogy hatalmas politikai tőkéjével a mi érdekünkben támogassa Pickersgillt a parlamentben. Nehezen megközelíthető, zárt kantonunkba ötször is eljött, hogy konkrét segítséget adjon nekünk, s minden alkalommal velünk étkezett. Még ma, 50 év múlva is bűntudatom van, hogy mindég csirkével kínáltuk, mert az volt a legolcsóbb. Bezzeg nála halat kaptam, ha vendégül látott.

Fred McNeil - aki összekötőnk volt Powell River-rel -, átjött Európába, hogy találkozzon velünk, s több hónapon keresztül egyengette az utunkat, pedig nem volt kötelessége, önzetlenül tette. Cselekedetét igazi Pálfordulásnak tekinthetjük, Saulból Szent Pállá vált a damaszkuszi úton, amiért nem tudunk elégszer köszönetet mondani. Jól emlékszem arra, hogy látni akarta a vasfüggönyt, ezért egy éjszaka kimentünk oda. Mozdulatlanul ült, órákig nézte Európa szégyenletes kerítését. Hónapokkal később - az epizódot felidézve - arról mesélt, milyen merésznek érezte magát, amikor a családjával Torontóból Vancouverbe költözött, s idegen környezetbe, új állásba került, azonban látva a vasfüggönyön átszökött családot, miközben sárban kúsztak a szabadság felé egy szál ruhában, két kisgyerekkel, akkor új értelmet nyert számára a bátorság. Sok selmeci-soproni nótát tanult meg tőlünk, velünk viszont kudarcot vallott tanítási kísérlete, mert még az angol óvodás mondókákig sem jutottunk el, minden erőfeszítése kútba esett.

A felsőoktatásra napjainkban is jellemző, hogy az egyetemek rektorai szeretnek az éhező, mezítelen gyermekeiket egyedül nevelő anyák szerepében tetszelegni, a politikusokra pedig, akik a költségvetést szavazataikkal eldöntik, a mostoha, gyermekeiket elhagyó, a sovány gyerektartást akadozva fizetgető felelőtlen apák szerepét osztani.

Normann MacKenzie a UBC akkori elnöke, mestere volt az ilyen színjátéknak, s becsületére legyen mondva, hogy a mostoha sorsú gyerekei közé bennünket, az új kétszáz éhes szájú magyar diákot is bevette, sőt tanteremhiányra hivatkozva pótköltségvetésért kilincselt. Ígéretéhez, miszerint fennmaradásunkat négy éven keresztül maximálisan biztosítja, mindvégig hű maradt, s ezért nagy hálával tartozunk neki.

Egyetemi oktatóként magam is meggyőződtem arról, hogy a legkisebb átszervezés is, valóságos mini polgárháborúval jár. 1957-ben a vancouveri egyetemen belül két erdészeti kar működött, ami jó alkalmat teremthetett volna a morzsákért való marakodásra, az ismert filmben egymást öldöklő Tutus és Hustis vérengzésének receptje alapján, de nem ez történt. A két dudás nemcsak megfért, hanem barátsággal működött együtt az egy csárdában. A tisztességes, egymást megértő közös munka, két rendkívüli személyiségnek, a két dékánnak George Allennek, és a mi Roller Kálmánunknak köszönhető, akik az akadémiai történelemben páratlan alkotást hoztak létre együtt. Kettejük baráti együttműködését talán az is segítette, hogy mindegyikük genetikával foglalkozott, ami türelmet, hosszú távú célokért való fáradozást igényel. A genetikus vakon bízik abban a szükségszerűségben, hogy a szakszerűen elültetett jó mag - gondos ápolás mellett - kiváló, bőséges termést hoz. Ezért hittek a Magyar Divízió sikerében is, s ezért hozták meg érte közös erőfeszítésüket. Kedves emlékem róluk, hogy a kezdet-kezdetén Bécsben, amikor együtt voltunk Gordon Cox követnél, ők ketten gyalog indultak a városba könyvesboltokat keresni, erdészeti könyvek után kutattak. Még csak egy napja ismerték egymást, s közös nyelven nem tudtak kommunikálni, hisz Kálmán bácsi németül beszélt, de angolul nem, George Allen pedig, mindössze pár szót ismert a német nyelvből. Ennek ellenére késő estig együtt voltak, átfázva, de vidáman érkeztek haza. Évek múlva Allen - az epizódot felidézve - azt mondta, azon a délutánon kötöttek örökre barátságot, miután felfedezték egymás azonos vonásait, s a sorsközösséget. Barátságuk valóban kitartott idejük végezetéig, s mi is így maradhattunk fenn, nélkülük ma nem jubilálhatnánk.

Jack, Harald, Joe, Jim, Fred, Norman, George, Kálmán! Reméljük most is velünk vagytok lélekben, s az örök vadászmezőkön ti is ünneplitek egykori nagy tetteiteket, melyekért igen nagy hálával tartozunk nektek, ennél már csak az adósságunkat érezzük nagyobbnak. Isten áldjon benneteket és nyugodjatok békében.

Nem maradhat el a visszaemlékezésből az az időszak sem, amikor diplomával a zsebünkben úgy érkeztünk a munkaerő piacra, mint a végkiárusítás után polcon maradt, szépséghibás termék.Britt Columbia a nagy lehetőségek, a nyomorúságos munkakörülmények, s a tízfilléres sör hazája volt, melyet már mi is a magunkénak éreztünk.

Az életünk forgatókönyvét ugyan nem Walt Disney írta Hollywoodban, s utunk során számtalanszor kerülgettük a gödröket, egyensúlyoztunk a csúszós, fekete jégen, találkoztunk forgalmi akadályokkal, sőt néha karambolt is szenvedtünk, de gyakran találtunk rá irgalmas szamaritánusokra, s egy idő után azt is érezhettük, hogy az „őshonos" erdészek kezdenek iránt unk felengedni.

Ünnepélyesen mondok köszönetet mindnyájunk nevében valamennyi jóindulattal felénk nyújtott kézért, s meghatottan adok hangot hálánknak hozzátartozóink iránt, őszinte tisztelettel és szeretettel köszönjük a feleségeknek, élettársaknak, gyerekeknek unokáknak, hogy mindég mellettünk álltak jóban-rosszban, ők a mi kincseink, akik értelmet adtak életünknek.

Végezetül hozzátok szólok, kedves soproni barátaim. A motto - „Qui transtulit sustinet" -, igaz reátok. Ti egy nagyszabású társadalmi-oktatási kísérletben az átültető anyag voltatok, s ez az átültetés nemcsak az életben maradást eredményezte, hanem virágot és termést is hozott, feledhetetlen élő emlékeket, gazdag örökséget, komoly életművet teremtett. Szívem mélyéből köszönöm, hogy ötven évvel ezelőtt bizalmat szavaztatok nekem, s én azóta is szolgálhatlak benneteket. Büszke vagyok arra, hogy egyike lehetek a csapatunknak, s felemelő érzés, hogy mindnyájatokat szerethetem.

Nekünk két hazát és két Alma Matert adott Istenünk. Kívánjuk, hogy virágozzanak, érjenek el mennél nagyobb sikereket.

Befogadó egyetemünk, a UBC nőjön, s gyarapodjon, továbbra is nyitott szívvel és ajtóval haladjon a jövő felé, soproni Alma Materünk pedig a kétszáz éves magyar erdészeti oktatás évfordulója után boldog, sikerekben gazdag, eredményes harmadik évszázadot éljen meg.

Vivat Academia! Vivat Professores!"

T.M.

EGÉSZ HÉTEN ÜNNEPELTEK A FÁSOK
50 ÉVES A FAIPARI FELSŐOKTATÁS MAGYARORSZÁGON

Krippel Móric, Török Béla és Pallay Nándor a fafeldolgozás oktatásának és kutatásának legnevesebb hazai úttörői, a Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola Sopronba kerülése után többször is javasolták önálló faipari képzés indítását. Az 1950-es években, a fejlődő magyar faiparnak égető szüksége volt jól képzett, innovatív mérnökökre.

Az áttörés az 1957-es évben történt, amikor elindulhatott a faipari mérnökképzés. a Faipari Tudományos Egyesületnek is. 1962-ben a Faipari Mérnöki Kar létesítése tette lehetővé, az Erdészeti és Faipari Egyetem megalapítását. Ma a karon négy szakterületen - mérnök, gazdasági informatikus, iparművész, szakmapedagógus - folyik a képzés, 1150 hallgatóval.

2007 szeptemberének első hetében, a Faipari Mérnöki Kar nagyszabású rendezvénysorozattal kívánt megemlékezni e jeles évfordulóról. Ennek részeként, nemzetközi tudományos konferenciák és több hazai szakmai program került megrendezésre. A szakmai programokon túl a kar múltját-, jelenlegi helyzetét-, jövőjét bemutató rendezvényekkel, kiállításokkal vártuk az érdeklődőket, de számos más esemény is önfeledt szórakozást, kikapcsolódást biztosított.

2007. szeptember 3-án a Nemzetközi Lombosfa konferencia, valamint az Országos Fotópályázat kiállításának megnyitására került sor az Erdészeti Múzeumban. A kiállítás két héten keresztül volt látogatható. A fotópályázatra 53 pályázó összesen 258 pályaműve érkezett be, melyből 65 került kiállításra. A pályázat két kategóriában került meghirdetésre: az első kategória a „Fa és az ember harmóniája", a második kategória „Érdekes fák és fatermékek" voltak. A munkákat faiparos és fotós szakmai zsűri értékelte. A „fa és az ember harmóniája" kategória nyertese Lángh Gábor „Fafaragó II." c. képe lett, amely egyöntetűen nyerte el a zsűri tetszését. A második helyezett Mann Judit - „Költészet és valóság" c. képe, a harmadik Ifj. Folcz Tóbiás - „Mestermunka" c. képe volt. Az „Érdekes fák és fatermékek" kategória nyertese Hodossy Ilona -„Míves ajtó" c. képe, a második helyezett dr. Nerhaft Antalné - „Gazdasági épület" c. képe, a harmadik helyezett Lángh Gábor - „Ablak a múltra" c. képe.

Az első helyezettek 70. 000 Ft értékű, 2 főre szóló wellness hétvégét nyertek a Szigetköz Konferencia és Wellness Hotel**** Dunakiliti-ben. A második helyezettek 40.000 Ft értékű Tercia Ticket szállás és étkezési utalványban részesültek. A harmadik helyezettek 20.000 Ft értékű bor ajándékcsomagot kaptak a Soproni Borvidék neves neduiből.

Az ünnepélyes tanévnyitóra a GYIK-ban került sor, Hiller István miniszter részvételével. Ezután "Az 50 év képekben és tárgyakban" című ünnepi kiállítást nyitották meg egyetemünk főépületében. A résztvevők ezt követően a faipari mérnökképzés 50 évére emlékeztek. A keddi napot rendhagyó sportesemény zárta az Egyetemi Sportcsarnokban, ahol a '69-es Magyar Népköztársaság Kupa-győztes SMAFC tagjainak köszöntése után egy SMAFC - Körmend meccset láthattak a nézők.

Szerdán a Faipari Tudományos Egyesület és az Öreg Fás Diákok tartottak közgyűlést, a NYME D. épületében, majd a napot egy 50 éves jubileumi szakestély koronázta meg az Egyetemi Ifjúsági Házban.

Az V. Faépítészeti Konferenciára 40 fő részvételével a főépület 7. termében került sor, szeptember 6-án, amelyet az esti WOODstock-Nosztalgia buli követett a GYIK-ban. Itt a város legendás csapata, a PRAKKER fergeteges bulit csapott. A rendezvényen 250 ifjú és örökifjú vett részt.

A péntek ismét a tudomány napja volt. A buli kipihenése után bázisiskola találkozóra került sor a Dékáni Hivatalban, majd az "Országos fogyasztói felmérés a magyar bútorpiacon" témáját körüljáró kutatás eredményét mutatták be a főépületben, ahol a kutatás eredményei iránt érdeklődő cégvezetők közül 70 fő jelent meg.

A kutatásról megtudtuk, hogy az ANEST Zrt. és a Magyar Bútor- és Faipari Szövetség megbízta a Nyugat Magyarországi Egyetem FMK IGI Vállalkozási és Marketing Tanszékét azzal, hogy végezzen országos felmérést a bútorvásárlók, illetve bútort vásárolni szándékozók körében igényeik, véleményeik, preferenciáik megismerése céljából. A vizsgálat célja az volt, hogy teljes körű képet nyerjünk a bútort vásárlók attitűdjeiről, az általuk használt bútorokról, igényeikről, termékválasztási és vásárlási folyamatairól, szokásaikról, a befolyásoló tényezőkről, preferált üzlettípusokról, elfogadott kommunikációs csatornákról. A kérdőíves, személyes megkérdezések 2007 nyarán folytak. A válaszadók száma 1200 fő volt, akik a következő két évben tervezik bútor vásárlását. A kutatás 92 oldalon, 117 ábrában mutatja be a magyar lakosság bútorvásárlási szokásait.

Szeptember 7-én ezt követte a hagyományos, VI. Faipari Marketing Konferencia. A marketing konferencia fő kérdései: FA PR, avagy hogyan népszerűsítsük a fát a lakosság körében? Közösségi marketing. Bútorgyártó kis - és középvállalkozások finanszírozása Magyarországon. Az Internet közösségformáló szerepe. Az andante bőrbútorok egyedi termékelőnye, valamint egyedi gyártása. Vásárlási döntések logikája. A konferencián 60 fő vett részt.

Szeptember 8-án az "Ember és fa" címmel meghirdetett filmverseny szemléjét tartották az Erdészeti Múzeumban. A Filmszemlére 8 pályamű érkezett. A nyertes Riba Szabolcs: Akácfa című munkája lett. A második díjat a Göcsej Természetvédelmi Alapítvány és Egmont Krisztián nyerte, címe: Az erdő szívverése. A harmadik díjat ismét a tehetséges Riba Szabolcs nyerte Emberpor címmel.

Az első helyezett 70.000 Ft értékű, 2 főre szóló wellness hétvégét nyert a Szigetköz Konferencia és Wellness Hotel**** Dunakiliti-ben. A második helyezett 40.000 Ft értékű Tercia Ticket szállás és étkezési utalványban részesült. A harmadik helyezett 20. 000 Ft értékű bor ajándékcsomagot kapott a Soproni borvidék neves neduiből.

Az „50 éves a hazai faipari felsőoktatás Magyarországon" rendezvénysorozatot a II. Faiparos Bál zárta. A rendezvényen 150 résztvevő hajnalig mulatozott a Galaxy tánczenekar vérpezsdítő zenéjére.

Pakainé Kováts Judit Dr. - egyetemi docens

TISZTELGÉS 50 ÉV ELŐTT, AVAGY AZ „50 ÉVES A FAIPARI MÉRNÖKKÉPZÉS" EMLÉKOSZLOPÁNAK SZÜLETÉSE

Már érkezésekor, rönk formájában is nagy feltűnést keltett az a tölgy, melyből a Terméktervezési és Gyártástechnológiai Intézetben működő Famíves szakkör tagjai, lelkes amatőr fafaragó művészjelöltek másfél hét alatt kifaragták a faipari mérnökképzés 50 éves fennállásának emlékoszlopát.

Mikor megérkezett a közel 80 cm tőátmérőjű rönk, láttuk, hogy idén ismét nagy fába vághatjuk a fejszénket, üthetjük vésőinket.

A terveket Dr. Dénes Levente készítette a kivitelezésért jómagam voltam a felelős.

A forma és szimbolika

Elképzelésünk az volt, hogy a magyar népművészetben ismeretes népi kopjafához hasonlatos, ám attól eltérő, annak építkezési-faragási szabályaitól kissé elrugaszkodó „modern kopjafát" - emlékoszlopot alkossunk.

A talapzata kemény vaskos és erős, mely utal a selmecbányai gyökerekre, Sopron hűségére, a Faipari Mérnöki Kar biztos helyére a magyar felsőoktatás palettáján.

Az 50 évet 5 kockával szimbolizáltuk, melyeket közök, a kopjafafaragásnál használatos nevén pihenők választanak el. A kockák állandó forgásban vannak azonos lendületben, s mire a talapzattól felér szemünk a csúcsig, a kockák egy oldalnyit fordulnak összességében. Ezzel az egyenletes fejlődést, a töretlen lendületet kívántuk szimbolizálni. A csúcson lévő „kocka", egy, a kopjafafaragásban a 10-es számot jelentő elem, a 10 évet jelképező csillag, mely felfelé, az ég felé mutat, a további éveket jelképezve. Jelenti továbbá az emlékoszlop tetején a megújulást, hiszen egy alakuló újabb kocka (10 év) hírnöke, hasonlóképpen, mint virágon a bimbó, mely szintén nagyon gyakori fejlődésre utaló népművészeti motívum a magyar díszítőművészetben. A pihenők közötti kötélmotívum az összeköttetést biztosítja a talapzattól a csúcsig. Ellentétben a kockák egyenletes forgásával ennek forgása minden pihenőben más és más utalva a mindig változó körülményekre a „jobb és rosszabb" időkre, az állandóan változó körülményekre.

A kockák egyenletessége, lendületessége és a pihenők változó sodrású, lendületű motívumai igazán így együtt nyernek értelmet.

Az öt kockán keresztül a Faipari Mérnöki Kar, a Faipari Mérnökképzés és az képzéshez köthető változások, a kialakuló új szakok fejlődését követhetjük végig. Egy-egy kocka oldalára a kettő-kettő képzés került fel a kar képzései közül alapításának évszámával együtt. Így a talapzattól fölfelé az első kockán olvashatjuk az okleveles faipari mérnökképzés és alapítási évszámát 1957-et. Majd szépen sorban következnek: 1971 üzemmérnök képzés, 1985 papíripari képzés, 1992 mérnöktanár képzés, 1994 művészeti képzés, 2002 informatikai képzés. A csillagmotívum pedig a további képzéseket is szimbolizálja, melyek a bolonyai folyamat eredményei és a karunkon folyó képzések fejlődését (lásd: Ipari Termék és Formatervező Mérnök Szak, Andragógus Szak, stb.) mutatja.

Ha szembeállunk az emlékoszloppal, a kockák felénk eső oldalán látható felfelé spirál alakban a Faipari Mérnöki Kar új címere, Sopron város címere, a Magyar Köztársaság címere. A legfelső kockán a magyar címer mellett jobbra és balra pedig a Faipari Mérnöki Szak két régebben használt címere található.

Csapatmunka

A kivitelezés

A Terméktervezési és Gyártástechnológiai Intézetben működő Famíves szakkör diákjai és a kar hallgatói szaktól függetlenül részt vettek a munkálatokban, a szállítástól a faragáson át a felületkezelésig.

A fafaragást nem szerettük volna elrejteni a nagyközönség elől, ezért úgy döntöttünk, hogy forgalmas helyen készítjük el az emlékoszlopot. Így esett a választás a két kollégium között lévő fakupolára. A hallgatók napi két turnusban dolgoztak a rönkön. Délelőtt 9 órától 12 óráig, majd ebédszünet után 13 órától 16 óráig. A két csapat összetétele állandóan változott, de többször az volt a legnagyobb baj, hogy olyan sokan voltak, hogy nem fért hozzá mindenki a rönkhöz.

A gerenda kupolához szállítása után a nagyolási műveleteket főként géppel (kéri körfűrész) végeztük. Ezt követően rengeteg vésős munka következett a pihenők hengeresre faragásánál, valamint a tetején lévő kúp és csillag kialakításánál. Nagyon aprólékos munka volt a kötélmotívum faragása is, hiszen a kockák kiállásai miatt nehezen, vagy egyáltalán nem lehetett hozzáférni a hengeres részekhez.

A kockák forgását láncfűrészgéppel alakítottuk ki, gondos előrajzolás és méretezés után. (Éljenek az ácsok, mert hála Istenek van olyan faiparos diák, akinek van ilyen jellegű szakmai gyakorlata is!)

A kinagyolás és láncfűrészelés mellett sok időt elvett az egyes elemek, kockák oldalainak síkba egyengetése, csiszolása, melyet kézi gyalugéppel és korongcsiszolóval végeztünk, és természetesen rengeteg kézi csiszolással. Ezzel el is telt a rendelkezésre álló napok majd 70%-a.

Következett a minták felrajzolása a kockák lapjainak kialakítása, a betűk befaragása, pácolása, lecsiszolása és a felületke-

zelés. Mindez már az 50 éves ünnepi héten zajlott.

Az avatás

Ahogy azt eredetileg elterveztem éppen elkészültünk a szerdai avatásra. Az emlékoszlopot 10 hallgató hevederekkel a vállán Horvát Péter György kollégám vezényletével az oszlop végső helyére a B épület főlépcsőházának második emeleti pihenőjébe szállították és állították fel.

Az oszlop felavatása 2007. szeptember 5-én délután 3 órakor a Faipari Tudományos Egyesület Ünnepi közgyűlése előtt történt.

Dr. Molnár Sándor dékán köszöntötte az ünnepségen megjelenteket és megemlékezett röviden az 50 éves ünnepségek fontosságáról, méltatta a fafaragókat. Dr. Bariska Mihály Svájcból érkezett vendégprofesszorunk vont párhuzamot múlt és jelen között avatóbeszédében. Dr. Albert Levente rektorhelyettes úr az egyetem nevében elmondott beszédében az egyetemi közös fejlődés egyik zálogaként említette a Faipari Mérnöki Kart, és hangsúlyozta az alkotó művészet fontosságát. Kis ünnepségünket a Faiparos himnusszal zártuk.

Az avatáson módomban állt nekem is mesélnem az emlékoszlop készítéséről. Ott is, akkor is és most itt is elmondom, hogy hálával tartozom azoknak a hallgatóknak, akik a fafaragás szeretetéért, szakmai gyakorlatért, vagy kalandvágyból segítettek a kivitelezésben. Van, aki csak egy vésővágásért jött, hogy valamit Ő is hozzátegyen a készülő oszlophoz. Ők körülbelül 15-en másfél hét alatt a 60 - 70 cm átmérőjű rönkből önzetlenül, saját szabadidejüket feláldozva elkészítették az első vésővágástól az utolsó ecsetkenésig az emlékoszlopot.

Hálás köszönettel tartozunk a Faipari Mérnöki Karnak, közös faiparos elődeinknek az elmúlt ötven évért, és tudom, hogy ez az emlékoszlop nem csupán emlék, hanem igenis bizonyíték arra, hogy akikért ez a kar létrejött - a faiparos hallgatókért, kutatókért, tanárokért, mindenkiért, aki hivatásának érzi a fát, azok képesek szakmájukért és a közösségért áldozatokat is hozni. Ez az emlékoszlop és szimbolikus tartalma bizonyíték szakmai elkötelezettségről és szakmaszeretetről egyaránt. Kérem a Kedves Olvasót, legyen egy perce megállni az oszlop előtt és gondoljon a faiparos képzés és szakma fontosságára, az elmúlt és az előttünk álló évekre, sikerekre!

Kívánom, hogy álljon a jövendő nemzedék előtt példaként, és fejezze ki tiszteletünket az elmúlt 50 évért!

Jó szerencsét!
Pénzt a fásnak!

Papp Tibor
doktorandusz
NYME-FMK-TGYI

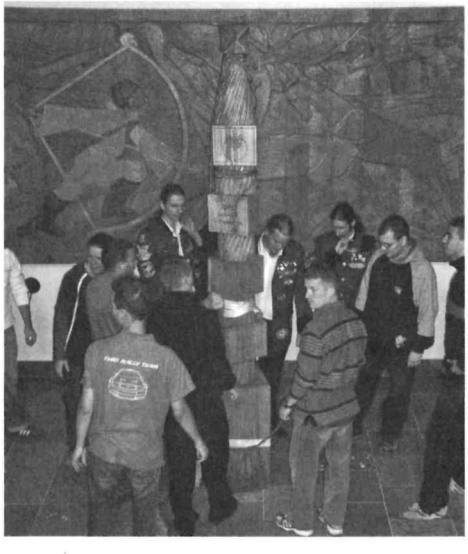

Tisztelgeés Servatius Mester előtt

MAGYAR FORMATERVEZÉSI DÍJAT NYERT AMIS HALLGATÓK

A Design Hét nyitányaként hétfőn bemutatták a Magyar Formatervezési Díj nyerteseit Budapesten, az Iparművészeti Múzeumban.

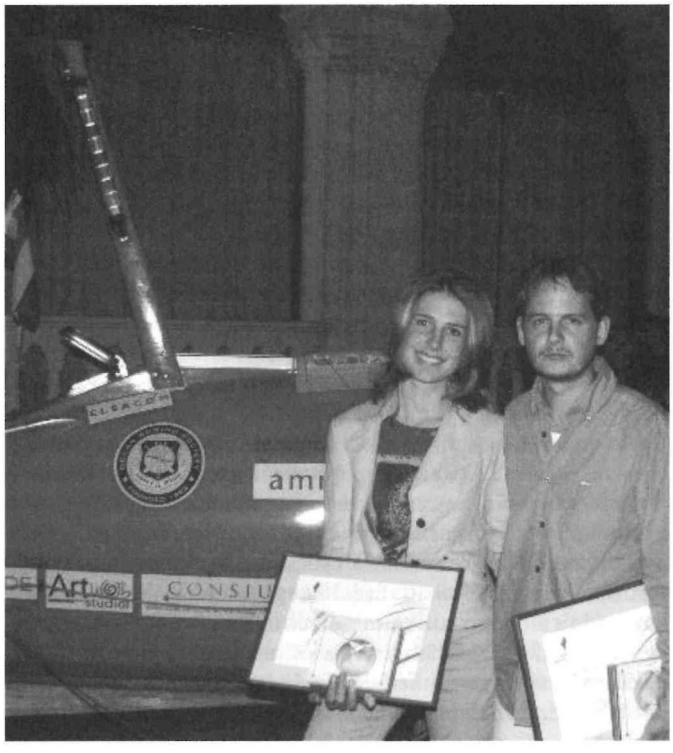

Pálos Andrea, Rakonczai Gábor és a háttérben hajójuk, a Tűzhangya

Az elismeréssel a magyar design kiemelkedő alkotóit jutalmazza a szakmai zsűri termék-, vizuális kommunikáció és diákmunka kategóriában - mondta el Bendzsel Miklós, a Magyar Formatervezési Tanács elnöke a sajtó képviselőinek

Magyar Formatervezési Díjat nyert termékkategóriában Pálos Andrea és Rakonczai Gábor különleges evezős hajója, amellyel átszelték az Atlanti-óceánt .

Rajtuk kívül még öten részesültek a rangos elismerésben.

A hat designdíj mellett további öt különdíjat is kiosztottak.

Az Iparművészeti Múzeum kiállításán helyet kaptak még az alábbi művészhallgatóink:

Vizuális kommunikáció kategória
Pósa Viktor Re-cykles projekt arculata
Pucsek Viktor /MYD- II Kft/

Diákmunka kategória
Bogáti Gergő: Ételhordó
Koós Daniela: Kattia étkező bútorcsalád
Vad Gábor Zoltán: HEX-TRI társasjáték
Szigeti Adrienn: A Magyar Méz promóciója

„A TEHETSÉG GONDOZÁSA, ÁPOLÁSA, KIEMELT FELADATUNK" - ÚJ DÉKÁN A BENEDEK ELEK PEDAGÓGIAI KAR ÉLÉN

Július 1-től, miután Alpárné dr. Szála Erzsébet tíz éves dékáni megbízatása lejárt, új dékán igazgatja a Benedek Elek Pedagógiai Kart. Dr. Katona György a kar diplomaadó ünnepségén vette át vezetői megbízását Prof. Dr. Faragó Sándor rektortól. Azóta pedig számára „nincs megállás", vezetői munkáját tettvágy és dinamizmus jellemzi.

- A karon javában zajlanak az építési munkálatok, készül a tetőtér beépítés, átalakultak a tanszékek és tantermek. Milyen további változásokkal kezdődött meg az új tanév, az új dékán irányításával?

- A kar infrastruktúrájának megújításával párhuzamosan arra törekszem, hogy oktatási, kutatási és szervezetirányítási téren is változások következzenek be. A képzési paletta szélesítésével, a kutatási tevékenység további ösztönzésével, a menedzsment újragondolásával kívánom a kart tovább erősíteni, hatékonyságát növelni.

- Dékáni programjában is kifejtette, hogy a képzések számát és területét is bővíteni szeretné. Merre felé tágítaná a képzések horizontját?

- A kar képzési profilja egyértelműen a pedagógia és a szociális tudományterületek köré szerveződik, ezért ebben a körben kívánom vertikálisan és horizontálisan erősíteni az oktatási választékot. Ennek keretében tervezzük a szociálpedagógus Master képzés létesítését és indítását, a Közgazdaságtudományi Karral közösen egy a humánerőforrás kutatásterület köré szerveződő doktori alprogram létrehozását, további Bachelor és Felsőfokú Szakképzések indítását és a továbbképzési kínálatunk bővítését.

- Májusban védte meg doktori disszertációját a NYME Közgazdaságtudományi Kar Gazdasági folyamatok elmélete és gyakorlata doktori iskolájában. Kutatási témájában a digitális tananyagfejlesztéssel foglalkozik. Hogyan látja, milyen lehetőségek birtokában van ezen a téren a kar?

- A jövő nemzedék kommunikációs és információszerzési szokásainak változását a felsőoktatás nem hagyhatja figyelmen kívül. A digitális tananyagok, az Internet alapú oktatási segédanyagok és eszközök ezért törvényszerűen helyet követelnek maguknak azon képzésekben, ahol a kommunikáció minősége és hatékonysága alapvető fontosságú. A karon folyó képzésekben több tantárgy esetén is digitális tananyagok kidolgozására és kipróbálására kerül sor ebben a tanévben egy pályázati projekt keretén belül. Ettől nemcsak az alkalmazott taneszközök és tananyagok, hanem a pedagógiai módszerek megújulását is várom. Azonban ebben a digitális világban is elsődleges fontosságú kell, hogy maradjon, a személyes, tanárdiák kapcsolaton alapuló nevelés.

- Munkáját biztosan megkönnyíti, hogy saját maga is végigjárta a kar képzését, 2001-ben szociálpedagógia szakon szerzett kitüntetéses diplomát. A másodikat, merthogy előtte már elvégezte a Nehézipari Műszaki Egyetem Bányamérnöki Karának földtudományi szakát, majd a tudomány világában, geofizikusként tevékenykedett. Hosszú volt az út a földtudományoktól a pedagógiáig?

- Látszólag nagy a távolság szerzett végzettségeim között, de választásaimat mindig érdeklődési köröm és az aktuális kihívások határozták meg. Úgy hiszem, hogy az ehhez hasonló életutak egyre kevésbé lesznek szokatlanok a következő generációk esetén, hiszen az élethosszig tartó tanulás pontosan ezt a változatosságot eredményezi majd.

Dr. Katona György a BPK új dékánja

- Diplomázása után az MTA Tudományos Minősítő Bizottságának ösztöndíjasa lett. Gondolom ez a lehetőség, fiatal kezdő diplomásként erőteljesen meghatározta a későbbi előrejutását. Tervezi esetleg, hogy a tehetséges hallgatókat, a hallgatók érvényesülését, a kar támogatja majd valamiféle módon?

- A tehetség gondozását, ápolását a kar kiemelt feladatának érzem, ezért erősíteni kívánom a TDK részvételt, valamint olyan oktató-hallgató szakmai műhelyek létrehozását, melyek segítik a tehetséges hallgatók tudományos kibontakozását. E szándék mentén alakult meg karunkon - az országban elsőként - a Szociálpedagógiai Szakkollégium is.

- A jó pedagógus kincset ér, ezt négygyermekes családapaként nyilván megtapasztalta. Ön szerint, hogyan lehetne megőrizni a pedagógusképzés minőségét?

- A pedagógia alapvetően értékközvetítés, ezért ennek minősége magától az értékektől, a résztvevő személyektől, az alkalmazott módszerektől és eszközöktől függ. A kar által már több mint száz éve közvetített értékek, az oktatói gárda által képviselt magas szakmai és nem utolsó sorban emberi színvonal számomra garancia a minőségi oktatásra. A módszerek és eszközök folyamatos megújítása pedig a kor kihívásaihoz történő folyamatos alkalmazkodással szolgálja a minőséget.

Sok erőt, kitartást és Jó szerencsét kívánok tervei megvalósításához!

Takács Judit
főiskolai tanársegéd

AULA-AVATÓ ÜNNEPSÉG A KTK-N

A Közgazdaságtudományi Kar Erzsébet utcai Campusán az újonnan épült aula és a két előadóterem ünnepélyes avatására 2007. szeptember 19-én 10 órai kezdettel került sor.

A meghívottak között jelen voltak az Oktatási és Kulturális Minisztérium képviselői, az egyetem vezetői, az egyetem karainak dékánjai, Sopron város volt- és jelenlegi vezetői, az ország közgazdászképzést folytató egyetemi karainak dékánjai, Sopron bankjainak, kulturális és oktatási intézményeinek vezetői, a karral kapcsolatban álló cégek és vállalatok vezetői, a történelmi egyházak képviselői, az építést végző vállalat képviselői.

A szalagot Prof. Dr. Székely Csaba dékán, Dr. Cseresznyés László főosztályvezető, és Prof. Dr. Faragó Sándor rektor vágta át

Dr. Székely Csaba, a Közgazdaságtudományi Kar dékánja köszöntő beszédében elmondta, hogy a Közgazdaságtudományi Kar a Nyugat-Magyarországi Egyetem legfiatalabb kara, amely új fogaskerékként igyekszik beilleszkedni a régóta olajozottan működő gépezetbe. A kar működéséhez, az alapítói szándék mellett, megfelelő emberekre - oktatókra és hallgatókra - , valamint az egyetemi oktatás színvonalát biztosító tárgyi feltételekre is szükség volt. Ezeket a feltételeket sikerült az elmúlt évek során, lépésről lépésre megteremteni. Ehhez szükség volt egy koncepciózus, erős akaratú alapító dékánra, az egyetem mindenre kiterjedő segítségére, egy felsőoktatást támogató városra és polgármesterekre, a teret formáló építőművészre, az oktatási kormányzat részéről megértésre, megfelelő feltételeket biztosító fejlesztési projektre, végül a terveket megvalósító vállalkozókra, és sok-sok alkotó emberre.

A Karnak otthont adó épület pénzügyi palotának épült. Az épületet 1925-ben a magyar kormány ajándékba adta Sopron Szabad Királyi Városnak, az 1921-es népszavazás során tanúsított hűségéért. A történelem során több funkciót is betöltött, míg végre 2003. júniusában Sopron Megyei Jogú Város önkormányzata - a Magyar Állam megbízása és meghatalmazása alapján - döntött az ingatlannak, az Egyetem számára történő értékesítéséről.

A Nyugat-Magyarországi Egyetemet már 2003-ban is Prof. Dr. Faragó Sándor rektor úr vezette, a Közgazdaságtudományi Kar akkori és egyben alapító dékánja Dr. Gidai Erzsébet volt. Walter Dezső akkori polgármester úr és dékán asszony kezdeményezésére került sor az udvar beépítésére, melynek terveit Dr. Kerényi József készítette. A terveket Sopron városa ajándékozta a karnak, az épület átadásának 80. évfordulóján. Az már korábban, Soproni Thurner Mihály polgármester működése óta köztudott volt, hogy a város kész mindent megtenni a felsőoktatás letelepítése és támogatása ügyében. A Kar fejlődése szempontjából hasonló jelentőségű volt az önkormányzat azonnali segítsége, a tervezési díj előteremtése formájában, Walter Dezső akkori polgármester támogatásával.

A tényleges megvalósítás a STRABAG Zrt. beruházásában történt 2006. 06. 23. és 2007. 08. 31. között.

Prof. Dr. Faragó Sándor, a Nyugat-Magyarországi Egyetem rektora, beszédében köszönetet mondott Walter Dezsőnek, Sopron előző polgármesterének, amiért a város hozzájárult az épület egyetemi létesítménnyé válásához, valamint az építészeti tervek megvásárlásához; Prof. Dr. Gidai Erzsébet alapító dékánnak, az átalakítási munkálatok segítéséért; Prof. Dr. Kerényi József építészmérnöknek, amiért „belelátta" a helyszínbe azt a létesítményt, amelynek az átadására sor kerülhetett és amiért a régi épületet új lélekkel töltötte meg; az Oktatási és Kulturális Minisztériumnak a források biztosításáért; a kivitelezőknek, amiért az épület határidőre elkészült.

Rektor úr úgy vélte, hogy a többéves munka meghozta gyümölcsét és az épület adta új lehetőségekkel élnie kell a karnak.

Szövényi Zsolt, az Oktatási és Kulturális Minisztérium főosztályvezetője beszédében elmondta, hogy a rendszerváltást követően Sopron városa és az egyetem vezetői összefogtak, hogy művészeti-, illetve közgazdászképzés indításával tegyék teljessé egyetemünk képzési rendszerét. Nagyot álmodtak és nagyot tettek. Az új profil elindításával, az új szolgáltatási rendszer megteremtésével Sopronban otthonra talált a közgazdászképzés. Tiszteletet érdemlő, hogy az egyetem vezetői vállalták a kockázatot hordozó beruházásokat. Ezzel hosszú évekre megalapozták a Nyugat-Magyarországi Egyetem jövőjét.

Szövényi Zsolt úr szerint a hallgatóknak, akik a jövő értelmiségét képviselik, két dologra van szükségük: kötődésre és perspektívákra, célokra. Sopron olyan talaj, ahol érdemes gyökeret ereszteni, mert a város - hagyományaival - jó hátteret jelent a hallgatók számára. Az egyetem és a Közgazdaságtudományi Kar pedig, képes jövőképet mutatni a hallgatóknak, értelmes célokat tud állítani eléjük, hogy megtalálják helyüket a társadalomban.

Csiha Tünde Noémi
Kommunikációs munkatárs

MENDLIK LAJOS
FESTŐMŰVÉSZ – TANÁR (1903 - 1985)

Mendlik Lajos festőművész özvegye, Kézdivásárhelyi Szőts Szeréna Mária, a művész hagyatékából 110 alkotást adományozott a Közgazdaságtudományi Karnak.

A Magyar Képzőművészeti Főiskolán tanult (1921-25). Boznay István és Edvi-Illés Aladár tanítványa volt. Mint gimnáziumi tanár 40 évet töltött katedrán. Sok tehetséges fiatalt indított el a vizuális kultúra szeretete, a művészi alkotópálya felé. Eközben hazai kiállításokon mint az ország egyik legkitűnőbb akvarellistája szerepelt.

A budapesti pedagógusok 1953-ban létrehozott Rajzpedagógusok Stúdiójának, a Fáklya Klubnak alapító tagja, mely tevékenységéért 1980-ban "Kultúráért" díjjal jutalmazták. Tagja volt a Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesületének és a Székely Bertalan Körnek is.

Hollandiában élő nagybátyja, a híres tengerfestő Mendlik Oszkár nyomdokain indult, és vált a tanári pálya mellett a hazai akvarellfestészet hivatott mesterévé. Egyes méltatói a költői realizmus mesterének nevezték.

Képei - már a korai művei is - sajátságos világlátásról tanúskodnak: a lélek mélységeit járta meg alkotás közben és mindez kisugárzik a műélvezőkre.

Technikája, amit utolérhetetlen finomsággal művelt, az akvarellfestészet. Itt nincs javítás, újragondolás. Egyszeri és megismételhetetlen a megszületett mű.

Légiesen könnyed ecsetkezelése, a színek csodálatos harmóniáinak egybecsengése talán csak Debussy dallamaihoz hasonlítható. A szinesztézia gyönyörű képei vetítődnek elénk a vizek, a szél hullámzó párbeszédein, a felhők visszatükröződő játékán Mendlik Lajos képeit élvezve.

Tájképfestőnek ismerik elsősorban, de finom erotikájú aktokat és árnyalt rajzú portrékat is festett.

Igen sok helyen járt tanulmányúton így Erdélyben, Itáliában, Hollandiában, Svájcban, Franciaországban, Németországban és Ausztráliában. Tanulmányozva a nagy elődök műveit, szerzett impressziókat műveihez.

Utazásai alatt több száz kicsiny formátumú - úgynevezett „piccolo formato"- akvarellt készített.

A hazai tájak, emberek élete, sorsa legalább annyira hálás témát jelentett, mint a külhonban szerzett tapasztalatok.

Számos művésztelepen alkotott Jászapátiban, Vörösberényben, Veszprémben, Balatonfüreden, Balatonboglárón, Szigligeten, Keszthelyen, Kőszegen, Sopronban.

Mária néni, Mendlik Lajos festőművész özvegye

Jelentős egyéni - és csoportos kiállításokon láthatta az érdeklődő közönség képeit, így a fővárosban a Műcsarnokban, a Nemzeti Szalonban, a Fáklya Klubban, több galériában és művelődési központban, vidéken Veszprémben, Sopronban, Tihanyban és szülővárosában Székesfehérváron.

Külföldön Németországban, Hollandiában ismerkedhettek a művészetkedvelők a magyar festő alkotásaival.

Mendlik Lajos festőművész művei - számos magángyűjtemény, adományozott hely mellett - közgyűjtemények rangos darabjai is.

Többek között a Magyar Nemzeti Galéria, a Hadtörténeti Múzeum, a Budapesti Történeti Múzeum, a Komáromi Klapka György Múzeum, a Székesfehérvári Városi Képtár és - immár a mostani újabb gazdagodás után - a Nyugat-Magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Karának szép közösségi helye is a magyar kultúra e remekeinek őrzője.

Bérczessy Lajos

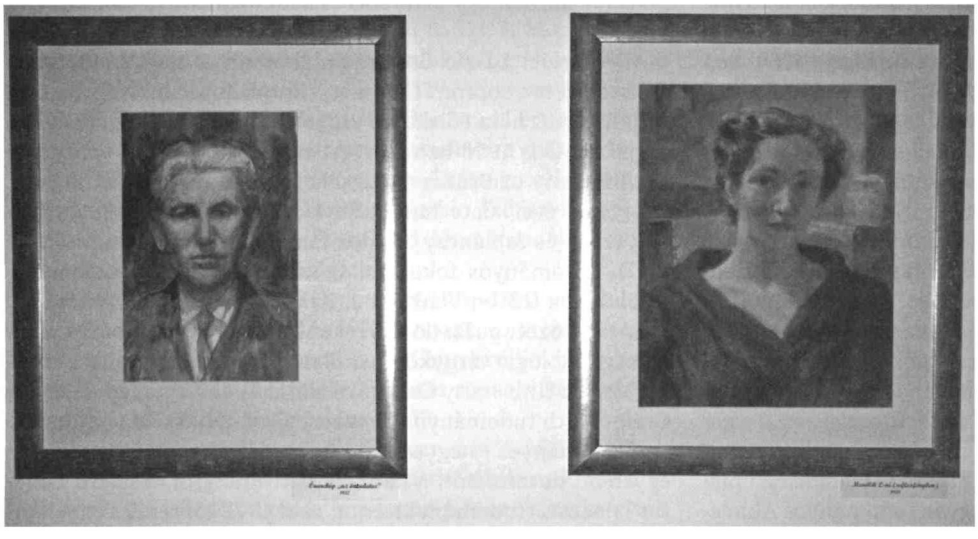

Mendlik Lajos önarcképe és Mária néni portréja szintén megtekinthető az aulában

AKI A SOPRONI ERDŐMÉRNÖKI FŐISKOLÁRÓL ELINDULVA JUTOTT EL KÉT NEMZETI AKADÉMIA TAGSÁGÁIG

Dr. Orlóci Lászlóné Mihály Márta és Dr. Orlóci László aranydiplomás erdőmérnökök portréja

Dr. Orlóci Lászlóné Mihály Márta és Dr. Orlóci László erdőmérnökök a NYME Erdőmérnöki Karának ez évi nyilvános, ünnepi tanévnyitó tanácsülésén vették át aranydiplomáikat. Felsőfokú tanulmányaikat mindketten 1952-ben kezdték el a soproni Erdőmérnöki Főiskolán. 1956-ban 289 soproni főiskolai hallgatóval, tanáraikkal és azok családtagjaival együtt meghívott bevándorlóként Kanadába mentek. 1958-ban mindketten erdészdiplomát szereztek a vancouveri University of British Columbia Soproni Diviziójának tagjaiként. 1957-ben házasságot kötöttek, azóta magánéletük és szakmai, tudományos pályájuk összefonódik. Dr. Orlóci Lászlót két ország, Magyarország és Kanada tudományos akadémiája választotta tagjai közé. Ő az egyetlen akadémikus a Soproni Divizió tagjai között. Meggyőződéssel állítja, hogy soha nem jutott volna el a nemzetközi hírnévig, ha felesége nem támogatja, nem áll mellette szellemi társként, tudományos kutatóként és igaz emberként.

Dr. Orlóci Lászlóné Mihály Márta

Dr. Orlóci Lászlóné Mihály Márta okleveles erdőmérnök Erdélyben, Lövétén született, sok generációs székely családban. A természet, az erdő szeretetét erdész apjától örökölte. Családjával 1946-ban menekült az anyaországba. A Székelyudvarhelyen megkezdett tanulmányait Szentendrén folytatta, ahol 1952-ben érettségizett. Még abban az évben felvételt nyert a soproni Erdőmérnöki Főiskolára, ahol elvégzett négy évfolyamot, majd a vancouveri University of British Columbia Soproni Diviziójának tagjaként 1958-ban erdész diplomát szerzett. Tudományos érdeklődése hamar megmutatkozott. A beilleszkedési nehézségek leküzdése után - figyelembe véve azt is, hogy abban az időben Kanadában nem dolgoztak még nők az erdész szakmában - 1959- ben kutatóként kezdte el tudományos pályáját. Soha nem szakadt el az erdőtől, a természettől, lelkében mindvégig erdész maradt. Az elmúlt 50 évben kutatóként, később laboratóriumi instruktorként, ökológus férje közvetlen munkatársaként dolgozott Kanadában és rövid ideig az Egyesült Királyságban.

Dr.Orlóci Lászlóné Mihály Márta számos nemzetközileg jegyzett, magasan értékelt ökológiai és botanikai tárgyú tudományos közlemény szerzője és társszerzője. Egyéb publikációi bizonyítják széleskörű érdeklődését és ragaszkodását a gyökereihez. Tanulmányokat írt a moldvai csángókról, a csíksomlyói zarándoklatról, a meghívott kanadai bevándorlókról, de a földrész őslakóiról, a papago indiánokról is.

Életszemléletét, családszeretetét, hűségét, magyar szívét híven szemlélteti egy számára is meghatározó jelentőségű magyarországi esemény. 1991-ben, a Magyar Tudományos Akadémián, férje akadémiai székfoglalója után szólásra emelkedett és a tudományos előadást életútjuk személyes állomásaival, örömeivel és bánataival egészítette ki. Szavai szerint büszke volt arra, hogy Ő, „egy többszörösen menekült, de örökké hű magyar lány", beszélhetett a magyar tudomány fellegvárában. Erről a magas fórumról is minden szépet és jót kívánt Hazájának, Nyírő József Havasok könyve c. regényéből idézve: „virágozzanak ki a nagy magyar erények és erők fái".

A beiktatáson fiútestvére, lányuk és vejük is részt vett. Az MTA elnöke szerint ez volt az első alkalom az Akadémia történetében, amikor egy beiktatás családi eseménnyé vált.

Dr. Orlóci László Esztergomtáborban született, 1952-ben érettségizett a soproni Erdészeti Gimnáziumban. Négy, a soproni Erdőmérnöki Főiskolán végzett év után, a Soproni Divizió tagjaként Ő is 1958-ban szerzett erdész diplomát, a vancouveri University of British Columbia (UBC) erdészeti fakultásán. Egyetemi évei alatt tanulmányai szakmai felügyeletét Tuskó Ferenc és Jablánczy Sándor támogatta. 1964-ben M.Sc. és Ph.D. tudományos fokozatokat szerzett, biológia tudományterületen, a UBC-n Vladimir J. Krajina szakmai irányításával. 1964-65 között poszt-doktori tanulmányokat folytatott a mennyiségi ökológia tárgykörében Bangorban, az Egyesült Királyságban, az University College of North Wales egyetemen, Peter Greig-Smith tudományos témavezető irányításával.

Tudományos és egyetemi oktatói pályáját 1965-ben kezdte egyetemi docensként, a kanadai University of Western Ontario Természettudományi Karán, ahol 1972-től rendes egyetemi tanárként tevékenykedett. 1996-ban ugyanott lett professzor emeritus. Ökológia, Növénytársulás, Statisztikai ökológia c.

tárgyakat oktatott. Pályája során kutatószabadságai alatt, illetve meghívott előadóként Hawaii, Észak- és Dél Amerika, Európa, Afrika és Ázsia számos egyetemén és kutatóintézetében oktatott, kutatott, vagy független tudományos tanácsadóként tevékenykedett. Fontosabb állomáshelyei: Honolulu, Róma, Párma, Zürich, Rosario, Las Cruces, Goricia, Szardinia, Léon, Beijing, Porto Alegre. Dr. Orlóci László kiváló kapcsolatokat ápolt/ápol magyar tudósokkal is, pl. Juhász-Nagy Pállal, Podáni Jánossal, Fekete Gáborral, Szathmáry Örssel. 1991-ben szemináriumot tartott Sopronban. Az egyetem könyvtárának könyveket adományozott.

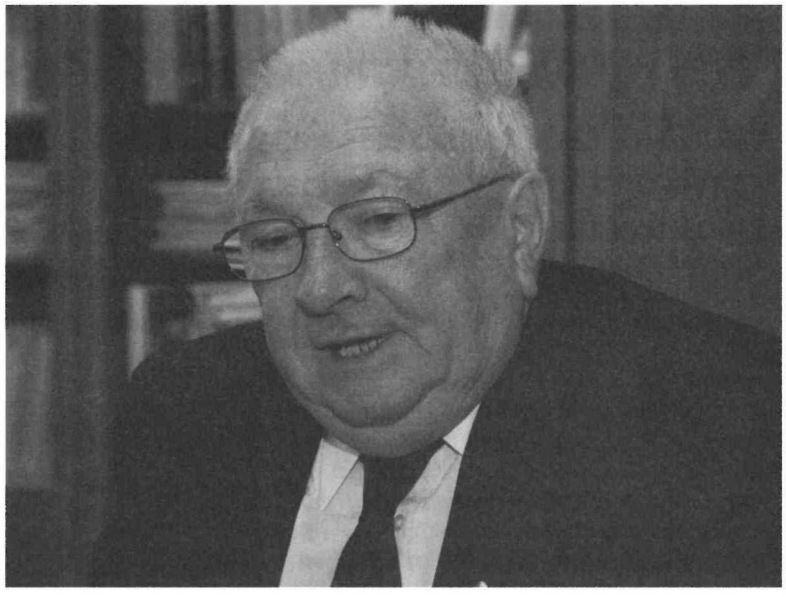

Dr. Orlóci László

Fő kutatási területe a mennyiségi populációs, társulási és evolúciós növényökológia. Jelentősen hozzájárult a statisztikus ökológia elméletének kifejlesztéséhez és alkalmazásainak elterjesztéséhez. E területen kulcsfontosságú a sokváltozós ökológiai adatok elemzéséről írt cikke, amely elnyerte az Institute for Scientific Information „Citation Classic" minősítést. 1978-ban megjelent angol nyelvű szakkönyvét, amely „Multivariate analysis in vegetation research" címmel jelent meg, minden földrészen ismerik, használják és klasszikus munkának tekintik. Tevékenysége úttörő jellegű az ökológiai adatok információelméleti módszerekkel történő értékelésében is, valamint a társulások hierarchikus értékelésének nem faji szintű elemzésében. Maradandót alkotott az időbeli vegetációs adatok valószínűséggel történő vizsgálatában és a dinamikus átmenetiség jellemzésében. Cikkeiben foglalkozik a globális felmelegedés problémakörével és a lokális jelenségek változásának mérésével.

Újabb munkáiban a mintavételi folyamatok alapelveit fektette le, kiemelve a minta szerkezeti stabilitását, mint fő optimálási kritériumot. Érdeklődésének középpontjában társulásfejlődési kérdések állnak, amelyekben a folyamatok meghatározottsága, az attraktorok vándorlása, a fázisszerkezet, a periodicitás, a dimenzionalitás és a párhuzamosság képezik a fő alapelveket. Kutató munkáját több évtizeden át támogatta a NSERC of Canada, jelenleg az Inter American Institute for Global Change Research anyagi támogatását élvezi. Több mint 77 cikket publikált referált folyóiratokban, 16 könyvet és 26 könyvfejezetet írt, meghívott előadóként 94 előadást és előadás sorozatot tartott.

Dr. Orlóci László nemzetközi hírű tudós. A Magyar Tudományos Akadémia 1990-ben, a Kanadai Tudományos Akadémia 1997-ben választotta tagjai közé. 1994-ben az International Ecological Society Distinguished Statistical Ecologist díjjal tüntette ki, 1996-ban az Universita di Trieste díszdoktorává avatta, 1999-ben Twentieth Century Distinguished Service Award díjat kapott. 1994-től a kínai Harbin Erdészeti Egyetem professzora és tiszteletbeli akadémiai főtanácsadója. Számos tudományos testület vezetőségi tagja.

Impozáns tudományos teljesítmény! Csodálni való szorgalom, céltudatosság és kitartás kellett hozzá, az irigylésre méltó tehetség mellett. És mindezt egy jó humorú, jovális, barátságos és nagyon fiatalos, aranydiplomás soproni erdőmérnök mondhatja magának! Vagy talán kettő?

Kanada, választott hazájuk, magyar szülőföldjük, soproni Alma Mater-ük egyaránt büszke nemzetközi sikereikre.

Dr. Orlóci László akadémikus beszélgetésünk során mindvégig hangsúlyozta, hogy elért eredményeit a magyar oktatás magas színvonala, a Soproni Erdészeti Főiskola rendkívül magas szintű képzése alapozta meg, amely nemcsak tárgyi tudást, szakmaszeretetet, igényességet, pontosságot tanított, hanem lényeglátást, probléma felismerést is, és felkészítette hallgatóit az egész életen át tartó tanulásra. Különösen nagy hasznát vette munkájában a Sopronban tanult matematikának, ábrázoló geometriának és a műszaki tárgyaknak. Ma is hálával és csodálattal gondol vissza szeretett tanáraira Stasney Albertre, Tuskó Ferencre, Botvay Károlyra, Sébor Jánosra.

Az akadémikus úr többször emlegette szerencsés találkozásait rendkívüli szakemberekkel, nagy tanáregyéniségekkel, akik önzetlenül egyengették a pályáját. Úgy véli, a szerencsének általában is nagy szerepe volt az életében. Véleménye sok szerénységet takar. Mindannyian tudjuk, hogy a szerencse csak azoknál tesz szívesen és sikeresen látogatást, akik felismerik a lehetőséget, tehetségüket és munkájukat a szolgálatába állítják, bizonyítják, hogy élni tudnak a felkínált lehetőséggel.

Dr. Orlóci Lászlóné Mihály Márta és Dr. Orlóci László örömmel, barátsággal, szívesen jöttek vissza Sopronba az Alma Mater hívó szavára. Úgy érzik, haza jöttek. Azt vallják: „igazából sohasem hagytuk el a Soproni Erdőmérnöki Főiskolát, a várost és lakosságát. Emlékeinkben megmaradtak tanáraink, barátaink, a menza, a diákszálló, mindenhonnan visszacseng fiatal éveink életereje. Szép idő volt, kár, hogy elmúlt.

Köszönjük a meghívást. Üdv az erdésznek!"

Dr. Albert Levente

„MERT KELL EGY CSAPAT...", AVAGY FIATAL OKTATÓK KÉPZÉSE A FAIPARI KARON

A 2007-es kari önértékelés vállalásai alapján egy tréningsorozat indult el a Nyugat-Magyarországi Egyetem Faipari karán, az oktatók és kutatók képzésére. Az első 3 napos tréning 15 fő részvételével 2007. július 2-4. között zajlott le brennbergi Ifjúsági Táborban. Célja volt a kar fiatal oktatóinak és kutatóinak a gyakorlatban használható nem formális pedagógiai képzése.

A 2007-es kari önértékelés vállalásai alapján egy tréningsorozat indult el a Nyugat-Magyarországi Egyetem Faipari karán, az oktatók és kutatók képzésére. Az első 3 napos tréning 15 fő részvételével 2007. július 2-4. között zajlott le brennbergi Ifjúsági Táborban. Célja volt a kar fiatal oktatóinak és kutatóinak a gyakorlatban használható nem formális pedagógiai képzése. A tréning a gyakorlatban használható ismereteken túl elősegítette, a hallgatókkal való alternatív kapcsolatteremtés lehetőségét, moderálási módszerekkel ismertette meg a résztvevőket. Ezeken kívül a képzés során korszerű csapatmunkában történő tevékenységeket is kipróbálhatták magukat a résztvevők. A tréning a fiatal oktatók és kutatók körében egy jelentős csapatépítési folyamatot indított el, melynek segítségével megismerhetik egymást és a különböző intézetek tevékenységi köreit, tudományos munkáit. Ezáltal fokozható lesz a kölcsönös elfogadottság, elismertség, bizalom a karon belül.

Munka közben

Elvem, hogy nem oktathatunk lassabban, mint ahogy technológiai, módszertani környezetünk fejlődik. Így a közoktatás analógiájára a felsőoktatásban is fontos a rendszeres továbbképzés.

A képzés első napján az egyénekből kiindulva motivációs és csapatépítési gyakorlatokat végeztünk el. Több résztvevő az esti szabadprogramokat is felhasználta e célra. A második napon a non formális, csapatmunkának előnyeit, lehetőségeit ismerhették meg a résztvevők, melynek fontos része volt a kollégák moderációs kézségeinek javítása. Sikerült, az egyre előtérbe kerülő emberi jogi kérdésekről is szólni. Végül a harmadik napon néhány közös gyakorlat után a nonformális pedagógiai értékelés módszereivel záródott a tréning. Három nap alatt közel 15 gyakorlatot sikerült a csoportnak elvégezni, ami nagyon magas aktivitást jelzett.

Egy részvevő úgy fejezte ki, hogy jártunk állatkertben, múzeumban, idegen bolygón, mocsárban és közben a sok új módszerek elsajátítása mellett csapattá értünk.

A résztvevők nagyfokú nyitottságot mutattak az alternatív módszerek iránt. Közös feladatoknál, jól látszott, hogy szinte ugyan azokkal a problémákkal küzdenek az oktatók. Sok jó, előremutató gondolatokat sikerült a tréningen elő hívni. Külön meg kell köszönni Dr. Szalai József professzor részvételét, aki személyes jelenlétével nem csak motiválta a fiatalokat, hanem példaképként is szolgált számukra.

Akinek sikerült felkelteni az érdeklődését, annak szívből ajánlom a http://soossandor.extra.hu/trening weboldalt, hol számos képet találni a tréningről.

A résztvevők közös megállapítása volt, hogy e tréning az Egyetem más szervezeti egységeinek is hasznos lehet.

Végezetül néhány visszajelzéssel mondják el inkább a résztvevő kollégák a véleményüket a képzésről. Bízom benne, hogy a folytatás is ennyire sikeres lesz!

Pásztory Zoltán (Faanyagtudományi Intézet): a tréning szerintem nagyon sikeres volt több szempontból is.

1, Tanulhattam néhány technikát, a közös munkára, az előadások tartására vonatkozóan.

2, Sokkal jobban megismertem azokat, akikkel együtt dolgozunk. Most már, ha a résztvevők közül valakinek köszönni fogok, nem csak egy száraz ismeretség lesz benne, hanem mögötte van sok élmény is.

3, A Kar jövőjét illetően is lehet komoly haszna ennek és a következő tréningeknek. Ha az emberek között élményekre épülő (mondhatnám baráti) kapcsolat van, akkor azok sokkal könnyebben és nagyobb hatékonysággal fognak együtt dolgozni. Ez pedig a Kar sikerének egy fontos tényezője.

Nagyon jónak tartom, hogy kiszakadtunk az eredeti környezetből és nem csak az órákat töltöttük együtt, hanem a nap minden részét. Ha lehetne, én akár egy kicsit hosszabb tréningre is beneveznék...

Takách Géza, (Informatikai és Gazdasági Intézet): köszönöm a lehetőséget, hogy részt vehettem a tréningen. Matematikus vagyok, s mindig kétkedve álltam a kevésbé egzakt tudományokhoz. Meglepődve tapasztaltam, hogy tartózkodó hozzáállásom ellenére hatottak rám a bemutatott módszerek - legalábbis egy részük. Remélem, a megfelelő alkalmazásukkal én is növelni tudom oktatási tevékenységem és kommunikációm hatékonyságát. Kicsit zavart, hogy keveredett a pedagógiai továbbképzés a csapatépítő tréninggel, de végül is miért ne? Gondolkodó emberek vagyunk, minden gyakorlat esetén eldönthetjük, hogyan tudjuk alkalmazni a munkánkban vagy akár a magánéletben is.

Ságí Éva, (Építéstani Intézet): a tréning igazán nagyon hasznos volt. Sok arc és név, akiket eddig csak felületesen (vagy még úgy sem) ismertem, valós személyekké (barátokká) váltak: ez biztosan segíteni fogja a későbbiek során az emberek és az intézetek közötti együttműködést. Emellett az oktatásban hasznosítható módszereket is tanultunk. Az egyéni előadás igen jó viszonyítási alap ahhoz, hogy mi mindent kell fejleszteni az előadói/oktatói stíluson.

Papp Tibor, (Terméktervezési és Gyártástechnológiai Intézet): Frissdiplomás mérnöktanárként és doktoranduszként is, mindenképpen szükségesnek tartottam egy ilyen tréninget az egyetemen. Nagyon örültem ennek a tréningnek, annak meg főleg, hogy a Kar vezetése támogatott minket, fiatal oktatókat.

A tréning folyamatának felépítése nagyon tetszett, a kálytól indultunk, megismerkedtünk, együtt dolgoztunk, együtt és mégis külön. Elfogadtuk egymás véleményeit, konszenzuskészségünket fejlesztettük. Jó volt úgy lenni „legkisebbnek", hogy a (leendő) munkatársaim - kollégáim korra, nemre, tudományos fokozatra való tekintet nélkül- elfogadták ötleteimet, beépítették a csapat elképzeléseibe. Talán ez volt a legnagyobb motiváló erő, melyet kaphat egy tanár, így a pályája elején.

Örvendetes volt a feladatonkénti értékelés, visszajelzés, hiszen ebből épülhetünk, legyen az pozitív, vagy negatív visszacsatolás.

Örültem nagyon a személyes feladatnak, az előadásnak. Nagyon jó volt a visszanézésnél az is, hogy olyan emberek mondtak rólam véleményt tanárként, akik ismernek, akiktől tanultam annak idején, és olyanok is, akik eddig még csak arcról ismertek.

A legfontosabb tanulsága a tréningnek számomra a kapcsolat volt, együtt lakni 3 napig, közös problémákat megoldani, játszva, szórakozva. Épültünk vele mindannyian, épült a csapat, és épült a kar is.

Átalakult bennem a tréningről kialakult kép. Ez a trénernek és a módszereinek az eredménye.

Dr. Szalai József (Műszaki Mechanika és Tartószerkezetek Intézet): A tréning kiválóan alkalmas volt a „csapat" alkotásra. Nemcsak megismertük egymást, hanem becsültük egymás jó tulajdonságait, és észre sem vettük a rosszakat. Engem különösen kellemesen (meglepve) érintett a fiatal oktatógárda egyetem- és karszeretete, felelősségérzete, és a javításban való önzetlen szándéka, tettvágya. Fiatal oktatóink energiája, segíteni akarása alapvető záloga karunk fennmaradásának és fejlődésének.

Dr. Kánnár Antal (Műszaki Mechanika és Tartószerkezetek Intézet): A tréning résztvevőjeként sokat tanultam a csapatmunka gyakorlati hatékonyságáról. A csoporttal való együtt dolgozás a feladatmegoldások összekovácsolták a résztvevőket. Kari, egymást alig ismerő dolgozókból a tréning végére kollegiális, együttműködésre kész vidám csapattá értünk.

Soós Sándor, (Informatikai és Gazdasági Intézet): Nagyon jó, hogy találkoztunk, és kicsit megismerkedtünk olyan kollégákkal, akiket eddig egyáltalán nem ismertünk. Egészen más lesz így kapcsolatba lépni, és együtt dolgozni egy intézettel, mint amikor a telefonkönyvből kellett kinézni egy ismeretlen munkatárs telefonszámát. Biztos vagyok benne, hogy ez a tréning gyakoribbá és hatékonyabbá fogja tenni az intézetek és az egyes munkatársak együttműködését.

Azt is szerencsésnek gondolom, hogy ez a tréning nem olyan volt, mint amilyeneket hírből ismerünk, amikor a tréner mereven végigviszi a társaságot az általa megtanult, és szerinte egyetlen helyesnek gondolt úton.

Azt javaslom, hogy két irányban folytatódjon ez a tréning. Egyrészt ezzel a csapattal folytathatnánk a munkát, másrészt megfelelő érdeklődés esetén újabb csapatok is elindulhatnának ezen az úton...

Dr. Mészáros Attila
Képző, egyetemi docens
FMK Tanárképző Intézet

A csapat

WEB2 NYÁRI EGYETEM

A Geoinformatikai Kar szeptember 3-7. között Nyári Egyetemet szervezett a WEB 2.0 technológia iránt érdeklődök számára. A Nyári Egyetem a VENUS (Virtual and E-mobility for Networking Universities in Society) projekt keretében zajlott.

A nemzetközi rendezvényen egy időben hat ország hallgatói ismerkedhettek a WEB 2.0 szoftvereivel. A VENUS projektet az Európai Unió e-Learning programja támogatja (No:2005-3867/001-001ELE ELEB12). A projekt fő célkitűzése, hogy a virtuális mobilitás segítségével számos ország hallgatója és állampolgára számára különböző nemzetközi kurzusukat elérhetővé tegyen. A kurzusok célja az európai állampolgár eszméjének terjesztése, az együttműködés kialakítása az európai állampolgárok között és természetesen a személyes fejlődés előmozdítása.

A Nyári Egyetem nagy hangsúlyt fektetetett arra, hogy élő példák és alkalmazások segítségével bemutassa, WEB 2.0 technológia használatát az oktatásban valamint az üzleti életben. A résztvevők főként az oktatás területéről érkeztek. A Nyugat-Magyarországi Egyetem több karát (Benedek Elek Pedagógiai Kar, Közgazdaságtudományi Kar és Geoinformatikai Kar) képviselték az oktatók, de érkeztek résztvevők a Budapesti Műszaki Főiskola Regionális Oktatási és Innovációs Központjából és az MTA Történettudományi Intézetéből is.

A témával kapcsolatban minden nap egy-egy ismert szakértő tartott előadást és a különböző európai helyszíneken tevékenykedő résztvevők videokonferencia és a WEB 2.0 technológiák például blogolás, flashmeeting stb. segítségével osztották meg tapasztalataikat. A résztvevők megismerkedhettek a WEB 2.0 alapú honlapkészítés rejtelmeivel, megtanulták a különböző fájlcserélő, képmegosztó, linkmegosztó szolgáltatások, az ismertségi hálózat alkalmazását és gyakorlati feladatok megoldásával elsajátíthatták ezek alapjait.

Az első napon Guszlev Antal, a Térinformatika Tanszék adjunktusa, kalauzolta a résztvevőket a WEB 2.0 világában, akinek irányításával zajlott a Nyári Egyetemen a különböző WEB 2.0-s szoftverek elsajátítása. Az első két nap fő témája a WEB 2.0 alkalmazása az üzleti életben, ehhez kapcsolódtak Teemu Aarina, Dr. Yael Ravin és Detlef Schoder előadásai.

Teemu Arina már 17 évesen a közösségi szoftverek hasznosításával foglakozott. Jelenleg több olyan projekten dolgozik melyek a nyílt forrású közösségi tanulás, munka előnyeit igyekeznek kihasználni. Előadásában a közösségi szoftverekben mutatkozó irányzatokat, illetve az ezzel kapcsolatos elméleteket igyekezett megvilágítani.

Dr. Yael Ravin nyelvész az IBM Institute of Advanced Learning vezetője, jelenleg az IBM belső kezdeményezésére létrejött „Tudáscsere" kutatási programján dolgozik. Előadásában vázolta a WEB 2.0 szoftvereinek alkalmazását az IBM-nél. Az előadás egyik legérdekesebb eleme annak bemutatása volt, hogyan alkalmazza az IBM az általa létrehozott virtuális világokat a vezetői képességek kialakításában.

Dr. Detlef Scoeder és Daniel Oster a banki szférához kapcsolódóan bemutatta, miként lehet alkalmas a WEB 2.0 a szervezetek hatékony működésének kialakításában és vizsgálatában.

Emellett a gyakorlatokon a részvevők kiépítették saját Venus Nyári Egyetemes közösségi hálójukat a LinkedIn segítségével. A második nap közös feladatmegoldása során a wiki, delicious, basecamp, zoho, google docs szoftverek gyakorlati elsajátítása történt.

A résztvevők főleg az oktatás területéről érkeztek

A résztvevők közösen dolgoztak ki wiki alapú szócikkeket és saját, kifejezetten a Nyári Egyetemre készült honlapon http://w3.geo.info.hu/~ga/web20/index.php/Kezd%C5%91lap publikálták ezeket. A harmadik napon Flashmeeting, Skype, blog segítségével kapcsolódhattak a különböző európai helyszínek résztvevői a közös vitafórumhoz, és ezen lehetőségek kihasználásával próbálták ki, hogy mennyire egyszerű ily módon egy nemzetközi eszmecsere lebonyolítása.

Az utolsó két nap az oktatási módszertan jegyében telt el. Ekkor előadóink Dr. Peter Scott és Dr. Eleftheria Tomadaki és Hans Coppens voltak. Előadásaik a közösségi szoftverek oktatásban történő használatát mutatta be.

Dr. Peter Scott pszichológus, az Open University Knowledge Media Intézetének vezetője, a közösségi szoftverek és új technológiák hasznosítását vizsgálja a tanulásban. Eleftheria Tomadaki a közösségi média, a közösségi szoftverek és az e-learning területén végez kutatásokat. Előadásukban az angol Open University e-learning alapú oktatási modul rendszerét mutatták be, hangsúlyozva ezen oktatási forma előnyeit.

Hans Coppens a Leuveni Katolikus Egyetem Japán Tanulmányok tanszékének kutatója és oktatója, gyakorlati példákon mutatta be, hogyan vesznek részt a tanszék hallgatói a közösségi szoftverek segítségével a tananyag fejlesztésében, megosztásában és felhasználásában. Mindeközben a gyakorlatokon delicious, netvibes, flickr, youtube alkalmazása zajlott.

Összefoglalva elmondható, hogy a résztvevők, ki-ki tudásszintjének megfelelően, elmélyedtek a különböző közösségi szoftverek alkalmazásában és minden bizonnyal hasznosítani tudják az itt megszerzett tudást akár oktatói, akár kutatói pályájuk során.

További információk a VENUS projekt weboldalán találhatók: www.venus-seminars.net

Pődör Andrea

TOPOGRÁFIA GYAKORLAT A SARKKÖRÖN

Az egyetlen hiteles beszámoló

El sem tudtam volna képzelni megfelelőbb ráhangolódást az újabb félévre, mint egy kellemes hetet az Iszka-hegyen topográfia terepgyakorlat keretében. Itt aztán nem lehet semmi probléma gondoltam, nem merülhet le a műszer akkumulátora, nem fordulhat elő, hogy a méréseinket nem tudjuk kiolvasni, vagy nem működik a GeoCalc, esetleg túl nagy a relatív hiba. A legnagyobb baj az lehet, hogy kitörik a ceruza hegye.

Vasárnap este gondosan összepakoltam a holmimat, mondanom se kell, hogy egy nagy utazótáska pillanatok alatt megtelt. Meleg ruha, -soha nem lehet tudni-, „hideg ruha", ha nagyon jó idő lenne, esőkabát stb. Húgom még viccelődött is: "Ha ennyi meleg cuccot viszel magaddal, beférne a sál is". Persze akkor nem gondoltam, mennyire igaza lesz.

Vándorlás a terepen

Szállásunk a fehérvári RÉV szálló szállodarészében volt. Ennek nagyon megörültem, mert eredetileg a félkész kollégiumunkban laktunk volna. A boldogságot tovább fokozta, hogy a csoporttársaink egy nappalis, ülőgarnitúrás, TVs szobában kaptak szállást. „milyen jó lesz esténként a Barátok Közt alatt meginni egy pár üveg sört".....Akkor még nem is sejtettük, hogy a következő napok nagy részét ez a „tartalmas" foglalatosság tölti majd ki.

Hétfő reggel eligazítás, csoportbeosztás, előkészítő munkálatok, ismerkedés a műszerrel, munkaebéd a csoporttal a közeli étteremben és persze verőfényes napsütés. Az előrejelzéseket figyelve Mélykúti tanár úr már lemondta a különbuszt keddre, mondván mérhetünk még eleget szerdától, amikor majd ismét hétágra süt a nap.

Kedden csendesen szemetelő eső és légifénykép minősítés, amit akármennyire is lelkesen csinál az ember, megunja egy idő után, vagy a keze fárad el, vagy elhegyezi a 200 Ft-os színes ceruza készletet. Délután folytatódott a délelőtti időjárás, úgyhogy nem maradt más szórakozásunk szálláshelyünkön, mint a kábeltévé által kínált magas színvonalú műsorok. Extreme Chanel, Travel Chanel, Discovery Chanel, VIVA, RTL, stb. stb. stb...

Szerdán lényegében ugyanolyan idő volt, mint kedden, de mivel már mindenkinek elege volt a négy falból, ezért reggel kimentünk a munkaterületre, ahol valami olyasmi fogadott minket, amire senki nem számított. Viharos nyirkos, hideg szél az a csontig hatolós fajta, 7°C fagypont felett és persze a szokásos csendesen szemetelő eső, ami időnként elállt, aztán újra nekikezdett. Mindenkin dupla zokni, dupla nadrág, 3-4 pulóver és esőkabát a szerencsésebbeken sapka, vagy valami pulóverekből rögtönzött fejfedő, mindegy, hogy mi, csak melegítsen. A mi csoportunknak volt még egy csodafegyvere, egy bizonyos fajta védőital, hogy pontosan milyen, azt az olvasó fantáziájára bízom.

Pihenő a terepen

Egy gyors reggeli után nekiláttunk a mérésnek és sikerült is megmérnünk 4 erdő határpontot, de sajnos tovább nem jutottunk, az égiek közbeszóltak. Különbusz, Fehérvár, munkaebéd, kábeltévé.

A gyakorlat csúcspontja a csütörtöki nap volt. A körülmények a szokásosak voltak, de egy pillanatra megláttuk a Napot is, ami alighanem nagyon megijedhetett látványunktól, mert azonnal maga elé rántott egy felhőt. A reggeli piknik után több, mint egy órát sikerült mérnünk és ezalatt egy teljes állásponton kivégeztünk, majd megrajzoltunk 5-6 szintvonalat. Délután a szokásos program, de már mindenkinek elege volt belőle. Sajnos több ötletünk nem lévén, így hát megnéztük a keddi és a szerdai műsorok ismétlését.

Pénteken is kimentünk reggelizni az Iszka-hegyre, de az égiek nem szántak meg minket, az eső lógó lábát a vállunkon éreztük mindvégig. Szemtanúi voltunk egy bányarobbantásnak is, ami igen látványosra sikeredett, utána vissza Fehérvárra. Befejeztük a tisztázati munkarészeket és büszkén leadtuk az egy heti mérés eredményét, egy radír nagyságú terület szintvonalas térképét.

Mindenki csalódott volt, legfőképpen a gyakorlatvezetők. Tanulság a Fotó Tanszék számára, azért még nincs hatalmuk az égiek fölött. Majd talán jövőre.

Nagy Dániel III. évf.

ROMÁNIAI MAGYAROK TANULTÁK AZ EU-S PÁLYÁZATÍRÁST

A Pro Futuro „A jövőért" Alapítvány pályázatot készített az Apáczai Közalapítvány határon túli magyarokat segítő kiírására, egy olyan témakörben, ami a kisebbségben élők lehetőségeit, ottani boldogulási esélyeit javítja, méghozzá az EU pályázatírás elméleti és gyakorlati tudásának átadásával.

A programot élénk érdeklődés kísérte

2007. június 23-tól 26-ig, Nagyváradon került megrendezésre egy négynapos európai uniós képzési program, amely a Partiumi Keresztény Egyetem és a Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Karának együttműködése révén, az Apáczai Közalapítvány támogatásával valósulhatott meg.

Az oktatási együttműködés hátterét a két felsőoktatási intézmény, valamint a két város korábbi jó kapcsolatai alapozták meg. A partiumi magyar cégek, önkormányzatok, vállalkozások és civil szervezetek január óta már élesben tapasztalják, hogy mit jelent a csatlakozás. Eközben új kihívásokkal, új pályázati rendszerrel és a korábbiaktól eltérő döntési mechanizmusokkal találták magukat szemben.

A program alapvető ötlete az volt, hogy érdemes lenne a Magyarországon, a 2004-es csatlakozás óta felhalmozódott tapasztalatokat a Partiumban átadni úgy, hogy a szokásos képzési anyagok oktatása mellett, a tapasztalatok-, a hiányosságok-, a problémák-, valamint a konkrét sikeres uniós projektek megismertetése révén a hallgatóságot olyan tudással lehessen felvértezni, amely gördülékenyebbé, hatékonyabbá teszi az uniós ismeretek helyi alkalmazását. Különösen a projektgenerálás tűnt fontosnak, azaz, hogy a magyar kötődésű szervezeteknek legyen bátorsága pályázni.

Nagyvárad részéről az egyetem vezetése, illetőleg tanszékvezetője, Dr. Bíró András Csaba komoly szervezőmunkát fejtett ki, így a nyári forróság és szabadságolások ellenére is nagy létszámú érdeklődő jelent meg az előadásokon. A hirdetéseken túl a helyi média is segítséget nyújtott a népszerűsítéshez, újságcikkek közzétételével.

A résztvevők mindegyike mappákba rendezett, komplex képzési anyagot kapott, amit digitális formában is rendelkezésükre bocsátottak. A négynapos programot vizsga zárta, melynek sikeres teljesítése után a hallgatók oklevelet vehettek át.

Az Apáczai Közalapítvány jóvoltából meghirdetett ingyenes képzésre, az előzetes kalkulációk alapján, 30-40 résztvevővel számoltak a szervezők. Ehhez képest, a várakozásokat messze meghaladóan, mintegy 120-an jelentkeztek az eseményre. A Partiumi Keresztény Egyetem vezetése ezért a dísztermet is a résztvevők rendelkezésére bocsátotta.

Az élénk érdeklődés mellett szembetűnő volt a hallgatók és a küldő szervezetek sokszínűsége, sokrétűsége is. Érkeztek a Partiumon kívülről, Erdélyből, a Székelyföldről is, valamint a diákok mellett sok önkormányzati dolgozó, vállalkozó, alapítvány, civil szervezet, sőt még az egyházak is jelentkeztek.

Az előadók jól felépített tematikát adtak le, melyet végig élénk érdeklődés követett. Az első napon Nagy Róbert, történész-geográfus, a NYME-AK Idegenforgalmi Intézeti Tanszék oktatója az EU kialakulásának történetét, az integráció folyamatát mutatta be a kezdetektől egészen napjainkig, illetve Európa mezőgazdasági és vidékfejlesztési stratégiáiról, projektjeiről tartott előadást. A második nap a turizmusfejlesztés európai kérdéseinek jegyében telt, sor került konkrét idegenforgalmi projektek bemutatására is. Az előadó az Idegenforgalmi Intézeti Tanszék tanszékvezetője, Dr. Darabos Ferenc volt, aki a győri küldöttség vezetője is volt egy személyben. A harmadik és negyedik napon a gyakorlat került fókuszba. Pető Tamás, a NYME-AK Pályázati iroda koordinátora az EU pályázati struktúrájáról, a pályázatok rendszeréről beszélt, a pályázat előkészítésétől, annak megvalósításáig terjedő feladatok, munkák és adminisztratív teendők részletes bemutatásával. Előadásának második felében egy konkrét pályázati dokumentáció összeállítását is gyakorolták a résztvevők, ismertetve a pályázatírás technikájának apró részleteit is.

A zárónapon a pénzügyi és finanszírozási kérdések kerültek napirendre. Ponácz György Márk, a SZE közgazdász oktatója, pénzügyi szakemberként, a finanszírozás gyakorlati tapasztalatairól, a pénzügyi tervezésről és a sokak számára alig ismert közbeszerzés rendszeréről tartott gyakorlati előadást. Mindezt kiegészítette azzal, hogy a legújabb romániai fejlesztési terveket, operatív programokat is megismertette a részvevőkkel.

A sikeres záróvizsga és a képzés értékelése után mindenki átvehette a jól megérdemelt oklevelet, amely remélhetőleg sokat segít majd abban, hogy az itt végzettek mindennapi munkájuk során könnyebben birkózhassanak meg a pályázatok adta kihívásokkal és minél több sikeres projektet valósíthassanak meg saját környezetükben, közösségükben. A sikeres program után, reményeink szerint, a két város és egyetem közös munkái folytatódnak, részben további képzések, részben diákcsere és más szakmai, illetve kulturális kapcsolatok tekintetében. Ezekről a lehetőségekről tárgyaltak a rendezvény második napján, az előadás szünetében, Tőkés László püspök úr, Dr. Bíró András Csaba egyetemi docens, és az apáczais küldöttség tagjai.

Dr. Darabos Ferenc, Turizmus Intézet igazgatója
Nagy Róbert NYME-AK Idegenforgalmi Intézeti Tanszék oktatója
Pető Tamás NYME-AK Pályázati Iroda koordinátora
Ponácz György Márk SZE közgazdász oktatója

„EGY ÚJ VILÁG KEZDŐDIK MINDEN NYELV KÜSZÖBÉN, A SZÉPSÉG ÚJ BIRODALMA, ÚJ ÉRTELMI ÉS ÉRZELMI TÖRVÉNYEKKEL"

Kosztolányi Dezső gondolatainak szellemében az Apáczai Csere János Kar Neveléstudományi Intézete immár hatodik alkalommal rendezte meg a Nyugati szórványban magyar nyelvet tanító pedagógusok módszertani továbbképzését.

Erőt és kitartást kaptak az állandó és szükségszerű megújuláshoz

A továbbképzésen Angliában, Ausztriában, Németországban, Lengyelországban, Kanadában, Svédországban és Franciaországban tanító pedagógusok vettek részt, akik többnyire vasárnapi és hétvégi iskolákban oktatják a magyar nyelvet a szórványban élő magyarságnak.

A résztvevők szívesen és örömmel térnek vissza hozzánk, hogy kicseréljék tapasztalataikat és megerősítsék, gazdagítsák pedagógiai kultúrájukat. Jogosan lehetünk büszkék arra, hogy egyre nagyobb érdeklődés övezi a továbbképzést, és évről évre több ország küldöttei érkeznek hozzánk.

A program vezetője és szervezője Kovátsné dr. habil Németh Mária intézetigazgató, aki a továbbképzés legfőbb céljának a pedagógusok módszertani kultúrájának gazdagítását tartja. Kiemelt feladat a kollégák segítése, hogy minél hatékonyabban tudják ellátni sajátos feladataikat a határon túl. Szerezzenek minél több tapasztalatot arra vonatkozóan, hogy milyen alternatív pedagógiai módszerekkel, tartalmakkal, eszközökkel, milyen oktatási formákkal lehet a magyar identitást megőrizni, szükség esetén pedig kialakítani.

A továbbképzés tartalmában elméleti és gyakorlati ismeretek egyaránt helyet kaptak. A program gazdagságát jelzi, hogy pedagógiai, irodalmi, zenei, művészeti, erkölcsi témákban egyaránt módunkban állt merítkezni. A résztvevők külön kiemelték dr. Pápai Lajos megyés püspök, Varga Józsefné dr. dékán-helyettes asszony, Kovátsné dr. habil Németh Mária intézetigazgató, Prof. dr. Erdélyi Margit dékán asszony előadását. A résztvevők a színes és igencsak gazdag ismereteket közvetítő előadások mellett műhelyfoglalkozásokon vehettek részt. Betekintést nyerhettek Borbély Károly tanszékvezető és Hódossy Katalin tanárnő vezetésével a művészeti nevelés lehetőségeibe, elsősorban a zenei és a képzőművészeti nevelés módszertanába, továbbá megismerkedhettek egy speciális óvodai programmal. Gyakorlati foglalkozás keretében szerezhettek ismereteket P. Somogyi Angéla útmutatásával a sajátos nevelési igényű tanulókról és az azokkal való speciális bánásmódról.

A foglalkozások elsődleges célja az volt, hogy hathatós segítséget kapjanak a kollégák az anyanyelv tanításában az óvodától a középiskoláig, megismerkedjenek a legújabb nevelési és oktatási módszerekkel. A program része a kultúrtörténeti és irodalmi emlékhelyek megtekintése, amely a magyar kultúra, a magyar nyelv, a népszokások megőrzését, gyarapítását és nem utolsó sorban továbbadását szolgálja a nyugaton élők számára. Közösen próbáltunk választ keresni arra a kérdésre, hogy mit is jelent magyarnak lenni, mit jelent Szent István öröksége. Megvitattuk azt a kérdést, hogy mekkora a felelősségünk határainkon belül és kívül, mi a közös feladatunk a magyarságtudat megőrzésében. Mit jelent magyarnak lenni odakint, és elhivatottsággal eleget tenni annak a küldetésnek, amely akár a magyarság fennmaradásának záloga lehet. Azoknak az európai és sajátosan nemzeti értékeknek a birtoklására van szükség, amely lehetővé teszi a beilleszkedésünket Európába, ugyanakkor megőrzi azokat a hagyományokat, szokásokat, nemzettudatot, amely elődeink hagyatéka, és többek között a magyar nyelv közvetítése révén alakítható ki. A résztvevők oldaláról igény mutatkozott arra ezen a héten, hogy választ és megoldást találjunk arra a kérdésre, hogy a határainkon túl nem csupán az a cél, hogy magyarságukat megőrizzék, hanem hogy megerősödjenek abban, hogyan lehet azt megőrizni.

A munka mellett természetesen lehetőség adódott a tapasztalatcserére, a résztvevők megismerhették egymás munkáját, a bemutatkozások során mindenki lehetőséget kapott arra, hogy bemutassa azt a sajátos nevelési és oktatási helyzetet, alkalmazott módszereinek sokféleségét, a mindennapi életben jelentkező oktatási és nevelési feladatokat, olykor nehézségeket, amelyek napi szinten meghatározzák az oktatói munkát a nyugati szórványban. Ezáltal megismerhettünk sokféle oktatási módszert, olyan sajátos feladatokat, amelyek közös gondolkodást hívtak életre a résztvevők és szervezők között.

Saját elmondásuk szerint fontosnak tartják azt az érzelmi gyarapodást, amelyet az együtt töltött esték, séták, beszélgetések nyújtottak a résztvevők számára. A kollégák elmondása alapján módszert, erőt és kitartást kaptak az állandó és szükségszerű megújuláshoz, szellemi táplálékot a további megmaradáshoz. Megerősödtek hitükben, hogy merni kell vállalni a gondolataikat, még ha ez néha nehézségekbe is ütközik. Kölcsönösen megerősítést kaptunk abban, hogy feladatunk van az ember nevelésében.

Reméljük, hogy hetedik alkalommal is helyet adhatunk ennek a továbbképzésnek, és szeretettel várjuk vissza a kollégákat a határon túlról.

Ritter Andrea
NYME ACSJK főiskolai tanársegéd

Fotó: Nagy Mónika

INTERREGRŐL HATÁRON INNEN ÉS TÚL

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kar, Nemzetközi és Regionális Gazdaságtani Intézet és a Bécsi Műszaki Egyetem, Területi Tervezés és Rendezés Intézet közös szervezésében került megrendezésre az Ausztria-Magyarország Interreg IIIA programból finanszírozott Nyugat-Pannónia Interdiszciplináris Nyári Egyetem szeptember végén, Sopronban.

Mivel az EU 2007-13-as programozási periódusa számos változást hoz a határon átnyúló együttműködés terén, a következő tervezési időszakban kiemelt szerepet kap a területi együttműködés, megnő az effajta tevékenységek támogatása. Éppen ezért fontos, hogy térségünkben rendelkezésre álljanak olyan megfelelően képzett szakemberek, akik ismerik a pályázati menedzsmenten túl a határtérség gazdasági és kulturális életét, a határ túloldalán fellelhető potenciális partnereket és a területfejlesztési intézményrendszer szintjeit és szereplőit.

Jelenleg az osztrák-magyar határtérségben a felsőoktatási intézmények alacsony együttműködése jellemző, de az a tény, hogy együttműködés nélkül az egyre erősödő versenyben nehezen tudnak a főiskolák, egyetemek működni, már ismert a felsőoktatási intézmények vezetői számára. Így meghatározó fontosságú lehet minden olyan kezdeményezés, mely közös - határon átnyúló - képzési és oktatási struktúrákra épít, különösen annak tudatában, hogy a térség K+F kapacitása messze elmarad a kívánatos szinttől.

Így a projekt elsődleges célja az volt, hogy a határ mindkét oldaláról érkező fiatal szakembereket, végzős egyetemi (elsősorban szakirányos) hallgatókat egy rövid kurzus keretében felkészítse a tényleges határon átnyúló együttműködésre, a közös gondolkodásra és pályázásra.

A képzés olyan - a határmentiséget középpontba helyező - speciális ismereteket adott a határ két oldaláról résztvevő hallgatóknak, amelyek révén megismerhették egymás kultúráját, társadalom- és gazdaságföldrajzát, területfejlesztési intézményrendszerét. Betekintést nyerhettek az Ausztria-Magyarország Interreg IIIA program részleteibe, megismerhették 2007-2013 időszak közötti program új elemeit.

A rendezvény szeptember 23-án vasárnap este ünnepélyes vacsorával kezdődött, ahol a két intézmény képviselői, Prof. dr. Székely Csaba és Dr. Thomas Dillinger köszöntötték a résztvevőket. Az első nap interkulturális tréninggel és ismerkedéssel kezdődött, majd délután kezdetét vette a szakmai program. A hét során számos osztrák és magyar szakember tartott előadást, akik bemutatták mind az osztrák, mind a magyar területfejlesztési intézményrendszert. Karunk oktatói közül Dr. Tóth Imre és Jankó Ferenc a projekt keretében készített oktatási segédanyagok segítségével bemutatták a térség közös történelmét és társadalomföldrajzát, kiegészítve Dr. Alfred Lang, a Burgenländische Forschungsgesellschaft kutatója előadását. Ezt követően az Unesco Fertő-táj Világörökség határon átnyúló szervezet működését Richard Giefing és Taschner Tamás ismertette, felhívva a figyelmet a különbségekre és az együttműködést gátló, főként pénzügyi nehézségekre. Több sikeres projekt bemutatására is sor került a keddi napon. Az esti pódiumbeszélgetés keretében a határmenti együttműködések és tervezés sajátosságairól olyan szakemberek cseréltek eszmét, akik már hosszú évek óta azért dolgoznak, hogy a határtérség egységes egésszé forrjon össze, mind gazdasági, mint kulturális téren. Gerhard Schimak, a TU Wien rektorhelyettese, mint stratégiai tervező, Rupert Schatovich (Amt der Burgenländische Landesregierung), Dr. Horváth Csaba, az Ausztria-Magyarország Interreg IIIA Program programmenedzsere és Wilfing Ferenc, a Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács elnöki tanácsadója beszélgettek Dr. Hannes Schaffer, a Mecca Consulting cégvezetőjének moderálásával.

A hét közepén egynapos tanulmányút keretében a résztvevők a Brucki Megújuló Energiaparkban a Szélerőműparkban látogathattak el, ahol lehetőség nyílt a 65 m magas torony kilátójából megtekinteni a több mint kétszáz szélkereket. Fertőmeggyestől hajóval léptük át a határt, majd a Fertő-Hanság Nemzeti Parkban az Interreg keretében kialakított új fertőszéplaki látogatóközpontot, illetve a nemzeti park gazdag élővilágát ismerhették meg a nyári egyetem hallgatói. A külföldi résztvevők igen nagy érdeklődést mutattak a jelentős történelmi esemény, a Páneurópai Piknik emlékhely megtekintésére, melyről a héten, korábban már dokumentumfilmet is láttak.

A csütörtöki napon a konkrét gyakorlati projektfejlesztés ismereteknek elsajátítására került sor, kiemelten az Interreg

program 2007-2013 közötti időszakra vonatkozó feltételrendszeréről. A nyári egyetem résztvevőinek a hét második felében csoportmunka keretében önállóan kellett határon átnyúló projektet megvalósítani, amely megfelel a Vezető Partner Elv előírásainak. A csoportmunka eredményeit a szombati záró napon szakmai zsűri előtt mutatták be, tanúbizonyságot téve arról, hogy sikerült elsajátítaniuk a projektfejlesztés gyakorlati fogásait. A csoportmunka során a Bécsi Egyetem oktatói által megadott módszer alapján mentorok segítették a hallgatók munkáját.

A szombati napon a zárókonferencia keretében bemutatásra kerültek a projekt legfontosabb eredményei, illetve előadások zajlottak a határtérség oktatási együttműködésének témakörében. Dr. Lados Mihály, az MTA RKK NYUTI intézetigazgató helyettese ismertette az Unirégió projektet, majd Vissi András a Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség projektmenedzsere a Nyugat-dunántúli Regionális Felsőoktatás-fejlesztési Egyeztető Fórum tevékenységét. Kovács László a Gazdasági felsőoktatás és a magyar-osztrák határ menti régió vállalatainak együttműködése c. projekt eddigi eredményeiről számolt be. Dr. Fábián Attila az Intézet további terveit, határon átnyúló fejlesztési elképzeléseit és a területfejlesztési szakemberképzés jövőjéről alkotott elképzeléseit vázolta fel.

A nyári egyetem a prezentációk értékelésével és a képzésen résztvevők okleveleinek kiosztásával zárult. A csoportmunka és az egyhetes, egész napos elfoglaltságok során az osztrák és magyar résztvevők között baráti szálak szövődtek, melyeket reméljük a későbbiek során, majd gyakorló területfejlesztőként kamatoztathatnak, akár sikeres, közös határon átnyúló projektek megvalósításakor.

Bertalan Laura
egyetemi tanársegéd

Becht Rezső:

Soproni ősz

Már lankad a fény és nyúlnak az árnyak
A nyári napfény ó-arannyá lett.
A Vashegy mögött lengő ökörnyálak
Úsznak lomhán az érikák felett.

Én minden erdő körben lángra gyúlva,
Színharsonákkal enyészetbe száll,
Az őszikét már őszi szellő fújja,
Mely mécsesként a nyárnak sírján áll.

A löverekben bujkál még az ének -
Ott sárgult lomb közt pirul a gyümölcs...
S míg sünje pattan fénylő gesztenyének,
az élet teljén örvendez a bölcs.

GÓLYATÁBOR 2007 - APÁCZAIASAN

Idén is megrendezték az Apáczai Csere János Kar Gólyatáborát.

Gólyatábor rekordlétszámú résztvevővel

Az augusztus 21-én kezdődő háromnapos rendezvényen - a felvehető hallgatók számának csökkentése ellenére - rekordlétszámú (több mint 200 fő) résztvevővel zajlott le. Az első nap a regisztráció és az ismerkedés jegyében zajlott. A napsütéses győri délutánon a városlakók ámulattal nézték, ahogy a nyolc színben pompázó apáczais képviselet végigvonult a győri belvároson, hogy eljusson a gyönyörű AK-s éveknek helyt adó intézménybe, ahol egy hatalmas élőláncot alkotva hirdették a kart. Ezután városismereti vetélkedő következett, melyben nyolc szórakozóhelyen különböző ügyességi feladatok várták a gólyákat, majd ezt követően a Bridge-ben folytatódott a mulatság hajnalig. Másnap - hasonlóan az eddig táborokhoz- Balatongyörökön folytatódott a sokszínű programsorozat, a jókedv, a hagyományok és a közösségformálás jegyében. A kiváló adottságú balatongyöröki Ifjúsági Táborban is a nyolc különböző csapat vetélkedett egymással, s ekkor - csakúgy, mint a „győri napon" is - a csapatok, élükön a szervezőkkel, hangos buzdítással motiválták az éppen szereplő versenyzőket. A zsűri között feltűnt három „külsős" fiatalember (Megatánc) is, akik később egy lenyűgöző táncbemutatót tartottak nekünk, majd ezután egy felejthetetlen nosztalgia buli következett, kareokee-val fűszerezve. Az utolsó nap is rendkívül emlékezetesre sikeredett, hiszen a hagyományos reggeli torna és egy kisebb vetélkedő mellett a csapatok a bemutatkozó estre készülhettek, amely kétségkívül a döntő momentuma a háromnapos „versengésnek". Mint, ahogy a korábbi években is, a táborlakókat a dékán úr is meglátogatta, aki hasznos szavakkal éltetett mindenkit.

Természetesen a nyolc csapat bemutatkozója után megszűntek a színek és minden gólya, szervező, zsűri, egy csapatként zengte az apáczais „himnuszt", amely mára már hagyománnyá vált.

A tábor remek első állomása volt a karon eltöltendő éveknek és a gólyák már itt megtapasztalhatták azt a bizonyos apáczais életérzést .

Csákvári Tamás -Hök irodavezető
Fotó: Csákvári Tamás

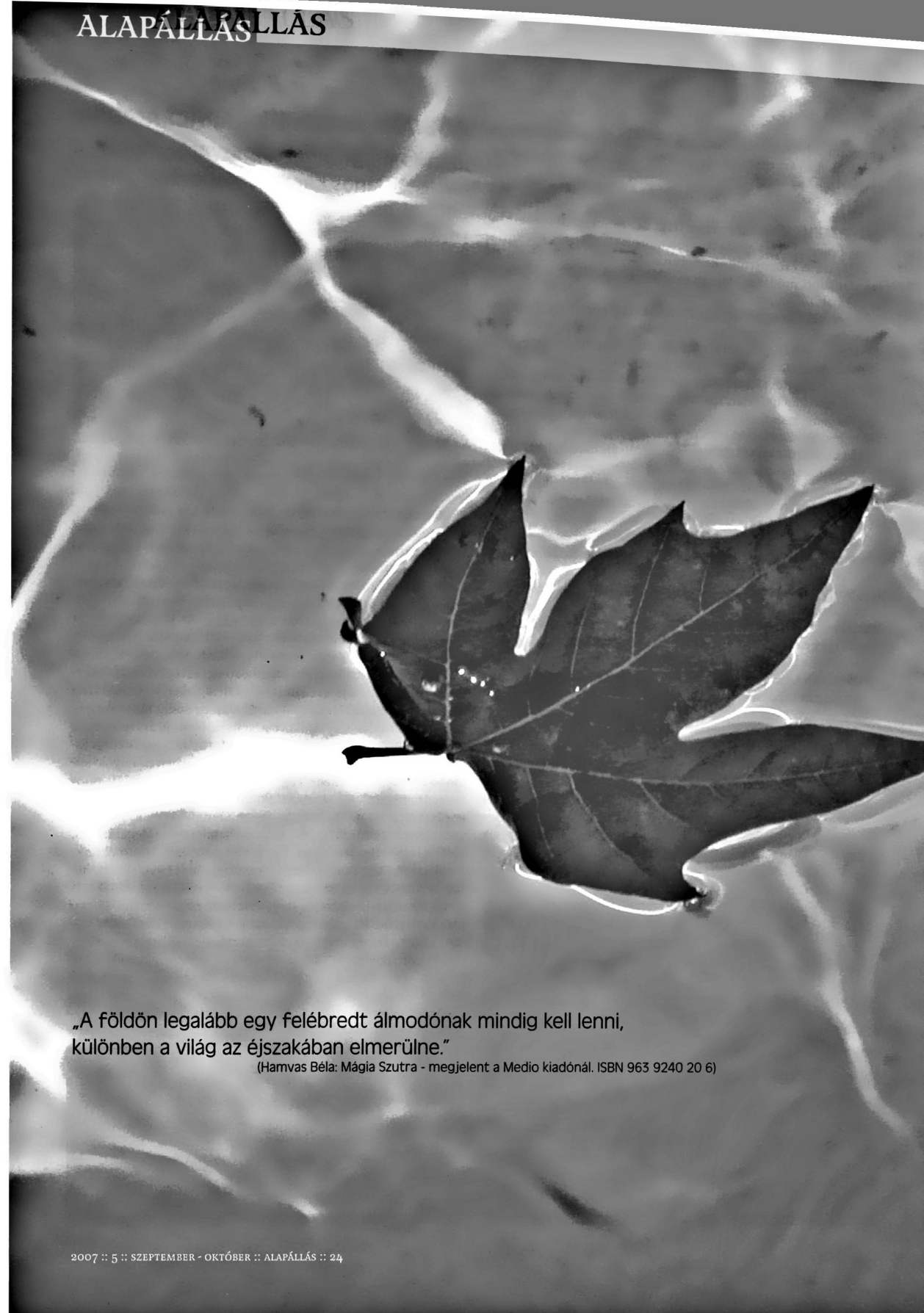

„A földön legalább egy felébredt álmodónak mindig kell lenni,
különben a világ az éjszakában elmerülne."
(Hamvas Béla: Mágia Szutra - megjelent a Medio kiadónál. ISBN 963 9240 20 6)

A BORKÉSZÍTÉS EREDETE

Ha a bor eredetét kutatjuk, azt hiszem nem túlzás, ha azt mondjuk, hogy az emberi civilizáció története egyben a bor és a borkultúra története is. Az ember már nagyon korán felismerte, valószínűleg még a mezőgazdasági művelés megkezdése előtt, hogy a gyümölcsök erjedt leve bódító, kellemes hatással bír. A szőlő, vadon termő változata, amit a gyűjtögető ember is jól ismerhetett, az egyik volt a sok közül, amiből alkoholos italt készítettek. Nehéz megmondani hol ihattak az emberek először bort, mindenesetre a régészeti kutatások két területet is megneveznek, ahonnan az alkoholkultúra kiindult, s ezen belül a bor elterjedése a legvalószínűbb lehetett.

Az egyik elmélet szerint a Kaukázus előterében, a mai Belső-Ázsia, Irán területén „műveltek" először szőlőt, valamikor 7-8 ezer évvel ezelőtt, ami lényegében a vadszőlő háziasításából születhetett, s a lakóhely közelében, fákra felfuttatott, esetleg a lakóépület közelébe ültetett szőlőket jelenthette. Ezt az elméletet támasztja alá az a tézis is, miszerint a mezőgazdaság első ismert jelei is ide, erre a térségre mutatnak, több helyen konkrétan megnevezve a Zagrosz-hegység előterét.

A kutatások azonban ezt az egyeduralkodó közép-ázsiai modellt kezdik szépen lassan módosítgatni. A Kína területén talált leletek bizonyítják, hogy a kínaiak ősei már 9000 évvel ezelőtt ittak sört, s nem bizonyított, de feltételezik, vele párhuzamosan a szőlőből készült bor létezését is. A legújabb felfedezés azonban érdekes lehet, miszerint görög régészek a makedóniai Dikili Tash közelében 6500 éves szőlőmaradványokat és a szőlő préselésére utaló egyéb maradványokat találtak, - szőlőmagokat, szőlőhéjat, láthatóan összezúzott szemeket - ami első olvasatra inkább azt az elméletet látszik igazolni, miszerint az ember egymástól elkülönülve, egymástól függetlenül is „rájöhetett" a borkészítés csínjára. Érdekesség, hogy a szőlőszemek mellett fügemaradványokat is leltek, ami esetlegesen a bor édesítésére, vagy a nem elegendő cukortartalom fokozására szolgálhatott. (Ezt a módszert, esetleg némi méz hozzáadását a görögök és a rómaiak is, sőt a középkori ember is szívesen alkalmazta.) A borkészítés mindenesetre valószínűsíthető, mert az edények vegyi elemzésekor bennük borkősavat mutattak ki. A korabeli szőlő valószínűleg vadon nőtt, esetleg valamilyen korai „nemesített" növényről lehetett szó.

A találékony ember nemcsak szőlővel kísérletezett: kipróbált mindenféle erjeszthető gyümölcsöt, hogy alkoholt készítsen belőle. Vadkörtét, almát, epret, málnát, szedret szedett, hogy kipréselt levéből mámorító italt nyerjen. Az ókori szerzők beszámoltak datolyaborról, fügeborról, gránátalmaborról is. S hogy mégis a szőlő „nyerte" ezt a csatát nem véletlen, hihetetlen változatossága, beltartalma és tűrőképessége révén.

Nagy Róbert történész-geográfus, NYME-AK Idegenforgalmi Intézeti Tanszék oktatója

Mészáros Ágnes: Dúdoló

-Kormos István margójára-

Ébenfa pír az este,
Lepelben lopja csókját.
Szemed a Hold:
Fényes sugárba fojtja kínját.
Szeplős hasát gyorsan mutatja a hajnal.
Felszáll a dér lepte fákról a hamvadó sötétség

1999. szeptembere

Az Újságíróhoz

Soraiddal kanyargok a papírra,
közben irigyen gondolok a fakírra,
kit csak száz szöge szúr.
Szóközeidbe bújok, leszek cikked csendje,
tán visszazökken így a világ rendje.
Tollhegyed a rostokba fúr.
Pontot teszel rám, bevégzel.
Markolom kezed, de nem érzel.
Hiába, fegyelmed úr.

Szignód búcsúzóul vállamra omlik,
ölelése bíbor lázálommá bomlik,
mit a lapzárta borogat
majd.
Közben kortyolod borodat.
Hagyd,
maradjon pár hiba, amin a pillantás megakadna,
mint harisnyámon, ha szem felszaladna,
de útját állja lakkom gátja.
Közönséged majd meglátja:
az én vétkem,
én igen nagy vétkem.

Soraiddal a papírra kanyargok.
Vesszőid korbácsütésein nem fanyalgok.
Világíts le,
legyek meztelenné!
Fesztelen esztelenné
formáztál már úgyis.

2007. 10. 02. Szigetvár

A JÓISTEN MINDIG TRÉFÁS KEDVÉBEN VAN

Pápai Lajos győri püspök megbízásából egyetemünkön megkezdte működését Kálmán Imre az egyetemi lelkészség vezetője. Beszélgetésünk előtt – tekintve, hogy nincs jelentős korkülönbség köztünk – a tegeződés mellett döntöttünk. Ez némileg megkönnyítette a dolgomat, ugyanis kissé szorongva kezdtem hozzá az interjúhoz. A katolikus papokról magamban kialakított képen ugyanis a gyerekek buksiját megsimogató, mégis távolságtartó, morózus öregurat láttam, akivel nemigen tudok mit kezdeni. Nos, Kálmán Imre nem ilyen.

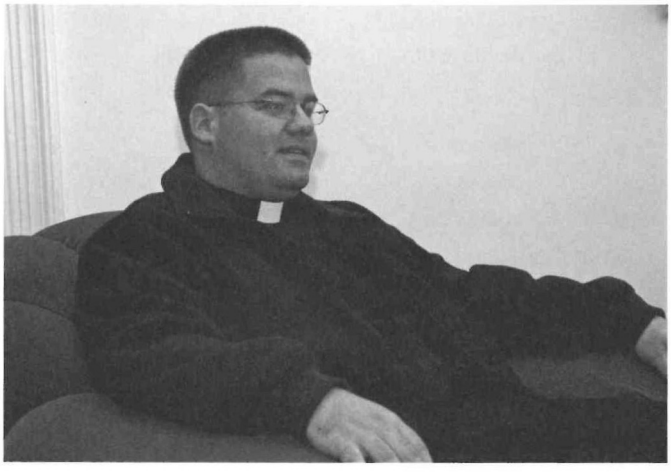

Kálmán Imre egyetemi lelkész

-Sopronban – némi túlzással – minden utcában templom áll. Az egyház miért érezte szükségét az egyetemi lelkészség elindításának?

-Ezen én magam is meglepődtem, mégis, tulajdonképpen az a furcsa, hogy eddig nem volt, hiszen az egyházak mindig is jelen voltak az egyetemek hétköznapjaiban. Szükség van közösségre, közösségi életre és ezt segítő egyetemi lelkészre. A Pápának szívügye, hogy visszahelyezze az embert a tudomány középpontjába, mert úgy tűnik, egyre inkább elvész belőle. A lényünk teljes valóságát értenünk kell, azonban a végső kérdéseket nem lehet konkrét tudományokkal megválaszolni.

-Tehát ez felülről jövő kezdeményezés volt, nem a hallgatók részéről spontán módon felmerült igényre adott válasz?

-Erre a győri megyés püspök tudna válaszolni. A különböző plébániákon, templomokban jelenlevő hallgatók régóta - és ezt biztosan tudom - szerették volna, hogy legyen egyetemi lelkész, de a püspök úr paphiányra való hivatkozással ennek nem adott helyt. Az egyetem vezetősége azonban kinyilvánította fogadókészségét, és ez biztosan közrejátszott abban, hogy most engem kineveztek. Nagyon remélem, hogy megvan az igény az diákok részéről, mert egymásra kell találnunk, és nem nekem kell futnom a nyáj után. Nem vagyok olyan sportos.

-Az egyetemi lelkészség miben tér el a város bármely másik plébániájától?

-A katolikus egyházban megszokott, hogy kiemelt, célközönségeknek szóló lelkészségek működnek. Ilyen az egyetemisták csoportja is. Az ő nyelvükön kell az evangéliumot hirdetni. Ez persze csak formailag, s nem tartalmilag jelent különbséget. Az eszközök, amelyeken keresztül eljutunk a hallgatósághoz közelebb állnak hozzájuk, a közösségi alkalmak az ő igényeiknek megfelelően alakulnak. Talán jövő tanévtől létrejönnek már azok a kis közösségek, akik szeretnének év eleji tanévnyitó szentmisét, imádságos alkalmakat tartani. Persze ez nem csak arról fog szólni, hogy hetente kétszer rózsafüzért mondunk, bár ez is belefér, hanem alapvetően a közösségi életről. Ebbe beletartozik az önképzés a hit területén, a szabadidős programok, a tudomány és a kereszténység határterületeinek vizsgálata. Aki az isten-kapcsolatát közösségileg élte meg, annak biztosítanunk kell azt, hogy az istenével megtalálja a hangot. A hallgatónak elsősorban persze tanulnia kell. Ezt azonban akkor tudja jól végezni, ha lelkileg rendben van és közösséghez tud tartozni.

-Mennyiben jelent ez térítő tevékenységet?

-A térítés köznyelvben jelenlevő jelentését elutasítom. Ugyanakkor minden keresztény közösség missziós, tehát küldetéssel rendelkezik. Nem azért gyűlünk össze, mert nincs mondanivalónk, hanem azért, mert van miről beszélnünk. Ha Isten az ember szabad akaratát megteremtette, és azt a végsőkig tiszteletben tartja, akkor nekem nincs más dolgom, mint hogy elfogadom a másik ember szabadságát. Dönthet az egyház mellett, de nekem nincs erkölcsi alapom arra, hogy bárhová bekényszerítsem. Ő dönt, de nekem mindent el kell mondanom arról az egyházról, arról a Krisztusról, akit hirdetek. Nekem is megadták a szabadságot annak idején, és én szabadon döntöttem a papság mellett. Számomra nincs annál nagyobb érték, mint a szabadság tisztelete.

-A egyetemi lelkészség ökumenikus megnyilvánulás?

-Nem. Én mint katolikus pap vagyok itt, ugyanakkor hiszek abban, hogy a történelmi egyházaknak a képviselőivel tudunk közös imaalkalmakat, rendezvényeket, egyházi ünnepekhez kötődő áhítatot és imádságot szervezni. Enélkül úgy érzem nincs értelme az én működésemnek sem.

-A mai világ – úgy tűnik - nem a lelki életről szól. A média azt sugallja, hogy fogyasszunk és akkor boldogok leszünk.

-Tudjuk, hogy a közéletet erőteljesen tematizálják, s ez bizonyos üzleti, közéleti, politikai csoportok érdeke. Mi nem tematizálni szeretnénk, mert az mindig valamit elrejt és másvalamit hangsúlyoz, tehát aránytalanságokat hoz létre. Nekünk azokról az értékekről kell beszélni, amit az Isten számunkra adott. Bebizonyosodott, hogy a korok, divatok váltják egymást, az Isten üzenete azonban nem változik. Ilyen értelemben nekünk nincs félnivalónk, viszont eszközeinkben sokkal szerényebbek és kicsit visszafogottak vagyunk most. Kicsit talán mi is szégyelljük az keresztségünket, meggyőződésünket.

-Miért?

-Nálunk az elnyomás utórengései még tartanak és nagyon remélem, hogy az Isten ad annyi erőt, hogy ebből kimásszunk. Tulajdonképpen amire legbüszkébbek lehetnénk, az az, hogy a

világképünk sokkal tágabb, mint bárki istentagadó embernek. Nem a magunk világát építjük önző módon, hanem megosztani vágyunk azt, amink van. Ez kell, hogy jellemezze a keresztény embert. A felszínen él a mai ember, mert mindig a legkisebb ellenállás felé indul el, de ha meg szeretné válaszolni, hogy miért él a világban, hogy mi az ő szerepe ebben, hogy van-e értelme annak, hogy ő megszületett, vagy nincs, akkor valahol nagyon messze kell kezdenie, és nagyon távolba kell tekintenie. A keresztény ember ennek feszültségében él. Tudja, hogy honnan érkezett, és tudja, hogy hova tart.

-Mennyire érzed az egyetemi lelkészséget nagy feladatnak, kihívásnak?

-Hát, a hír hallatán kicsit megőszültem. Nem azért, mintha ismeretlen volna a terület, hanem a kapcsolódási ponttal volt problémám. Nincsenek kétségeim, hogy nekem katolikus papként van itt tennivalóm, de nem láttam az érintkezési pontot, amire azt tudom mondani, hogy keresztény, katolikus, és illeszkedik az egyetem profiljához. Hogy milyen lesz a fogadtatás az egyetem vezetése, az oktatók részéről? Mert az egyetemi lelkészség feladata nem korlátozódik a hallgatóságra. Én nem az egyetem alkalmazottjaként, hanem az egyházmegye megbízásából vagyok itt. Ilyen értelemben inkább munkámnak a módja okoz nehézséget, de remélem, hogy egy év múlva ezek nem akadályok, hanem örömök lesznek.

-Gondolom a papi hivatás kitölti az életedet...

-Igen, bár hobbim azért van egy-kettő. Kölyökkorom óta kerékpározom. Szerettem erdőben jönni-menni, különösen Sopronban. Nem túl régi hobbim a terepmotorozás. Szeretem a nyelveket is. A németet, románt már gyermekkoromban, az olaszt, angolt, franciát később tanulhattam.

-Említetted a személyes érintettség fontosságát, ahol személyek találkoznak személyekkel. Mesélj magadról, hogyan lettél pap?

-Ennek részben családi gyökerei vannak, noha ők soha nem említették, hogy pap legyek. Marosvásárhelyen születtem, és 90-ben településünk ide. Sopronban Bindes Ferenc atya megadta azt a személyes élményt, hogy az Istehez lehet nagyon szabadon is kapcsolódni. Közösségen keresztül is. Idegenként Sopronban otthonra leltem és az egyházon keresztül megtaláltam a társaimhoz a kapcsolatot. Ami a személyes döntést illeti, azt a végsőkig halogattam. A Jóistennek azt mondtam, hogy szeretnék magyar-német szakos tanár lenni, ugyanakkor szerettem volna lelkipásztor is lenni. Hogy megnehezítsem az Istennek a dolgát, beadtam a jelentkezésemet a tanárképzőre, ugyanakkor a püspökségre a szemináriumba. Gondoltam, ahová sikerül, ott kezdem el a tanulmányaimat. A Jóisten viszont mindig tréfás kedvében van és úgy alakította, hogy az első meghallgatás és írásbeli vizsga egy időpontra esett. Megint engem állított döntéshelyzetbe. És akkor elmentem a püspökségre.

hg

Az egyetemi lelkészség a Szent György plébánia épületében működik majd, az ott épülő katolikus kollégium területén. Jelenleg a Szent György plébánia közösségi helységeit használják. (Szent György u. 7.)

Kálmán Imre egyetemi lelkész e-mail címe és telefonszáma:

e-mail: egylelksopron@gmail.hu

telefon: 20/21-73-181

KUTATÓK ÉJSZAKÁJA A BPK-N

Kinyitotta kapuit szeptember 18-án este, a Kutatók Éjszakája rendezvény alkalmából a Benedek Elek Pedagógiai Kar is.

Tudományos-szórakoztató programokból nem volt hiány

Élettel teltek meg a máskor esti félhomályba burkolódzó folyosók, hallgatók és külsős vendégek nézték érdeklődve a tantermek ajtajára függesztett tájékoztatókat, melyik teremben, milyen érdekességgel találkozhatnak. Tudományos-szórakoztató programokból nem volt hiány. Este hat órától egészen éjfélig színvonalas, gazdag kínálatból válogathattak az érdeklődők. Önismereti információkkal gazdagodhattak azok, akik belátogattak a Pszichológia Tanszékre és ott, oktatói útmutatással kitöltötték a pszichológiai teszteket. Eközben a kar könyvtárának munkatársai igazi könyvritkaságokat vonultattak fel. Miután a nézelődők kesztyűbe bújtak, érdeklődéssel lapozgatták a könyvtár olvasó termében kiállított 17.-18.-19.századból származó műveket. Nagy sikere volt a Vizuális Tanszék oktatói által prezentált interaktív hangszerbemutatónak is. De nem unatkoztak a kommunikációs készségfejlesztő játékokon résztvevők sem, a kamerával felvett szituációs gyakorlatok visszajátszása nagy derültséget váltott ki a hallgatóságból. Kicsiknek-nagyoknak egyaránt nagy élményt jelentett a Kreatív Műhelyben való részvétel, ahol a játékeszközök mellett, lakásba és öltözékre is kihelyezhető kreatív kiegészítőket készíthettek Akik pedig az éjszakai Sopron látványosságaira voltak kíváncsiak, csatlakozhattak Alpárné Dr. Szála Erzsébet, Scarbantia by night elnevezésű városnéző körútjához.

A nap utolsó programjaként szívet-lelket melengető költői játékot hallhattunk Dr. Józsa Éva főiskolai docens előadásában, majd gyertyafényes borkóstoló fokozta az éjszakai előadás hangulatát.

Takács Judit

SELMEC SZELLEMÉBEN TOROCKÓN

A fenti gondolatat jutott eszembe, amikor a minap az Alkalmazott Művészeti Intézet egyetemi magántanárával, a Munkácsy díjas érdemes művésszel, a Művészeti Akadémia rendes tagjával beszélgettem erdélyi útjáról. A neves építész a nyári szabadsága idején Nagyváradra utazott. A szecesszió gyöngyszemének tartott "Kőrösparti Párizs" - ahogy Ady nevezte -, egykor a magyar kulturális élet egyik fellegvára volt, s a ma is ott élő maroknyi magyar szellemi elit igyekszik az elődök útját járni. Közéjük tartozik Rencsik Imre lelkész, akihez Tóth Tibor tanár úr útja vezetett.

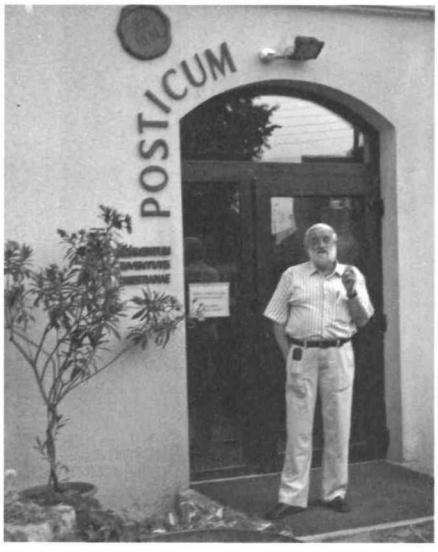

Tóth Tibor a Posticum épülete előtt

Egyik cigarettáról a másikra gyújtott az "embertevezési" készségéről is jól ismert belsőépítő tervező művész, a népszerű mester, amikor a megélt élményeit sorjázta, s szinte újra meg újra átélte, s egyben elárulta magát, mennyire mélyen megérintették azok. Mindenekelőtt beavatott egy csodálatos szervezet, a Posticum rejtelmeibe, melynek létezéséről leggyakrabban kedves volt tanítványától - későbbi munkatársától -, Mészöly Eszter faipari mérnöktől hallott, aki részt vett terveivel a nem mindennapi szövetség épületegyüttesének berendezésében. A világi és egyházi személyek közreműködésével 1994-ben létrehozott egyesület nem kisebb feladatra vállalkozott, mint a keresztény kultúra megőrzése és gyarapítása, nehézsorsú gyerekek és fiatalok tanulmányainak támogatása, s nem utolsó sorban, az erdélyi magyar műveltség ápolása.

E célok megvalósulása érdekében épült Nagyváradon a Posticum Kulturális és Ifjúsági Központ, de más helyszíneken is folytak programok az eltelt évek során.

A Posticum alapítványként működik, melynek Erdélyen kívül Ausztriában, Németországban és Svájcban működnek fíliái. A nagyváradi központ sikeres működése vetette föl a továbbfejlesztés gondolatát. Az értékmentésre - és teremtésre szerveződött Posticum vásárolt egy felújításra és átépítésre szoruló házat Torockón, a régi magyar világ nagypolgárságának különösen szép mementóját, hogy ott egy szabadidő centrumot működtethessen. Érdemes megjegyezni, hogy az épületet egy svájci és egy olasz állampolgár is szerette volna magán célra megvásárolni, de azért, hogy magyar tulajdonban maradhasson, inkább kevesebb pénzért adták el a Posticumnak.Torockó, akárcsak Selmecbánya, jelentős bányászmúlttal, építészeti és természeti értékekkel rendelkezik. Mindezért, illetve messzeföldön híres népművészetéért városmányosa a világörökség része kitüntető címnek, s birtokosa az Európa Nostra díjnak. A kimagasló elismerést, melynek odaítélésében része volt - jelentős zsűrorként.

Prof. Dr. Winkler Gábornak, egyetemünk Építéstani Tanszéke korábbi vezetőjének, Velencében adták át öt évvel ezelőtt. A torockói házak szép régi-új köntösben többek között egy pesti önkormányzat támogatásával pompázhatnak, s a segítők között is akadunk ismerős névre, nevezetesen Tóth Tibor bátyjáéra. Lám, milyen kicsi a világ, de a két testvér szíve Torockóért egymástól függetlenül dobbant meg.

A leendő szabadidő centrum minden évszakban szolgálhat sportolással, kutatási és művészeti feladatokkal foglalkozó fiatalokat, oktatókat, de a turizmus működtetésére is alkalmas lehet. A cél, ma még csak beszélgetésekben formálódik, s e verbális tervezgetésbe csöppent bele Tóth Tibor, aki bár szívesen beszélget, inkább a tettek embere, s mint aki megszokta, hogy azonnal papírra veti elképzeléseit, most sem tétlenkedett.

Azonnal átlátta, hogy a rövidesen tíz karral rendelkező, az ország hatodik legnagyobb felsőoktatási intézményévé váló Nyugat-Magyarországi Egyetem sokoldalú együttműködési lehetőséget találhat a Posticumban. Egyrészt a Faipari Mérnöki Kar Alkalmazott Művészeti Intézetének hallgatói remekbeszabott tervezési feladatokkal segíthetik a torockói szabadidő centrumot, s ebben a leendő faipari mérnökök is szerepet kaphatnak, míg az Erdőmérnöki Kar hallgatói a környezet alakításában, a Közgazdaságtudományi Kar diákjai pedig a gazdálkodási folyamatban találhatnak feladatra. Másrészt a már működő objektum és maga a település számos szaktudomány területén folyó kutatásnak, turisztikai-pedagógiai-művészeti-sport tanulmánynak otthont biztosít.

Tóth Tibor ezegyszer nem vázlatrajzot készített, hanem újdonsült barátjával, Rencsik Imre lelkésszel, a lehetséges együttműködést körvonalazták a Prof. Dr. Molnár Sándor dékánnak fogalmazott levélben.Természetesen a szeptemberi találkozásai Torockó és a Posticum jegyében zajlottak. Mindenekelőtt átadta az Erdélyből hozott levelet saját kara elsőszámú vezetőjének, s örömmel tapasztalhatta, hogy a mindég segítőkész dékánban most sem kellett csalódnia, mind erkölcsi, mind anyagi támogatásáról biztosította elhivatott kollégáját. A Faipari Mérnöki Kar vezetője felismerte, hogy a leendő torockói "szakműhely" kisugárzása nemcsak a hazai, hanem a nemzetközi tudományos-művészeti-és sportélet számára is vonzerővel bír. Egyetemünk pedig az együttműködéssel növelheti a Posticum státusát, hisz a szponzorok az egyetemi oktatókat, s hallgatókat szívesebben támogatják.

Az Alkalmazott Művészeti Intézetben, egyik legfrissebb professzorunk Mátrai Péter, s a lelkes művészhallgatók egy csoportja mozdult az első szóra, s mire ez az írás eljut az olvasókhoz, már az első terpszemle után lesznek, s talán az első vázlatrajzok is elkészülnek.

T.M.

SZÜLETÉSNAP, SZERZŐI ESTTEL

zinte hihetetlen, hogy az örökifjú, huncut szemű dicső firma, a Faipari Mérnöki Kar népszerű professzora, aki egy évtizeden át az egyetem rektora is volt, belépett a gyémánt korba, 65 éves. A jelentős mérföldkőhöz érkezést egy újabb verses kötettel ünnepelte - ahogy mondani szokta -, "hivatalosan" a hatodikkal, mert a hetedik nem a nyilvánosságnak szól.

Az unokáknak ajánlott ünneplő könyv stílszerűen a "Születésnap" elnevezést kapta, s a címoldal illusztrációja is ezt fejezi ki, ami nem más, mint egy farönkből készült torta. Mészáros György festőművész - aki Winkler András valamennyi verses kiadványának illusztrátora -, e sajátos tortával szellemesen a szerző fő élettevékenységére, az ünnepelt fához fűződő hivatására utalt. A hűséges alkotótárs rajzai egy nyelvet beszélnek a versekkel, a vizuális megjelenítés olvas a sorok között, segíti az olvasót a megértésben.

Az öt fejezetből álló művet - Születésnap, Bomlik a vers a fejemből, Poéta, Öregfiúk, Soproni órás mese -, mint a korábbiakat is, a szerző fia, Winkler Dániel szerkesztette, aki folyamatosan bizonyítja, hogy nemcsak a vadgazdálkodás tudományában jártas, hanem édesapja költői munkásságának is értő ismerője, minden alkalommal méltó keretbe foglalja írásait.

Az előszót ezúttal a kémia jeles professzora, az egyetem ez idei általános rektorhelyettese Albert Levente, a költőtárs írta a rá jellemző lírai hangvétellel. Nem borostyánból font koszorút, hanem csodálatos gyöngyszemekből fűzött születésnapi kalárist, büszkén hordhatja poéta kollégája. Hisz keveseket neveztek itt felejtett reneszánsz-embernek, aki a mindennapok szolgaságán felül tudott emelkedni, sokarcú embernek, „akiben megmutatkozik a lélek teljessége, a magasztosság és az esendőség egyaránt, mindég meghökkent, magával ragad, vagy elgondolkoztat." Azzal sem sokan dicsekedhetnek, hogy a verseikről azt olvashatják, " mindenik önállóan él, belülről világít, mint a templomi üvegablakok, lüktet bennük a gondolati ritmus, egyik fénylő, szikrázó csillag, a másik egy mondatba sűrített mikrokozmosz.

A baráti olvasóközönség október másodikán találkozhatott a legújabb Winkler versekkel a Perkovátz- ház Daruka termében. A házigazda Perkovátz Tamás - egykori tanítvány - döbbenettel vegyített büszkeséggel állapította meg, hogy az édesanyjáról elnevezett szellemi életnek helyt adó szalonban soha nem volt ennyi ember, még a Széchenyi szobor avatását követően sem.

Az udvarias waldenes tanítványok az előtérben álltak, s az utolsó pillanatokban messziről érkezők puffokra kuporodtak a falak mentén.

Almási Melinda, az egyetem pedagógiai karán végzett versmondó az est folyamán három csokorba kötötte a bemutatásra szánt verseket. Az első virágszálak - Önéletrajz, Mérleg, 65. - megteremtették a születésnapi hangulatot, s meghatott pillanatot idéztek elő:

"Ma reggel
a tükörből
visszanézett rám
öregedő,
kedves Jóapám"

A második bokrétából - Örökbefogadott sorok, A költő, A vers - megismerhettük a poétát:

"Bomlik a vers
a fejemből,
cimbora írja
papírra,
hangos sodra
szelídül,
zsenge papír,
hogy kibírja."

A befejező részben az elkötelezett soproni polgár, a hűséges férj, a szülői ház iránt olthatatlan szeretetet érző gyermek vallomását hallhattuk, mely nem hagyta szárazon szemeinket:

"Ahol színesre festve
fénylett minden,
az ágy, szoba
s a zongora,
ahol Anyánk a
négy gyermekének
mesélt és
nem halt meg
soha"

Fokozta meghatottságunkat az idézett sorok után megszólaló muzsika, Mendellsohn gyönyörű darabja -Dal szöveg nélkül -, melyet az ifjú kolléga, korábbi tanítvány, Csóka Levente mély átéléssel adott elő.

A bensőséges szerzői esten az ünnepelt meghatottan mondott köszönetet, majd a hosszan kígyózó sorban állók példányait szorgalmasan dedikálta.

A teljesség kedvéért el kell árulnom, hogy természetesen a Winkler Andrásra oly jellemző fanyar humor az ünnepi kötetből sem hiányzik:

" Antipoéta

Versírásó"

"Meghatódott költő

Vers síró"

Aki így tud viccelni, bizony még nem öregszik, hanem ahogy Albert Levente írta: „ még mindig felfelé megy, felfelé, szüntelen. Jogosan várhatjuk a folytatást."

Remélem sikerült felkeltenem a kedves olvasók érdeklődését, s rövidesen egyre több egyetemi polgár kezében láthatjuk majd Winkler András " Születésnap " című könyvét, melyhez most az egyszer nem jó szerencsét, hanem jó szórakozást kívánok, az ünnepeltnek pedig, a Vivat Academia szerkesztő bizottsága nevében is egészséges, sikeres boldog alkotóéveket.

Tóth Mariann

KÜLDJÜNK AJÁNDÉKOT A KILÁTÁSTALANSÁGBA!

Játékbaba és mesekönyv a kontinens legszennyezettebb városába

Koromtól feketéllő háztetők, nyomor és reménytelenség jellemzi a Szebeni járásban található Kiskapust. A szórvány magyarságnak is otthont adó település Európa legszennyezettebb városa. Egész kontinensünkön itt a legmagasabb a gyermekhalandóság, a lakók asztmával küszködnek. Elmenekülni mégsem tudnak, házaik a körülmények miatt értéktelenek. Dr. Józsa Éva egyetemi docens, aki nyáron, négy napos képzést tartott erdélyi magyarok részére, gyűjtést szervez Kiskapus óvodájának.

Tavaly novemberben jelentetett meg egy részletes cikket a brit Daily Mirror Kiskapusról. A 800 éves településen, mely hajdan a Kánaánhoz volt hasonlatos, ma 13 gyárkémény okádja magából a füstöt, köszönhetően az 50-60-as évek „Ceausescu-őrületének", mely az iparosítással teljesen tönkretette a vidéket. A szocializmus idején titokként kezelt, az elfogadott értékeket néha több százszorosan túllépő kadmium-, ólom-, szén-dioxid-, kén-dioxid- és kénsavgőz-szennyezés az 1980-as évekre Európa egyik környezeti katasztrófaterületévé tette. Jelenleg a környék szennyezettségi foka ezerszerese a nemzetközi bizottsági szabványnak. A helybéliek sem terményeiket, sem házaikat nem tudják eladni, ezért röghöz kötötté váltak. Számukra nincs menekülés a „pokolból". A megmérgezett város lakóinak átlagélettartama hét évvel kevesebb, mint az országos átlag, a városban általánossá váltak a tüdőbetegségek, az asztmás megbetegedés pedig csak a legenyhébb tünete a mérgező gázok okozta fizikális elváltozásoknak. Nem csoda, hogy Európában itt a legmagasabb a gyermekhalandóság.

Ezekről a körülményekről akkor értesült dr. Józsa Éva, a Benedek Elek Pedagógiai Kar egyetemi docense, amikor augusztus végén négy napos művészetterápia képzést tartott a Teleki Továbbképzési Központ meghívására a szovátai magyar pedagógusok számára.

-Óvónők, tanítók, tanárok, iskolaigazgatók és szakfelügyelők vettek részt a Felnőttkori kreativítás fejlesztés a művészetterápia eszközeivel elnevezésű képzésen. Az elmélet és gyakorlat ötvözetét nyújtó négy nap során enyhült a jelenlévők kezdeti zárkózottsága és oldott, bizalommal teli légkörben munkálkodtunk a csoportban - meséli Dr. Józsa Éva. A docens asszony úgy érzékelte, hogy a szórvány magyarság képviselőinek élete nem könnyű. Mindannyian nehéz helyzetben vannak, ám nem panaszkodnak. Őrzik tartásukat, magyarságukat, hitüket, a mindennapi nehézségek közepette is.

Megfogalmazódott a képzésen, hogy ők nem anyagi segítségre vágynak, elég lenne számukra annyi, hogy érezzék, kinyújtott kezük után nyúl az anyaország. Arra lenne szükségük, hogy megerősödjenek magyarságukban. Ahogy búcsúzáskor fogalmaztak: „Éva, nekünk hitet, szeretetet és reményt hoztál!" - emlékezik vissza Dr. Józsa Éva, aki hazatérve, gyűjtést szervezett. Meghatotta ugyanis a képzésen résztvevő kiskapusi óvónő, Peptanus Letitia sorsa. Az óvónő elmesélte lakhelye kilátástalanságát, azt, hogy foglyai ennek a lehetetlen helyzetnek, és a legszomorúbb, hogy gyermekeikre sem vár jobb és szebb élet. Óvodájuk egyetlen magyar csoportja hiányt szenved magyar nyelvű mesekönyvekben, míg a kislányok kénytelenek a csoport egy szem játékbabáján osztozni. A docens asszony ekkor határozta el, idén szép karácsonyuk lesz a kiskapusi óvodásoknak.

Az óvodapedagógusokat és szociálpedagógusokat képző Benedek Elek Pedagógia Karon gyűjtést kezdeményezett Európa legszennyezettebb városa magyar származású óvodásainak. A kar október eleje óta várja az egyetem hallgatóinak, dolgozóinak, oktatóinak ajándékait: magyar mesekönyveket, játékokat és természetesen társakat a magányos játékbabának.

A magyar kisgyerekeknek nincsenek könyveik, babáik. Játékok helyett asztmát kapnak városuktól. (Képünk csak illusztráció)

VÁRJUK a felajánlásokat, a segítséget nyújtó kezeket Wass Albert szellemében, aki a szórvány magyarság egyik jeles képviselőjeként azt üzente:

„Nem szabad idegenkért visszatérnünk oda, ahol valamikor otthon voltunk." (Wass Albert)

Takács Judit
főiskolai tanársegéd

Kiskapus: tizenhárom gyárkémény okádja a füstöt a településre, megnyomorítva az ott lakókat

GONDOLATOK A VI. FAIPARI MARKETING KONFERENCIÁRÓL

A hazai felsőfokú faipari szakoktatás, a faipari mérnökképzés kezdetének 50. évfordulója nagyszabású eseménysorozatának egyik meghatározó, kiemelkedő rendezvénye volt ez a konferencia.

A konferenciára beülő kíváncsiskodó érdeklődő rögtön tapasztalhatta, hogy egy jól „összeszokott" csapat, ismerősök vannak jelen. Ez persze nem véletlen, hiszen immár ez volt a hatodik marketing konferencia. A légkör oldott, az egymásra figyelés és tisztelet egyaránt jelen volt.

Talán nem kell az olvasót meggyőzni a marketing fontosságáról általánosságban sem és a faipar vonatkozásában sem. Éppen ezért a benyomásokból elsőként kiszűrhető megállapítás triviális. Mármint az, hogy a faiparban, különösen a bútorgyártásban a hazai gyártókat és forgalmazókat a piaci verseny szorítja, ezért fokozott érdeklődéssel hallgatták- hallgattuk - az első kutatási beszámolót. Pakainé Dr. Kovács Judit tanszékvezető és Cselényi József az ANEST Vezérigazgatója közösen számoltak be az országos marketingkutatásról A magyar lakosság bútorvásárlási szokásai címmel. Mivel már ennek részleteit más alkalommal is hallottam, csak megerősödött bennem, hogy egy nagy ívű, nagy jelentőségű és fontos témáról van szó. Aktualitását ugyancsak nem kell most bizonygatni. A kérdőíves felmérés számos területre kiterjedt és igényes volt. Tudományos szempontból is elismerésre méltó, mert a szociológiai és közgazdaságtudományi aspektusoknak, illetve követelményeknek is eleget tettek. A klaszteranalízis alkalmazásával besorolt fogyasztó-vásárló tipizálás magas szintű és szakszerű kutató-elemző munkáról tanúskodik.

Azt hiszem, hogy mindenki számára érdekes és izgalmas volt Kazó Gábornak „Az internet a professzionális „közösségépítő"- butorbolt.hu kérdésekre profi válasz! c. előadása. Hogy az egyik vezető honlap a látogatottak számát és gyakoriságát illetően milyen sajátos informatikai hátteret igényelt. Az informatikai érdekességeket tartalmazó sok-sok információ közvetlenül is hasznosítható a cégek számára. Meggyőzött abban is, hogy a cégek és a faipar egésze szempontjából is meghatározóan fontos a gazdaságinformatikusok munkája, ennélfogva képzése is.

Horváth László a Kanizsa trend Műszaki vezetője prezentációját látva és hallgatva rögtön az jutott az eszembe, hogy mennyire szükséges a Faipari termelésszervező Felsőfokú szakképzés, hogy mennyire fontos ezen szakemberek jelenléte a mérnökök mellett. Tehát van létjogosultsága a néhány éve megálmodott, kidolgozott és elindított képzésnek. Hogy miért? Mert „Az andante bútorok egyedi termékelőnye(USP) , valamint egyedi termékgyártása" c. előadás pregnánsan érzékeltette, hogy a sorozatgyártás mellett megvalósuló egyedi igényeket, megrendelői kívánságokat milyen gyártásszervezési lépésekkel, technikákkal és szempontok alapján kell kielégíteni. Ebben a munkatevékenység megosztásban szükséges olyan szakember, aki a mérnök mellett optimális lépésszámú és úthosszúságú technológiai programot tud tervezni, előkészíteni a megvalósításhoz.

„A tyúk vagy a tojás, avagy a faipar vagy marketing?"c. előadás jól szemléltette, hogy egy sikeres, folyamatosan növekvő vállalkozás életében a marketingnek és a holisztikus szemléletnek, a nemzetközi kitekintésnek milyen szerepe van. Erről tanúskodtak Varsányi Tibor a Jaf Holz Ungarn Kft ügyvezető Igazgatójának impozáns képei, mondatai.

Feltételezem, hogy a kávészünet utáni témák és előadóik sem okoztak csalódást, mert én sajnos nem tudtam maradni a második „felvonásra", azonban a címek és előadók ígéretesek voltak. Szerepelt még A f a és a PR tömegkommunikációs megjelenés lehetőségei, A Pannon korpusz-bútorcsalád projekt bemutatása a Pannon Klasztertől Kurusa László és Kalcsú Zoltán előadásában. Fától az erdőt, alapok a famarketingért Horváth Sándor Doktorandusz, valamint a Bútorgyártó kis és középvállalkozások finanszírozása címmel tartottak előadást ebben a második részben.

Még az első rész benyomásaihoz tartozik, hogy egy-egy előadás után élénk szakmai kérdezés, beszélgetés alakult ki, ami nem mindig jellemzi a konferenciákat. A metakommunikációkból, a jegyzetelésekből és az igazi problémafelvető érdeklődésből számomra az volt megállapítható, hogy hasznos, jó tartalmú volt ez a konferencia, megvalósult a tanuló társadalomra jellemző cégek közötti tanulás.

Ez pedig azzal a jó érzéssel tölthet el mindnyájunkat, hogy az ilyen szervezésű konferenciáknak van helye, hasznosak, s hogy a VMT szervesen kötődik a faiparhoz, hogy élő kapcsolata van az ágazat egészével. Ezen keresztül a Faipari Mérnöki Kar biztos és stabil szakmai kapcsolatrendszert tudhat maga mögött.

Elismeréssel tudok gratulálni valamennyi előadónak, főként azonban a tanszéknek és a vezetőjének.

Csak így tovább"Jucus" és csapata.

Sopron, 2007-09-30.

Dr. habil Lükő István
Intézetigazgató
FMK Tanárképző Intézet

PROGRAMCSOMAG- ÉS TANANYAG-BEMUTATÓ MÓDSZERTANI KONFERENCIA A BPK-N

A "Kompetencia alapú tanítás-tanulás elterjesztése a nyugat-dunántúli térségben" HEFOP-3.3.2-05/1 projekt keretében programcsomag- és tananyag-bemutató módszertani konferencia színhelye volt a BPK szeptember 14-én.

A két szervező intézmény együttműködéséről Prof.Dr. Takáts Péter beszélt

A Berzsenyi Dániel Főiskola és a Benedek Elek Pedagógiai Kar közös szervezésében lezajló rendezvény résztvevőit Dr. Katona György dékán, a projekt egyik koordinátora köszöntötte. A két szervező intézmény pedagógusképzésben való együttműködéséről Prof. Dr. Takáts Péter, a NYME rektor-helyettese szólt, majd Dr. Iker János projektmenedzser, a BDF Pedagógiai Szolgáltató Központ igazgatója számolt be a projekt eddigi eredményeiről. A délelőtt további részében a projekt résztvevői és az érdeklődők előadásokat hallhattak a kompetencia alapú oktatatásról, nevelésről, a kooperatív tanulásról és a projekt keretében kidolgozott tananyagok alkalmazási lehetőségeiről a pedagógus képzésben.

A konferencia résztvevői: a projektben résztvevő szakemberek, az érintett intézményekben a pedagógia, pszichológia, valamint az idegen nyelvek és informatika módszertanosai, gyakorló iskolák igazgatói, gyakorlati képzésért felelős igazgató-helyettesei, egyetértettek abban, hogy a társadalmi változások – a fokozott versenyhelyzet, a változó munkaerő-piaci igények - új kihívás elé állítják az oktatási rendszert. Mind a diákok, mind a tanárok részéről hangsúlyossá válik az alkalmazkodni tudás képessége, előtérbe kerül a személyes és szociális kompetenciák erősítése, fejlesztése, az oktatási-nevelési folyamatok során. A hagyományos tartalomközpontú oktatásról a hangsúly áttevődik a kompetenciák, azaz a képességek, készségek és az alkalmazásképes tudás fejlesztésére, mivel főként ezek révén válhat bárki képessé az egész életen át tartó tanulásra.

Karunk oktatóinak közreműködésével, a projekt keretében olyan kompetencia alapú oktatási programcsomagok készültek-készülnek, melyek digitális tartalmakban is megjelennek és alkalmazható tudást közvetítenek a hallgatók számára.

A délutáni szekcióüléseken történt a három kompetencia terület - Szociális és életviteli kompetenciák, Idegennyelvi kompetenciák, IKT (Informatikai - és médiahasználat) kompetenciák - újonnan kifejlesztett tananyagainak, programjainak bemutatása, a részletek megvitatása. A konferencia zárásaként plenáris ülésen, a tananyagok, programcsomagok digitalizálásáról tartott előadást Dr. Balogh Imre intézetigazgató (BDF), a projekt szakmai vezetője.

A konferencia a későbbiekben újabb, egy napos módszertani konferenciával folytatódik, a gyakorló iskolai szakvezetők, vezető tanárok számára, gyakorlóiskolánként megszervezve.

Takács Judit
főiskolai tanársegéd

SZENT KINGA SZABADEGYETEM ÜNNEPÉLYES MEGNYITÓ – NAGY-FOKÚ ÉRDEKLŐDÉS

Az Apáczai Csere János Karának Oktatószállodájában, a Hotel Famulus Budapest-konferencia termében 2007. szeptember 18-án ünnepélyes keretek között hivatalosan is megkezdte működését a Szent Kinga Szabadegyetem.

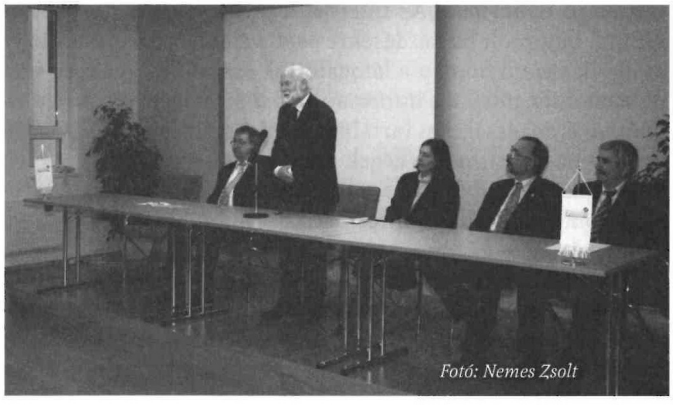

Fotó: Nemes Zsolt

Az ünnepélyes megnyitót és dr. Kovács István történész, polonista, volt krakkói főkonzul előadását, több, mint 100 fő tisztelte meg részvételével. Az előadás a magyar-lengyel kapcsolatok 1000 évét ismertette, mely révén kirajzolódtak a magyar és a lengyel barátság történelmi gyökerei. Az érdeklődők választ kaptak arra, hogy a magyar társadalmat miért is nevelték a lengyel barátság szellemében, és, hogy a két nemzet ügye miért is vált fontossá a másik nemzet ügyének, továbbá, hogy Chopin mily módon villantja fel zongoraműveiben a lengyel sorsot.

A rendezvényen a szervezők részéről ünnepi köszöntőt mondott Varga Józsefné dr., a Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Karának dékánhelyettese, és Kollár János, a Pilsudski Történelmi Társaság elnöke. A rendezvény színvonalát emelte Dr. Ottófi Rudolf, Győr Megyei Jogú Város Alpolgár-

mesterének, és Buskó András, az Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat elnökhelyettesének, részvétele és köszöntője. A prominens vendégek sorában volt Dr. Cseh Sándor a Nyugat-Magyarországi Egyetem dékánja, és Radek József a Palatia Nyomda ügyvezető igazgatója, aki nagy segítséget nyújtott támogatásával a Szent Kinga Szabadegyetem népszerűsítésében.

A programot színesítette Kovács Anna, tanító szakos hallgató (NYME-AK) népdalcsokra, és Orgona László, dalnok előadása, valamint a mosonmagyaróvári néptánc pedagógus Léber László és párja, Frank Anita táncháza.

A szervezők nagy örömére szolgált, hogy Győr városában működő egyesületek tagjai, és lengyel kapoccsal rendelkező lakosok mellett a Kar hallgatói is megtalálhatóak voltak a résztvevők között.

A Szabadegyetem következő előadása 2007.október 16-án kerül megrendezésre a Hotel Famulusban 18:00 órakor. Az előadó Pálfalvi Lajos lesz a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Lengyel Tanszékéről. Előadása a lengyel romantikus irodalomra fókuszál.

Nagy szeretettel várunk minden kedves régi és új érdeklődőt!

Printz-Markó Erzsébet
tanársegéd, hD. hallgató
a Szent Kinga Szabadegyetem programreferense
printz-markoe@atif.hu

JOGI INFORMÁCIÓS TERMINÁL A KÖZPONTI KÖNYVTÁRBAN

2007. szeptember 27-én a NYME Központi Könyvtár és Levéltár olvasótermében Horváth János a Magyar Hivatalos Közlönykiadó vezérigazgató helyettese adta át és avatta fel a Közigazgatási és Jogi Ügyfél-tájékoztatási Rendszerbe tartozó információs pultot.

A nemzeti színű szalagot Prof Dr. Albert Levente rektorhelyettes és Horváth János vezérigazgató helyettes vágta át

A terminált Dr. Kodela László, a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Kft. elnök-vezérigazgatója és Prof. Dr. Faragó Sándor, a NYME rektora kezdeményezésére és megállapodása alapján telepítették könyvtárunkban.

A terminál a Magyar Hivatalos Közlönykiadó termékének, a Magyar Hivatalos Jogszabálytárnak és EU Jogszabálytárnak az információs pultra elkészített változatát tartalmazza. Megtalálható rajta a hatályos jogszabályok teljes és naprakész szövegállománya, amelynek frissítését a Magyar Hivatalos Közlönykiadó rendszeres távfelügyelettel biztosítja.

A kihelyezés időtartama 3 év, a szolgáltatás tovább bővíthető akár az egyetem belső szabályzatának, utasításainak, az ügyek intézéséhez használt nyomtatványoknak, űrlapoknak, stb. hatályosított formában történő elhelyezésével is.

A terminált használni fogják a tanárok és a hallgatók, a jogi ismereteket felölelő tantárgyaik oktatásában, ill. az ismeretek elsajátításában. A hallgatók a használat során megismerik a jogszabályokat és megtanulnak keresni is a jogszabálytárban, így a jogszabályok életközelbe kerülnek. Hasznosítani fogják az intézmény különböző szintű vezetői, napi munkájukban, a nyilvános és regionális feladatokat ellátó könyvtárunk dolgozói, az egyetemen kívülről érkező jogkereső közönség, valamint az egyetem regionális feladatokat ellátó Szabadalmi Központjának látogatói is.

A NYME vezetősége, oktatói, hallgatói, dolgozói és a régió érdeklődő közönsége nevében köszönetünket fejezzük ki a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a hasznos adományért.

A.L.

SIKERES INNOVÁCIÓ A FAIPARI MÉRNÖKI KAR KUTATÁSAI ALAPJÁN

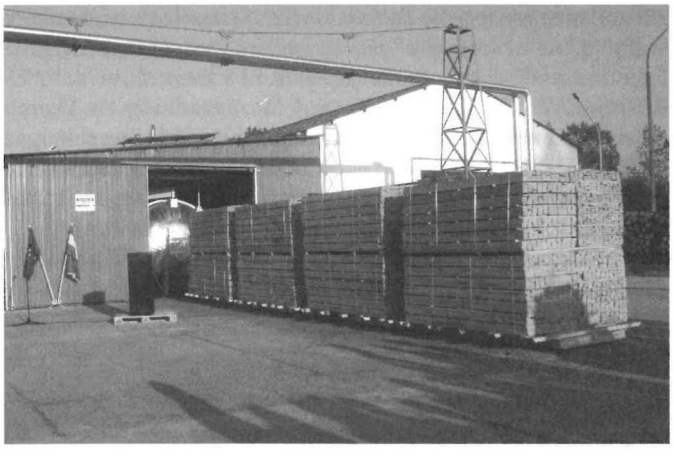

2007. október 6-án Veres János pénzügyminiszter átadta a Nyírerdő Zrt. Nyírbátori Fafeldolgozó Üzemében az Európában egyedülálló túlnyomásos akácgőzölő berendezést, és a kapcsolódó létesítményeket. A 150 MFt-os beruházáshoz a szakmai alapot a Faipari Mérnöki Kar kutatási eredményei (Jedlik Á. - Faforrás projekt, Prof. Molnár Sándor - Prof. Tolvaj László). A berendezés évente mintegy 2000 m3 akác fűrészelt termék színváltoztató gőzölését biztosítja.

BALEKTÁBOR 2007. – ISTEN HOZOTT MOSONMAGYARÓVÁRON...

2007. szeptember 3. és 7. között tartotta a Nyugat-Magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar III. évfolyama hagyományos balektáborát.

A tábor különleges élményt nyújtott

A balektábor az első évfolyamos hallgatók felkészítő tábora, melynek ideje alatt több dologgal is megismerkedhettek a városba és az egyetemre újonnan érkező hallgatók. A „balekok", vagyis az első éves hallgatók, ekkor tanulják meg, hogy mire lesz szükségük az elkövetkezendő évek során, megismerkednek az egyetemi infrastruktúrával, valamint Mosonmagyaróvár városával. Az idei évben az újonnan érkező fiatalok mindezek mellett nagyon sok kulturális és közösségépítő programon vettek részt. A Balektábor 2007. ideje alatt a hallgatók vetélkedtek az „Aludj máskor! - 24 órás vetélkedő" műsorvezetőivel, kirándultak a Szigetközben, szórakozhattak a Gazdász Hotel alagsorában található Gazdász Klubban, városismereti vetélkedőn vettek részt, megismerkedtek az egyetem, illetve a város vezetőivel, találkozhattak Szabó Kristóffal, az ATV Humorbajnokságának győztesével. A táborban résztvevő 110 elsőéves számára a tábor hangulata olyan különleges élményt nyújtott, amit nehéz lesz elfelejteni, és ez első sorban a tábort szervező harmadévesek munkájának köszönhető.

Talán nem túlzás kijelenteni, hogy hosszú idő után megváltozott ez az egyetemi program. Öröm volt tapasztalni, hogy a város vezetése, illetve különböző médiái folyamatosan jelen voltak a táborban, valamint a városi lakosság egy része is aktívan részt vett a tábor programjain. Mindezek mellett több helyi vállalkozás is támogatta a rendezvényeket. Talán nem túlzás azt sem kijelenteni, hogy ezen egy hét alatt valami megmozdult, és elindult az egyetem és a város egy olyan úton, amely elvezet odáig, hogy valóban egyetemi város legyen Mosonmagyaróvár.

ÚJDONSÁGOK AZ IDEI BÁBOLNAI NEMZETKÖZI GAZDANAPOKON...

Ebben az évben 23.-dik alkalommal nyitotta meg kapuit 2002. szeptember 12. és 15. között a Bábolnai Nemzetközi Gazdanapok kiállítás.

A nagy hagyományokkal bíró rendezvénynek évről-évre nőtt a jelentősége, ami a kiállítók és látogatók számának növekedésében is megmutatkozott. Ma már büszkén elmondhatjuk, hogy a Bábolnai Nemzetközi Gazdanapokon láthatjuk az agrárgazdaság egyik legjelentősebb kiállítását. A kiállítás gazdája a BÁBOLNA NEMZETI MÉNESBIRTOK Kft. és társrendezője az IKR Zrt. igyekezett ebben az évben is magas színvonalú programokkal, szántóföldi bemutatóval és az elmaradhatatlan "Lovak és Lóerők" gépshow-val várni a Bábolnára látogató szakembereket és vendégeket.

A kiállítás szervezője ismét a Congress Rendezvényszervező Kft. több mint 12 ezer négyzetméteren közel 200 kiállítónak biztosította a bemutatkozás lehetőségét. Fokozódott az érdeklődés a külföldiek részéről is, több mint 12 ezer négyzetméteren közel 200 kiállítónak- közöttük Szlovákiából, Dániából, Ausztriából és Németországból érkezőknek-Bábolnán. Az előző évhez képest a kiállítók részéről növekedett az igénybevett négyzetméter, és újdonságnak számított, hogy több kiállító kérte bemutatkozási lehetőségét szabad területen. A kiállítók 80%-a mezőgazdasági gépek és felszerelések gyártói illetve forgalmazói voltak, de megjelentek szép számban a vetőmaggal, műtrágyával, illetve a mezőgazdasági információval foglalkozó cégek is.

A Gazdanapok egyik sajátossága a szántóföldi gyakorlati gépbemutatók voltak, amelyet az IKR Zrt. szervezésében naponta láthattak az érdeklődők. Az IKR szakemberei a talaj nedvességtartalmát megőrző gépkapcsolásokat mutattak be, közöttük az egyre terjedő GPS rendszert. Hasonlóan nagy sikere volt a "Lovak és Lóerők" látványos showműsorának is. A látogató gazdák elismerésüket fejezték ki a látottakról. A NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar kutatói ezúttal is sikeresen szerepeltek az AGRÁRTUDOMÁNYI CENTRUM-ban bemutatott legújabb élelmezési termékeikkel.

Dr. László László

EGYETEMI ÉLET EGYIPTOMBAN

Általában nem kis elhatározás kell ahhoz, hogy valaki egyik napról a másikra egészen más világot, életformát válasszon. Különösen akkor, ha semmi sem indokolja hogy változtasson eddigi munkáján, új célokat, új feladatokat tűzzön ki maga elé. Velem mégis ez történt.

Régóta és többször megismételt meghívás hangzott el újra és újra különböző egyetemektől és én valami hirtelen ötlettől vezérelve igent mondtam.

Mindig elbűvöl a gondolat, hogy a modern "Ezeregyéjszaka meséit" élem át. Keresem Harun el Rashid nyomdokait, Ali babát, a repülő szőnyeget, és próbálom megtalálni Aladdin "csodalámpását" és talán ha szerényen is, de egy kis fényt tudok vinni az itteni oktatásba.

A meghívó egyetemem valójában nem nagyon hosszú múltra tekint vissza, alapítása az 1988-as évekre esik. Építészetileg rendkívül szép, egészen különleges architektikus megoldások jellemzik. Szellősen tervezett épület, közepén arborétumszerű virágcsodák, alig néhány méterre a sivatagtól. Helyileg 10th of Ramadan City városban helyezkedik el, Kairótól északra.

Az egyetem profilja elsősorban mérnökképezésre alapul. Általános alapozó tudományokkal kezdődik az oktatás, mint általában mindenütt, így matematika, fizika, stb. majd erre különböző specializációk épülnek. Így jelentős a villamosmérnöki, a gépészmérnöki, környezetmérnöki, az általános mérnöki, építészmérnöki, a vegyészmérnöki, textilmérnöki, az orvosi műszereket tervező szak, és természetesen az informatikus képzés.

Talán mondanom sem kell, hogy közgazdászképzés elmaradhatatlan. Nekem egy új szak, a nemzetközi terület kidolgozását kellett megoldanom és megbíztak az angol oktatás felügyeletével is. Az oktatott tárgyak jó része megegyezik a magyar közgazdászképzésből ismert kurzusokkal.

A kögazdasági kar magába foglalja a politikatudományt is, de a kollégák oktatnak a tudományághoz kapcsolodóan jogot, gazdasági matematikát, és szelektíven alkalmazott történelmi ismereteket is. Pl. a Közel és Közép Kelet történelmet, Egyiptom külpolitikáját, az olaj történelmi és várható jövőbeni szerepet, és még számos érdekes tárgyat. Összesen 27 tisztán közgazdasági és 5 politikatudományi tárgy szerepel az órarendben. Külön kiemelt szerepet kap a nyelvoktatás, ahol, bármilyen hihetetlen még arab nyelvet is tanítanak az egyetemen is.

És ez nem véletlen. Ugyanis az arab, mint sajnos tapasztalom, nagyon nehéz nyelv. Felületes szemlélő számára az írás bonyolult, de valójában a nyelvi kommunikáció különböző szintjei teszik nehézzé.

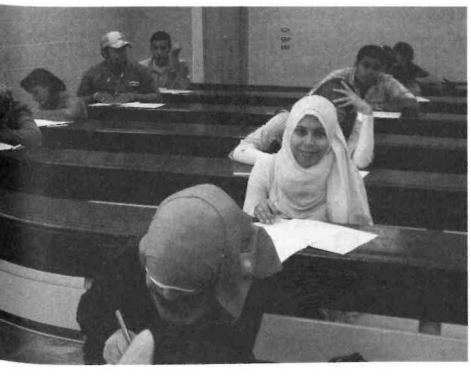

Zárthelyi

A kreditrendszer érvényes, de ugyanakkor az általános európai gyakorlathoz hasolnlóan az alapozó tárgyak egymásra épülnek.

A számonkérés érdekes és az ittenitől némiképpen eltérő. Csak írásbeli vizsga van, egy félév folyamán kétszer, amit záró írásbeli vizsga követ. Az órán való részvételt és az aktivitást is kell pontozni, s ez beleszámít a végső jegybe. Szóbeli javítás nincsen. 100 pont a maximum, és a végső besorolás nem pontok, hanem A, B+, B... és így tovább történik. F= bukás.

Az egyetem főépülete

Az egyetemi oktatói hierarchia hasonló a magyar viszonyokhoz. Egyébként a tanárnak igen nagy a szabadsága. Nem kell tantárgyi tematikát készítenie, a tárgyra vonatkozó általános leírás köré kell az eladását felépíteni. Az eladás idejének a betartása is enyhén szólva laza.

A tanár kollégák általában csak oktatással foglalkoznak, kutatás nem különösebben kultivált terület. Ha valaki megszerezte a doktori címet, akkor kutatási áldásos munkáját általában befejezettnek tekinti.

Számomra ez eleinte furcsa volt, de itt valahogy nagyon elmegy az idő sokszor szinte semmire. Az emberek azonban nem idegesek, mindig mosolyognak, még a Ramadan nehéz idejében is többnyire megelégedettnek látszanak.

Mint ismeretes az ókori Egyiptomban nagyon magas szinten állt a matematika. Így a nemzetközi közgazdaságtanhoz tartozó matematika, vagy a függvényelemzés egyáltalán nem okoz gondot.

Végezetül álljon itt egy mulatságos történet, egyike azoknak, amik szinte mindennap történnek velem, némelyikéhez nagy türelem, és sok ráérzés szükségeltetik. De amint jónéhányszor az életben itt is humor segít át a nehézségeken.

Vizsgára készülünk. Várom-várom a gépkocsivezetőt, sehol senki. (Ez egyébkent kivételes eset volt, mert általában nagyon megbízhatóak!) A vizsga kilenckor kezdődik, én meg fél tízkor még a Medina Ashar Ramadanban vagyok, azaz kb. 1 óra gépkocsiútra a Sheratontol, ahol az óráimat tartom.

Végül Musztafa, a sofőr megjön és közel másfél órás késéssel megérkezünk meg. Csak úgy rázkódott a nagy pocakja a nevetéstől, ugyanis nagyon vicces dolog történt vele: kiesett a kormánykerék közepe és egy szál madzagon, himbálódzott a pedálok felett. Musztafa a nevetéstől beszélni sem tud, csak a madzagra mutogat. Mi marad hátra, én is nevetek vele együtt.

A vizsga eredmények lényegesen jobbak voltak, mint amit vártam. Na de amíg idáig eljutottunk!

Prof. Dr. Balázs Judit
10th of Ramadan city, 2007-10-06

A BRASSÓ-SOPRON FAIPAROS DIÁKTALÁLKOZÓ MARGÓJÁRA

A Brassó-Sopron Faiparos Diáktalálkozó határon átnyúló, a magyar faiparos hallgatótársadalmat összefogó rendezvény, amely elősegíti a hallgatók szakmai fejlődését egybekötve a hallgatók közötti kapcsolatok ápolásával.

A soproni Polgármesteri Hivatal előtt

Az elsőt 2002-ben szervezték meg, azóta felváltva szervezik a soproni és a brassói diákok. Az egyhetes találkozó során egyetemi oktatók tartanak előadásokat a hallgatóknak, valamint tanulmányutakat szervezünk az ország területére, faipari cégekhez. Esténként pedig a közösségépítő programoké a főszerep. Idén immár 4. alkalommal jött létre a találkozó - két év kihagyás után - a brassói Universitatea Transilvania és a Nyugat-Magyarországi Egyetem magyar anyanyelvű faipari mérnök hallgatói között.

Nagy várakozások és izgalmak között kezdődött a találkozó. Sopron város és a Nyugat-Magyarországi Egyetem köszöntötte Erdély minden részéből érkezett faiparos barátainkat. Abdai Géza Sopron város alpolgármestere és Dr. Takáts Péter a NYME rektorhelyettese közösen Sopron, a Civitas Fidelissima nevezetességeire is felhívták a vendégek figyelmét, akiket arra kértek, hogy a város és az egyetem, az ősi alma mater szellemiségét vigyék magukkal Erdélybe.

A hivatalos köszöntések után a rövid ismerkedés tartottunk a Gyógygödörben. A délután nagy sétát tettünk a soproni hegyekben, a Hajnal téren a kihagyhatatlan lángosozással.

E közben a csapat városban maradt fele az esti bográcsozáshoz készült fel, melyet az egyetem legújabb kollégiumának udvarán tartottunk a Baross úton. A pincepörköltnek indult ételünkből a felhőszakadás következtében gulyás lett, de nagyon jól megalapozta az esti beszélgetést, az ismerkedési estet. Bőrig áztunk, de megérte, mert jól sikeredett a főztünk, és a LUK pincéjében a tanulószobákban kissé átázva, de együtt elfogyasztottuk jó borok és sörök társaságában.

A második nap egyetemünkkel, valamint a Faipari Mérnöki Karral ismertettük meg vendégeinket. A D-épületben tartott „házi-konferenciát" Dr. Tolvaj László dékánhelyettes úr nyitotta meg. A délelőtti kis tudományos fórumunkon előadásokat hallgathattak meg a hallgatók Dr. Dívós Ferenc, Dr. Németh Róbert, Dr. Dénes Levente kutatásaiból és Szemerey Tamás hagyománytörténeti előadásából. Megtekintettük az egyetemi vizsgálólaboratóriumokat tekintettük. Este kikapcsolódás következett, amolyan soproni diákok módjára.

Szerdán tanulmányútra mentünk Szombathelyre, ahol a Falco Faforgácslapgyártó Zrt-t, valamint az AKE Hungária Kft-t látogattuk meg. A két gyárlátogatás - a brassói kollégák elmondása lapján nagyon hasznos és tanulságos volt, érdeklődésüket a gyárlátogatást vezetők felé intézett kérdéseik tömkelege bizonyította. A Söptén elfogyasztott ebéd után Kőszegre mentünk, ahol a városnézés helyett az Írottkő megmászását választotta a csapat. A tisztes túra után, vacsorára érkeztünk haza, majd este felkapaszkodtunk az András pincébe, ahol nótaesttel egybekötött borkóstolón vettünk részt korahajnalig tanárainkkal együtt.

A negyedik napon, csütörtökön reggeli után a Swedwood Sopron Kft-hez mentünk üzemlátogatást céljából. Az egyetemi dühöngőben barátságos labdarúgó mérkőzéseket játszottunk, természetesen döntetlen lett a meccsek eredménye... (mivel ez az egyetem lapja, ide mégsem írhatom le azt, hogy 3-0-ra kikaptunk a brassóiaktól...no igen a foci már nem sikersport idehaza).

Pénteki napon a városnéző túrát szerveztünk, melyen Sopron nevezetességeire hívtuk fel a brassóiak figyelmét. Az Erdészeti, Faipari és Földmérés történeti Gyűjteményben Varga Tamás múzeumigazgató tartott szakmatörténeti tárlatvezetést, melyet városnézés követett, mely a Tűztorony megtekintésével zárult. Ebéd után Sörgyártúrára mentünk, megfelelő alapot teremtve a rendezvényt lezáró szakestélyhez, melyet az egyetem D épületében rendeztünk meg.

Hajnali 2 órakor a brassói csapat úgy döntött, hogy nem érdemes 2 órára lefeküdni, így hajnali fél 3-kor elindultak hazafelé. A hosszúra sikeredett búcsúzkodás eltartott éjjel háromig. Aztán kikanyarodott a busz a kollégiumudvarról, s eltűnt a Frankenburg aluljárók mögött.

Mikor vége lett úgy éreztük, valamivel kevesebbek lettünk, hiszen elmentek vendégeink. A sötét botankertben visszabandukoltunk a D-épülethez és kitakarítottuk a termet. Lassan rájöttünk, hogy sokkal többek vagyunk, hiszen barátságok, ismeretségek és nem utolsó szempontból szakmai kapcsolatok kötődtek, s azóta is tartjuk a kapcsolatot és fogjuk is a továbbiakban.

Összességében elmondhatom, hogy nagyon jó hangulatú és jól sikerült találkozót tudhatunk magunk mögött. Sőt, folytatódik tovább, hiszen jövőre egy hétig Erdélyben élvezhetjük Marosvásárhelyen és Brassóban az erdélyi faiparos hallgatók vendéglátását.

Köszönetet kell mondanom minden támogatónknak, külön kiemelve a Faipari Mérnöki Kart, az Erdészeti Faipari Képzést Támogató Közhasznú Alapítványnak, a Faipari Tudományos Egyesület Ifjúsági Tagozatának, Sopron Megyei Jogú Városnak, a Faipari Mérnöki Kar Hallgatói Önkormányzatának, és a számos cégnek a támogatásokért, és mindenkinek, aki a szervezésben részt vett és segített a találkozó létrejöttében.

Jövőre Marosvásárhelyen találkozunk!

Papp Tibor
doktorandusz NYME FMK TGYI

A MAGYARÓVÁRI GAZDASÁGI FELSŐBB TANINTÉZET HALLGATÓJA VOLT HENSCH ÁRPÁD

Százhatvan éve, 1847. október 26-án született a Szepes megyei Késmárkon Hensch Árpád mezőgazdász, akadémiai tanár, a magyaróvári Gazdasági Akadémia igazgatója, a keszthelyi Magvizsgáló Állomás vezetője, a modern mezőgazdasági üzemtan egyik hazai úttörője, a mosonmegyei Gazdasági Egyesület elnöke).

Németajkú, evangélikus szülei vagyonos kereskedők voltak. Iskoláit Késmárkon végezte, majd 1866-ban a pesti egyetemre került joghallgatónak. Ám a mezőgazdaság iránt vonzódó fiú egy év után abbahagyta itteni tanulmányait, s átiratkozott a Magyaróvári Gazdasági Felsőbb Tanintézetbe.

A tanintézet hallgatójaként 1867– 1869 között kitűnő eredménnyel tette le vizsgáit, s szerzett oklevelet. A korabeli szokásoknak megfelelően, előbb gyakornoki munkakört töltött be egyes uradalmakban. Így dolgozott két évet a vasvári, s egy évet a derekegyházi és királydaróci uradalmakban. Állami ösztöndíjhoz jutva, 1872–1873-ban külföldi tanulmányutat tett a fejlettebb nyugati államokban. A két évből egyet Anglia, Franciaország és Belgium mezőgazdaságának, az ottani üzemeknek és szakoktatási intézeteknek alapos megismerésére fordított, egy éven át pedig a németországi hallei egyetemen tanult. Hazatérve három éven át a maroshollód-felsőtopai (Bihar - és Arad megye) uradalomban dolgozott. Az itthon és külföldön szerzett szakismeretekkel felvértezve, 1877-ben elfogadta a Földművelésügyi Minisztérium kinevezését a kassai Gazdasági Tanintézet egyik tanári állására. Tangazdaság vezetői és tanári beosztásban három évet töltött Kassán. 1880-ban már, mint ismert nevű szakember került át a keszthelyi tanintézethez, ahol tíz éven át gazdanemzedékek sorát oktatta a növénytan, a növénytermelés és rétművelés korszerű ismereteire. Rövid ideig vezetője volt a keszthelyi Magvizsgáló Állomásnak is.

Negyvenhárom éves korában munkássága utolsó állomására, a Magyaróvári Gazdasági Akadémiára került, ahová — id. Sporzon Pál utódaként — az üzemtani és közgazdasági tanszék rendes tanárává nevezték ki. Egy ideig azonban neki kellett oktatni a statisztikát és az erdészettant is. Igazi szakterülete a mezőgazdasági üzemtan maradt, hírnevét a hazai agrárüzemtan kimüvelésével alapozta meg. Az 1906–07-es tanévben az Akadémia igazgató tisztségét is ő töltötte be, röviddel ezután 1909-ben, 32 évi oktatás után nyugalomba vonult. A nyugállományba vonuló tanár Pestre költözött, ahol megbízták, hogy a miniszter személyes tanácsadójaként dolgozza ki a szakoktatási intézmények tangazdaságainak üzemterveit. Elhatalmasodó súlyos betegsége azonban nem sokáig engedte dolgozni, a hét gyermekes családapa (aki vejének tudhatta Újhelyi Imrét is) 1913. július 17-én, 67 éves korában meghalt.

Keszthelyi tanárkodása idején titkára lett a Keszthelyvidéki Gazdakörnek és szerkesztette a kör hivatalos „Értesítő"-jét. Átkerülve Magyaróvárra, hosszú éveken át volt a Moson megyei Gazdasági Egyesület titkára, majd elnöke. Akadémiai tanárként lett tagja az OMGE Igazgató Választmányának, társelnöke az Irodalmi és Tanügyi Szakosztálynak, tagja a Kultúr- és Folyammérnök Vizsgálóbizottságnak.

A közéleti tevékenység fontosabbik területe azonban a szakirodalmi munkásság volt. Agrártudományi és szakírói munkássága során közel 200 cikke, elemző tanulmánya és több könyve jelent meg. Joggal lett a tekintélyes magyaróvári szaklap, a Cserháti Sándor által indított és szerkesztett „Mezőgazdasági Szemle", majd a „Köztelek" rendszeres szakírója, munkatársa.

Hensch Árpád

Tudományos tevékenysége igen sokoldalúnak mondható. Számos írásában elemezte a magyar mezőgazdaság általános kérdéseit, s próbálta meg kijelölni helyét Európa mezőgazdaságában. Érdeklődési köre azonban igazán két területre terjedt ki: egyrészt a növénytermelés, másrészt a mezőgazdasági üzemszervezés és jövedelmezőség problémái kötötték le figyelmét. Önálló kiadványokban foglalkozott az okszerű talajműveléssel, a talajjavítással, a meliorációs eljárások hasznosságával, a szántás és a vetés szorosan összefüggő problémaköreivel.

Az 1890-es évektől azonban tanulmányainak jelentős hányada az üzemtan kérdéskörébe vágó problémákat boncolta. Élete fő művének is a vonatkozó tárgykörben megjelent kétkötetes munkája tekinthető. Hensch Árpádot joggal tekintik a mezőgazdasági üzemtan hazai megalapítójának. A kétkötetes mű első nagyobb fele 1895-ben Magyaróváron jelent meg „Jószágberendezés és kezeléstan" címmel. Hét évvel későbbi kiadása már „Mezőgazdasági üzemtan" címen — kibővítve a mezőgazdasági becslés- és előszámítástannal — két kötetben látott napvilágot. Üzemtani munkáját az akadémiák hallgatói éppen úgy, mint a legjobb gazdák évtizedeken át kézikönyvként használták.

Fő művéhez kapcsolódó számos cikkében és tanulmányában hangoztatta, hogy a gazdálkodás üzemi eredményeit rendszeresen fel kell jegyezni, hogy a termelési költség bármikor ellenőrizhető legyen. Ám tudta azt is, hogy „legjobb üzemrendszer" nincsen, sablonokat nem lehet alkalmazni az üzemtan vonatkozásában sem, a gazdálkodónak mindig számolni kell a helyi adottságokkal és lehetőségekkel.

Hensch Árpád szaktudományos tevékenysége mellett megőrizte kapcsolatait a gazdálkodással is. Számos helyen tartott előadásokat, s azokban rendszerint a hétköznapi teendők szakszerű ellátásáról beszélt. Mint a „Köztelek" rovatvezetője, kiterjedt magánlevelezést folytatott és így adott közvetlenül tanácsot a gazdálkodóknak. Számos uradalomban útmutatásai nyomán vezették be az üzemtani számításokat, készítették el az üzemterveket. Apponyi Sándor lengyeli, Zichy Béla lengyeltóti, Zichy János tímári uradalmainak gazdasági tanácsosa volt. A korabeli nagyüzemek mellett figyelme kiterjedt a kisüzemi, paraszti gazdálkodásra is, s a Szigetközben minta-parasztgazdaságokat szervezett; példájukkal akarván hatni az üzemi számtartástant addig hírből sem ismerő sok ezernyi parasztgazdaságra.

Vincze Judit intézeti mérnök

KITAIBEL PÁL KÖZÉPISKOLAI BIOLÓGIAI ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI TANULMÁNYI VERSENY MOSONMAGYARÓVÁRON

A középiskolai tanulmányi versenyek történetében a Kitaibel Pál Biológiai és Környezetvédelmi Tanulmányi versenynek rangja van. Ezt igazolja, hogy az idén már 32. alkalommal került sor megrendezésére.

A harminckettedik döntő rangját az emelte, hogy ez évben van a verseny névadója, Kitaibel Pál születésének 250. évfordulója. Azért a világhírű polihisztor Kitaibel Pál lett a névadó, mert a rendező megye szülöttje, aki 1757. február 3-án született az akkori Sopron vármegye Nagymarton községében. Ez a község ma Mattersburg néven Ausztriához (Burgenland) tartozik. Győr-Moson-Sopron megye meg azért ad állandó helyet a döntőbe jutott versenyzőknek, mert 1975-ben az akkori Győr-Sopron megyei pedagógusok voltak a verseny kezdeményezői. Kezdetben a megye első - és második osztályos gimnáziumi tanulói voltak a résztvevők. Később a megyei verseny kibővült, néhány éven belül országos méretűvé növekedett.

E sorok írója az első vetélkedő idejétől kezdve a bíráló bizottság, illetve a versenybizottság elnöke. Első elnöki megbízására azért került sor, mert nem középiskolában tanított biológiát - az akkori Mosonmagyaróvári Agrártudományi Főiskola adjunktusa volt - és így nem lehetett elfogult, versenyző középiskolai tanítványai nem voltak. Másrészt, mint a TIT megyei Biológiai Szakosztályának, illetve a Magyar Természettudományi Társulat Biológiai Szakosztályának az elnökhelyettese, elnöke, szervezője, felelőse is volt a versenynek.

Miért a mosonmagyaróvári egyetem lett a házigazda? Kezdetben a tanulóknak mikroszkopizálni is kellett. Ismeretlen növényi metszeteket kellett készíteni. Ehhez egy középiskolában nem volt elég laboratóriumi felszerelés, sőt hallgatói gyakorlóterem sem. Mosonmagyaróvárott az állattani, növénytani, mikrobiológiai és bonctani tanszékek kiválóak voltak a versenyzők munkájához. A tantermekben a tesztfeladatokon dolgoztak vagy az ún. kiselőadásokat tartották. A technikai feltételeket tekintve tehát a Mosonmagyaróvári Kar mindenben megfelelt. Még hozzájárul mindezekhez az is, hogy kollégiumunkban (Gazdász Hotel) a versenyzőket és felkészítő tanárokat együtt tudjuk elhelyezni. Ezt az ország középiskolai tanárai nem tudják, ezért állandóan felmerül az a kérdés, hogy ennek a középiskolai versenynek miért egy agráregyetemi kar a lebonyolító rendezője?

A biológiai és környezetvédelmi tanulmányi verseny szakmai feladatait (a verseny évenkénti meghirdetése a hivatalos közlönyökben, tesztfeladatok összeállítása stb.) mindig középiskolai tanárok végzik egy választott versenyfelelős irányításával. A 32 év alatt kiváló soproni középiskolai tanárok, biológiai szakfelügyelők (Dr. Kárpáti László, Andrássy Péter és jelenleg Hoczek László) voltak a versenyfelelősök, akik a kiíró Oktatási Minisztériummal és a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériummal is közvetlenül tartották a kapcsolatot. Sokan nem tudják, hogy a versenyt kezdeményező megyei biológiai tanárok egyike volt Dr. Pardavi Tibor, a mosonmagyaróvári Kossuth Lajos Gimnázium tanára, aki elsőként javasolta a verseny házigazdájának a mosonmagyaróvári kart. Az akkori rektor, Dr. Varga János a felkérésnek szívesen tett eleget, mert tudta - a megyei TIT elnöke is volt - hogy ezzel nem csak a tehetséggondozást segíti, hanem fontos a tudományos ismeretterjesztés szempontjából is és segíti karunk beiskolázási munkáját is.

A Kitaibel Verseny beillik a tudományos ismeretterjesztés területébe. A verseny-előadásokat tartó tanulókat tulajdonképpen ifjú ismeretterjesztőnek tekinthetjük. A karunkra jelentkezett kitaibeles versenyzők majdnem mindegyike korábban elvégezte a mosonmagyaróvári hallgatói ismeretterjesztő tanfolyamot, amit vizsga-előadással zártak. Akik a tanfolyamot sikeresen elvégezték oklevelet kaptak. Mosonmagyaróvár volt a hallgatói ismeretterjesztés kezdeményezője. A tanfolyam előadói a tanárképző egyetemek - köztük a Mezőgazdasági Mérnöktovábbképző Intézet Tanárképző Szaka - szakemberei és a TIT Országos Központ vezetői voltak. Karunkról ennek a mozgalomnak akkor Dr. Tenk Antal professzor is egyik igen aktív vezetője volt. Kezdeményezésünket az ország más egyetemei - köztük elsőként az akkori Soproni Erdőmérnöki Főiskola - is átvették.

A Kitaibel Verseny segíti karunk beiskolázási munkáját. Az óvári döntőbe érkezett középiskolások és kísérő tanáraik megismerhetik a magyaróvári agrárfelsőoktatás múltját, jelenét és természetesen bepillanthatnak az óvári gazdász életbe, megtekinthetik városunkat. Évente több eredményes versenyző lesz karunk hallgatója. Ezek a fiatalok utánpótlásai a tudományos diákköri mozgalomnak. Többen közülük már végzett agrár- vagy biológus szakemberek, kiváló egyetemi oktatók, kutatók, elkötelezett hívei a hazai környezetvédelemnek. A 32 éves verseny tehetséggondozó szerepe, eredményessége mindezeken keresztül lemérhető, illetve bizonyítható.

Érdekes, hogy az ún. tanulói kiselőadások zsűrijének munkáját segítő titkári posztra általában karunk doktorképzésben résztvevő hallgatói jelentkeznek. A rövid, de jól összeállított kiselőadásokból sokat tanulhatnak, de nagyon hasznos „ismeretterjesztő iskola" is a szaktanárképzésben résztvevők számára.

A fentiekben elmondottak alapján érthető, hogy Óvár miért ad helyet ennek a 32 éve folyó rangos középiskolai versenynek.

Az érdeklődő olvasó számára itt is ismertetjük a 2007. évi „dobogós" helyezetteket.

A szakközépiskolások 9. osztályosainak nyertesei: 1. Fritz István (Vác), 2. Molnár Eszter (Szentlőrinc), 3. Rozmán Judit (Kiskunfélegyháza). A tizedik osztályosok helyezettjei: 1. Lovas-Kiss Ádám (Debrecen), 2. Kovács Orsolya (Nyíregyháza), 3. Toláczi Tímea (Lengyel)

A gimnáziumi 9. osztályosok legjobb versenyzői: 1. Pásti Gréta (Szombathely), 2. Lukács Katalin Odett (Balassagyarmat), 3. Kósa Szimonetta (Szombathely). A tizedik osztályosok helyezettjei: 1. Glasenhard Katalin (Baja), 2. Borián Csilla (Budapest), 3. Nagy Bianka (Pécs).

Megyénkből az idén Kreiter Csaba 9. osztályos (Győr, Veres Péter Mezőgazdasági Szakközépiskola, Felkészítő tanára: Zátonyi Szilárd) lett 9. helyével a legjobban szereplő tanuló.

Dr. Czimber Gyula
Professzor Emeritus

EMLÉKEZÉS DR. H.C. DR. JOÓ ISTVÁNRA

Váratlanul ért bennünket a hír, hogy Dr. Joó István, a GEO emeritusz professzora 2007. augusztus 5-én elhunyt.Júniusban még tanított. Megtartotta vizsgáit, a nyáron is további feladatokkal foglalkozott, végezte rendszeres kutatómunkáját –, s mindennek hirtelen vége szakadt. 78 éves volt.

1928-ban született a Vas megyei Hidashollóson. Édesanyja korán meghalt. Hamar megismerte a falubeliek mindennapi munkáját, a sokgyermekes család minden örömét és gondját. Középiskolai tanulmányait Körmenden fejezte be. Beiratkozott a Sopronban 1949-ben alapított földmérőmérnöki karra. Itt egy évet végzett el, majd katonai paranccsal átirányították Budapestre, ahol a BME akkor létrehozott Hadmérnöki Karán folytatta tanulmányait. Az egyetemet kitüntetéssel, 1954-ben fejezte be.

Az egyetem elvégzése után a Honvédelmi Minisztérium térképész szolgálatánál dolgozott, mint topográfus. 1956-ban a Bakonyban végzett topográfiai felméréseket. 1957 elején nem írta alá az ún. Kádár-hűségnyilatkozatot, így katonai pályafutása véget ért. A Földmérő és Talajvizsgáló Vállalatnál helyezkedett el, majd a Kartográfiai Vállalathoz került, mint műszaki titkár. Itt figyeltek fel kiváló szervezőkészségére, nagy munkabírására, és 1961-ben az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatalhoz került főmérnöki beosztásba. 1962-ben az ÁFTH Műszaki Főosztályának vezetője lett. Mindössze 34 éves volt. Ez a beosztás lényegében a magyar földmérés első számú műszaki vezetőjének felelt meg. Ezt a tisztségét a hivatal különböző átszervezései után is megőrizte, egészen Székesfehérvárra kerüléséig.

Hivatalbeli munkája mellett támogatta az 1962-ben Székesfehérváron alapított Felsőfokú Földmérési Technikum beindulását és megteremtette az anyagi feltételeket az iskola épületének létrehozásához, amit 1965-ben adtak át. 1964-től vállalt oktatási feladatokat, mint a Felsőgeodézia tantárgy oktatója. Fontos hivatali teendői mellett, óráit mindig pontosan megtartotta. Hosszú éveken át vett részt az Állami Vizsgáztató Bizottság munkájában is.

Az állami földmérés területén jelentős fejlesztések történtek negyedévszázados működése alatt. Ekkor hozták létre a HD72 jelű vonatkoztatási rendszert, ami egy új vízszintes alaphálózat, új alapfelület valamint új vetületi- és térképrendszer bevezetését jelentette. Joó István nevéhez fűződik a 70-es években meginduló kéregmozgási szintezési hálózat létrehozása, ami a későbbi magassági alapponthálózat elsőrendű hálózata lett. Segítette a Földmérési Intézet (FÖMI) létrejöttét, amely intézmény ma is fontos szerepet tölt be a hazai kutatásban, fejlesztésben, szakmai irányításban.

Tudományos munkával az egyetem elvégzése óta folyamatosan foglalkozott. Egyetemi doktori értekezését Magyarország különböző vetületi rendszerben jelentkező területváltozásáról írta. Kandidátusi értekezésében a giroteodolitok pontossági vizsgálatával foglalkozott. 1979-ben védte meg akadémiai doktori disszertációját, ebben a régi és új vízszintes hálózatokat elemezte. Nemzetközi együttműködés keretében irányításával készültek el a Kárpát-Balkán Régió mozgásvizsgálatát bemutató térképek. A témával élete végéig folyamatosan foglalkozott.

Számos cikket publikált magyar és idegen nyelven. Megjelent cikkeinek száma több mint 350, ezek egyharmada idegen nyelvű. Mintegy 30 könyvet, jegyzetet, térképművet jelentetett meg. Sok idejét lekötötte a tudományszervezés, számos nemzetközi és hazai tudományos bizottság tagja és vezetője volt. Az MTA Geodéziai Tudományos Bizottságának 1965-től volt tagja, majd 1999-2002 között elnöke. Több cikluson keresztül az IAG Nemzetközi Geodéziai Szövetség Magyar Nemzeti Bizottságának elnöke volt. Nemzetközi Bizottság keretében 1975-1990-ig koordinálta a Kárpát-Balkán Régióban folyó kéregmozgási vizsgálatokat. Lengyelországban az Olsztyni Egyetemen 1996-ban díszdoktorrá avatták. Munkáját számos más állami és szakmai kitüntetéssel ismerték el.

Dr. H.C. Dr. Joó István (1928-2007)

1986-ban fejezte be az állami földmérés vezetésében eltöltött 25 éves munkáját, az év nyarán a Soproni Egyetem egyetemi tanárává nevezték ki és megbízták a székesfehérvári kar vezetésével. Két cikluson keresztül volt főigazgató. Ez idő alatt a kar Geodéziai Tanszékét is vezette. Főigazgatói működése alatt sokat tett a kar műszerállományának, épületeinek fejlesztéséért, a kar hazai és nemzetközi elismeréséért. Több nemzetközi és hazai konferenciát szervezett Székesfehérváron. Főigazgatói működése alatt alakult meg az országban először a Térinformatikai Tanszék.

A 90-es évek elején a Magyar földmérés és térképészet története c. könyvet állította össze sok kollégájával együtt, a mű 6 vastag kötetben jelent meg. Rendszeres kapcsolatot tartott az erdélyi geodétákkal, professzor kollégáival.

Az utóbbi években kutatómunkájába bevonta a hallgatókat is, akik az OTDK-n és a diplomaterv pályázatokon sikerrel szerepeltek.

A jelentős szakmai és tudományos munka mellett példamutató gondoskodással nevelte 3 gyermekét és 8 unokáját, élete utolsó napját is velük töltötte. Nagyon kötődött szülőföldjéhez, rendszeresen hazalátogatott rokonaihoz; szívesen emlékezett ottani életére. Elbeszéléseiből tudjuk, hogy kevesen tudtak olyan jól szénásszekeret megrakni, mint Ő. Szülőfaluja és édesanyja tiszteletére használta később, fényképei aláírásakor a Hollósi-Szép nevet.

Szakmai munkáját mély elhivatottsággal végezte. Volt benne valami elkötelezettség-érzés. Mindig elsődlegesnek tekintette a földmérés magyarországi helyzetének javítását, fejlesztését. Sokat követelt másoktól, de ugyanilyen szigorú volt önmagával szemben is.

A Geoinformatikai Kar azt a tantermet - a III-as előadót - , ahol több, mint 45 éven át tanított, róla nevezte el, és ezt egy táblával jelöltük meg.

Emléke példa marad számunkra.

Dr. Csepregi Szabolcs - Dr. Ágfalvi Mihály - Dr. Busics György

IN MEMORIAM IZINGER PÁL

1935-ben szerezte agrármérnöki oklevelét a magyaróvári Mezőgazdasági Akadémián. Gazdag életpályája során volt az Állami Gazdaságok Főigazgatóságának vezetője, nyugdíjba vonulása előtt pedig az IKR elnöke. A „vasdiplomás" óvári gazdát 2007. július 31-én helyezték örök nyugalomra a székesfehérvári temetőben.

Július 31-én, a székesfehérvári temetőben, szűk családi körben helyezték örök nyugalomra Izinger Pál hamvait - adja hírül a gyászjelentés.

Magyarországon a XX. század legismertebb agrármérnöke volt. Oklevelét az Óvári Akadémián kapta - 1935-ben - néhány évtizeddel azután, hogy a „m. kir. gazdasági felsőbb tanintézet" a német tannyelvű oktatásról a magyarra tért át. Tiborszálláson, gróf Károlyi Gyula uradalmában gazdasági intéző, majd - 1945-től - Mezőhegyes, Bábolna következik, Győrben megyei főagronómusság, minisztériumi szolgálat, s azt követően: az Állami Gazdaságok Főigazgatóságának vezetése, végül nyugdíj előtt az IKR elnöksége. Időközben voltak más beosztások is, de valamennyi összekapcsolta Izinger Pál életét Magyarország agrártörténetének több, szép sikerekről számot adó fejezetével.

Izinger Pál indította el 1955-ben, az Új szakasz agrárprogramjának jegyében a bábolnai termelési ankétokat, hogy kollegiális körben megvitassák a szakma kérdéseit. Ez alatt azonban sohasem csak a vezetők dolgait értette. Napjainkban is érvényes, amit például az 1958. évi bábolnai vita összefoglalójában mondott: „Az elméleti tudás fejlesztése ilyen időben elengedhetetlen a felső vezetőknél, de csak tábornokaink lesznek katonák nélkül, ha a szakmunkásképzést meg nem oldjuk... Nekünk képzett emberekre van szükségünk... az egész üzemi életben."

Hasonló határozottságot képviselt más fejlesztési ügyek megoldásában is. Egy kétnapos, ugyancsak Bábolnán rendezett állattenyésztési ankét vitazáró beszéde kezdetén kijelentette: „Nem keresem az ellentéteket, hanem őszintén meg akarom mondani a véleményem, amely valószínűleg nem egyezik mindenkiével." A tehenészetek TBC-mentesítéséről folyó vita kapcsán leszögezte: „Egy ideig vitatkozunk a megoldások fölött, de amint megtaláltuk, akkor megköveteljük azok alkalmazását." És megkövetelte. Megküzdve - többnyire sikerrel - a gáncsvetőkkel is. Miképpen lett volna különben Magyarország európai első például a hibrid kukorica termesztésének bevezetésében?

A szakműveltséget, a tudomány szerepét nagyra értékelte, jeles művelőit számon tartotta. Erdei Ferencet, Horn Artúrt, Rajki Sándort és munkatársaikat fegyvertársainak tekintette. Izingerre jellemző, ahogyan a martonvásáriakra hivatkozott: „Azok a vizsgálatok - mondta egy növénytermesztési ankéton -, amelyeket az új bátor alkalmazása tekintetében a martonvásáriak végeznek, a kémia, a technika forradalmának már leszűrt és bizonyítható eredményei, amelyeket itt közöltek, vagy az új fajtákra vonatkozó kutatásaik, bennünket nagyon nagy mértékben megerősítettek. Nekünk, gyakorló gazdáknak van bizonyos üzemi érzékünk ahhoz, hogy lássuk a fejlődés irányát, és ha ilyen megalapozott segítséget kapunk, ez nekünk szárnyakat ad."!

Az alkalmazásba vett fajták, módszerek pedig már a hatvanas-hetvenes években jól mérhető eredményeket hoztak. Az úgynevezett magyar agrármodell kezdete, számos pillére az állami gazdaságok sikereire épült, a termeléspolitika egyik meghatározó stratégája pedig Izinger Pál volt. A régi szakember gárda egyik utolsó képviselőjének számít. Az ő nemzedéke a „jószágkormányzók nemzedéke" volt, akik között Eötvös-, Kossuth- és állami-díjasokat is számon tartunk. Bizonyos, hogy lesz majd kutató, agrártörténész, aki felméri útjukat, tapasztalataikat, hogy tanulhassanak belőle mindazok, akik a tradíciót és az innovációt délibábok mellőzésével, az agrárszakmához illő racionalitással akarják kezelni. Miként arra Kemenessy Ernő, Bázler Béla, Felszeghy László, Fülessy Emil, Lukács Béla - Izinger egykori „évfolyamtársai" - törekedtek.

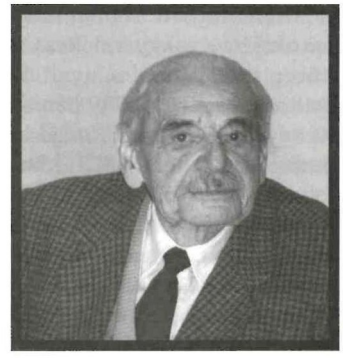

Izinger Pál vas díszokleveles óvári gazda (1913-2007)

Izinger Pál ez év áprilisában még ott volt Vajdahunyadvárban, azon a konferencián, ahol agrárgazdaságunk helyzetéről, jövőjéről volt szó. Az előadói emelvényről név szerint is köszöntötték. Meghallgatta előadásainkat, elbeszélgetett régi kollégáival, véleményt cserélt az ott lévő négy, volt agrárminiszterrel és Gráf József jelenlegi miniszterrel, - majd csendben elment. Nem gondoltuk, hogy utoljára találkoztunk...

Mindenkor magas mércét állított önmaga és mások elé is. A tudást és a tisztességet első helyre tette. Egyénisége, életútja erre predesztinálta. Közel kerültek hozzá, akik ennek megfeleltek. Szép számmal voltak. A nem teljes lista is hosszú - és gyarapszik. A képzelt és a valóságos magyar agrárpanteonban ott van: Anker Alfonz, Bánházi Gyula, Burgert Róbert, Fejes Sándor, Guba Sándor, Herpay Balázs, Klenczner András, Kótun Károly, Lada Lajos, Lovászi Zoltán, Menténi Miklós, Ribiánszky Miklós, Szabados Dezső, Vámos Ferenc. Az egyik a régi fajtát őrizte meg a Hortobágyon és Bugacon, a másik új fajtát, módszert honosított, a harmadik a forrólevegős lucernaliszt készítésén dolgozott, más technológiát, a Lohmann-csirkét, majd a Simazint hozta, ismét mások a szakképzést vagy az üzemtant és az üzemszervezést alakították a magyar mezőgazdaságban. Alkotásaikra ma mégis ritkán lehet rámutatni.

Nem hidakat, nem híressé vált épületeket terveztek, építettek, amelyek most is állnak, nem írtak köteteket, médiaszereplőkké sem váltak, „csak" elősegítették, hogy többet teremjen a föld. Tudva azt, hogy mindig kell vetni ahhoz, hogy aratni lehessen, társultak a teremtésben.

A névsor most bővült. Csatlakozott hozzájuk Izinger Pál. A vasdiplomás „óvári gazda", aki különleges korszakban volt a nemzet agrármérnöke. Emlékét örökké megőrizzük!

Dr. hc. Dr. Romány Pál
professor emeritus

Diákhitel
Lépéselőnyben

Legyél, aki lenni akarsz!

DIÁK HITEL
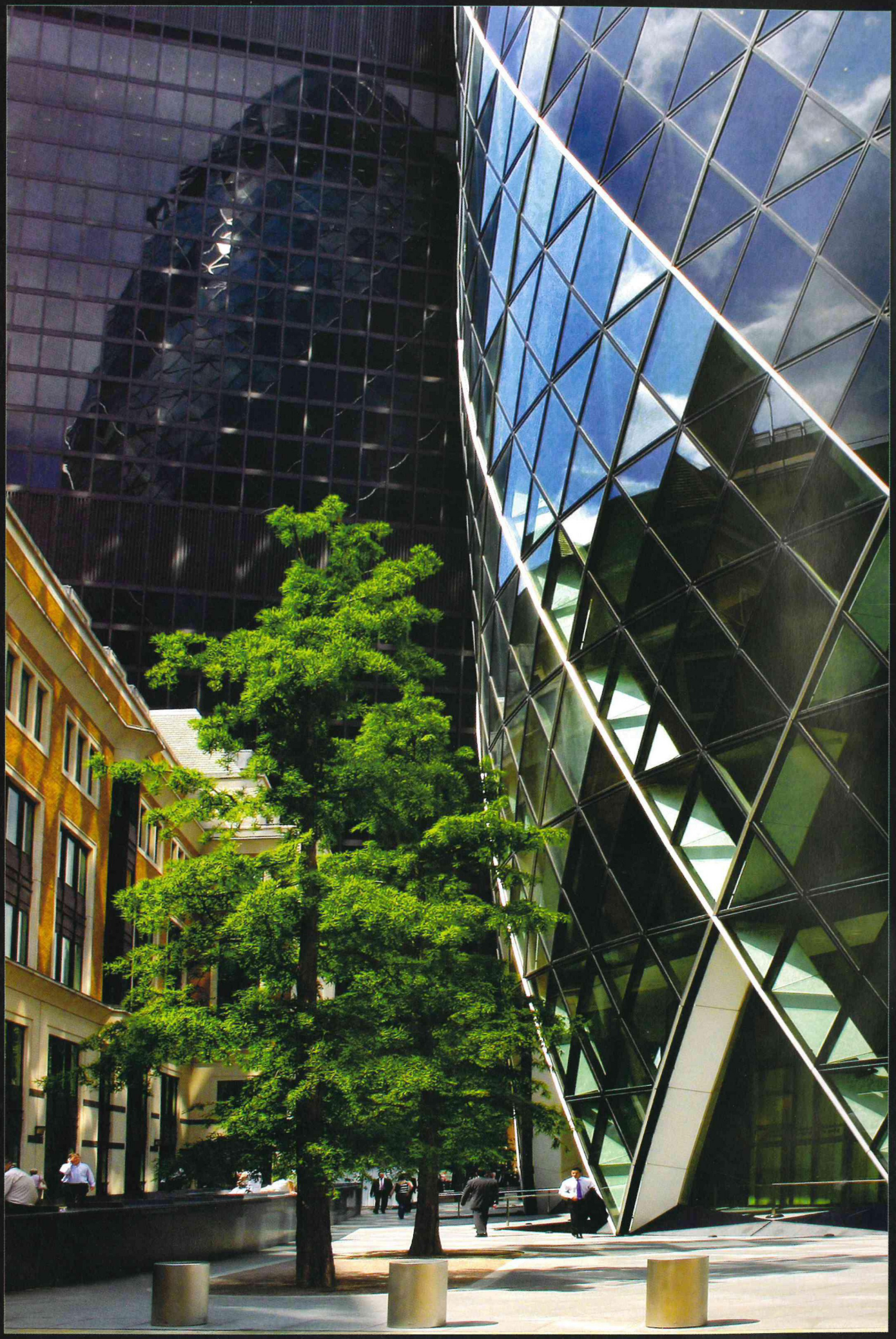
www.diakhitel.hu
06-40-24-00-24